

Program pro životní prostředí a opatření v oblasti klimatu (LIFE)

Výzva k předkládání návrhů

LIFE Přejchod na čistou energii
(LIFE-2025-CET)

Verze 2.0

22.dubna 2025

HISTORIE ZMĚN			
Verze	Datum vydání	Změna	Stránka
1.0	10.04.2025	Původní verze.	
2.0	22.04.2025	Poznámka pod čarou s odkazem na MAWP	5

EVROPSKÁ VÝKONNÁ AGENTURA PRO KLIMA, INFRASTRUKTURU A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (CINEA)

CINEA.D – Přírodní zdroje, klima, udržitelná modrá ekonomika a čistá energie
CINEA.D.1 - LIFE Energie + LIFE Klima

VÝZVA K PŘEDKLÁDÁNÍ NÁVRHŮ

OBSAH

Obsah

0. Úvod.....	5
1. Souvislosti.....	6
Co je program LIFE?	6
Příroda a biologická rozmanitost.....	7
Oběhové hospodářství a kvalita života.....	8
Zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně.....	9
Přechod na čistou energii.....	10
2. Typ akce - Cíle - Témata a priority - Činnosti, které lze financovat - Očekávaný dopad	11
Typ akce.....	11
Vytvoření národního, regionálního a místního politického rámce na podporu přechodu na čistou energii.	12
<i>Budování kapacit orgánů veřejné správy</i>	<i>12</i>
LIFE-2025-CET-LOCAL: Posilování přechodu na čistou energii ve městech a regionech.....	12
Podpora umožňujících ustanovení právních předpisů a strategií EU.....	15
LIFE-2025-CET-POLICY - Na cestě k účinnému provádění klíčových právních předpisů v oblasti udržitelné energie	15
Urychlení zavádění technologií, digitalizace, nových služeb a obchodních modelů a zvyšování souvisejících odborných dovedností na trhu pro přechod na čistou energii.....	19
<i>Podpora vlny renovací a přechodu na novou energetiku v budovách</i>	<i>19</i>
LIFE-2025-CET-BETTERRENO – Energetická řešení renovací - rychlejší, hlubší, dostupnější, chytřejší, na službách a datech založená renovace budov	19
<i>Podpora přechodu na čistou energetiku v průmyslu a terciálních sektorech.....</i>	<i>23</i>
LIFE-2025-CET-INDUSTRY - Podpora přechodu evropského průmyslu a podniků na čistou energii.....	23
<i>Zajištění správných dovedností na trhu pro přechod k čisté energetice.....</i>	<i>27</i>
LIFE-2025-CET-BUILDSKILLS: Národní platformy pro dovednosti v oblasti energetické účinnosti pro přechod na čistou energii.....	27
<i>Podpora dekarbonizace a modernizace vytápění a chlazení</i>	<i>32</i>
LIFE-2025-CET-DHC: Podpora sítí dálkového vytápění a chlazení.....	32
Přilákání soukromých finančních prostředků do udržitelné energetiky.....	35
<i>Vytváření inovativní nabídky financování udržitelné energie</i>	<i>35</i>

LIFE-2025-CET-PRIVAFIN: Zapojení soukromého financování	35
Podpora rozvoje místních a regionálních investičních projektů v oblasti čisté energie.....	38
<i>Vývoj inovativních integrovaných nabídek služeb</i>	<i>38</i>
LIFE-2025-CET-OSS: Jednotná kontaktní místa - integrované služby pro přechod na čistou energii v budovách	38
<i>Realizace investic veřejného a soukromého sektoru</i>	<i>45</i>
LIFE-2025-CET-PDA: Pomoc při rozvoji projektů pro investice do udržitelné energie.....	45
LIFE-2025-CET-EUCF: Nástroj pro evropská města - Podpora měst při vytváření investičních plánů pro přechod na čistou energii	48
Zapojení a posílení postavení občanů při přechodu na čistou energii	52
<i>Řešení energetické chudoby</i>	<i>52</i>
LIFE-2025-CET-ENERPOV: Zmírňování energetické chudoby domácností v Evropě.....	52
LIFE-2025-CET-ENERCOM: Podpůrné služby pro energetické komunity.....	56
3. Dostupný rozpočet.....	60
4. Časový plán a termíny.....	61
5. Přípustnost a dokumenty	61
6. Způsobilost	62
Způsobilí účastníci (způsobilé země)	62
Složení konsorcia.....	64
Způsobilé činnosti.....	64
Zeměpisná poloha (cílové země)	65
7. Finanční a provozní kapacita a vyloučení.....	65
Finanční kapacita.....	65
Provozní kapacita	66
Vyloučení	66
8. Postup hodnocení a přidělení.....	67
9. Kritéria pro přidělení	68
10. Právní a finanční nastavení grantových dohod	69
Datum zahájení a doba trvání projektu.....	69
Milníky a výstupy.....	70
Forma grantu, míra financování a maximální výše grantu	70
Rozpočtové kategorie a pravidla způsobilosti nákladů.....	70
Podávání zpráv a platební ujednání.....	72
Záruky předběžného financování	72
Certifikáty	73
Režim odpovědnosti za vracení prostředků	73
Ustanovení týkající se provádění projektu	73
Další specifika	74
Nedodržení pravidel a porušení smlouvy	74
11. Jak podat žádost.....	74
12. Pomoc	75
13. Důležité	75

0. Úvod

Toto je výzva k předkládání návrhů na **granty EU na akce v oblasti přechodu na čistou energii v rámci programu pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE)**.

Regulační rámec pro tento program financování EU je stanoven v:

- Nařízení 2024/2509 ([Finanční nařízení EU](#))¹
- základním právním aktem (Nařízení LIFE [2021/783](#))².

Výzva je vyhlášena v souladu s Víceletým pracovním programem na období 2025-2027³ a bude ji řídit **Evropská výkonná agentura pro klima, infrastrukturu a životní prostředí (CINEA)** (dále jen "agentura").

Upozorňujeme, že tato výzva je podmíněna konečným přijetím pracovního programu na období 2025-2027. Pokud dojde k podstatným změnám, může se stát, že budeme muset výzvu upravit (nebo dokonce zrušit).

Výzva pokrývá následující **témata**:

- **LIFE-2025-CET-LOCAL:** Posilování přechodu na čistou energii ve městech a regionech
- **LIFE-2025-CET-POLICY:** Na cestě k účinnému provádění klíčových právních předpisů v oblasti udržitelné energie
- **LIFE-2025-CET-BETTERRENO:** Energetická řešení renovací – rychlejší, hlubší, dostupnější, chytřejší, na službách a datech založená renovace budov
- **LIFE-2025-CET-INDUSTRY:** Podpora přechodu evropského průmyslu a podniků na čistou energii
- **LIFE-2025-CET-BUILDSKILLS:** Národní platformy pro dovednosti v oblasti energetické účinnosti pro přechod na čistou energii
- **LIFE-2025-CET-DHC:** Podpora sítí dálkového vytápění a chlazení
- **LIFE-2025-CET-PRIVAFIN:** Zapojení soukromého financování
- **LIFE-2025-CET-OSS:** Jednotná kontaktní místa – integrované služby pro přechod na čistou energii v budovách
- **LIFE-2025-CET-PDA:** Pomoc při rozvoji projektů pro investice do udržitelné energie
- **LIFE-2025-CET-EUCF:** Nástroj pro evropská města – Podpora měst při vytváření investičních plánů pro přechod na čistou energii
- **LIFE-2025-CET-ENERPOV:** Zmírňování energetické chudoby domácností v Evropě
- **LIFE-2025-CET-ENERCOM:** Podpůrné služby pro energetická společenství

Každá projektová žádost v rámci výzvy se musí týkat pouze jednoho z těchto témat. Žadatelé, kteří chtějí podat žádost na více než jedno téma, musí v rámci každého tématu předložit samostatnou žádost.

Žádáme vás, abyste si pečlivě přečetli **dokumentaci k Výzvě**, zejména tento dokument Výzvy, Vzorovou grantovou dohodu, [Online příručku portálu EU Funding & Tenders](#) a [AGA - Anotovanou grantovou dohodu pro granty EU](#).

Tyto dokumenty poskytují vysvětlení a odpovědi na otázky, které vás mohou napadnout při přípravě žádosti:

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2509 ze dne 23. září 2024 o finančních pravidlech pro souhrnný rozpočet Unie (přepracované znění) ("Finanční nařízení EU") (Úř. věst. L, 2024/2509, 26.9.2024).

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/783 ze dne 29. dubna 2021, kterým se zavádí Program pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE) (Úř. věst. L 172, 17.5.2021, s. 53).

³ Prováděcí rozhodnutí Komise C(2025)955 ze dne 15. dubna 2025 o financování programu LIFE a přijetí pracovního programu na roky 2025 až 2027.

- v dokumentu Výzvy jsou popsány:
 - souvislosti, cíle, rozsah, činnosti, které lze financovat, a očekávané výsledky (oddíly 1 a 2).
 - harmonogram a dostupný rozpočet (oddíly 3 a 4).
 - podmínky přípustnosti a způsobilosti (včetně povinných dokumentů; oddíly 5 a 6).
 - kritéria pro finanční a provozní kapacitu a vyloučení (oddíl 7).
 - postup hodnocení a přidělení grantu (oddíl 8)
 - kritéria pro přidělení (oddíl 9)
 - právní a finanční nastavení grantových dohod (oddíl 10).
 - jak podat žádost (oddíl 11)
- Online příručka popisuje:
 - postupy pro registraci a podávání návrhů online prostřednictvím Portálu EU Funding and Tenders (dále jen "Portál").
 - doporučení pro přípravu žádosti
 - AGA – Anotovaná grantová dohoda obsahuje:
 - podrobné poznámky ke všem ustanovením grantové dohody, které budete muset podepsat, abyste získali grant (*včetně způsobilosti nákladů, harmonogramu plateb, povinností týkajících se doplňků a příslušenství atd.*).

Doporučujeme vám také navštívit [databázi LIFE](#) a prohlédnout si seznam dříve financovaných projektů. V případě podprogramu Přechod na čistou energii lze dříve financované projekty (v rámci programu Horizon 2020) nalézt [na internetových stránkách CORDIS](#)

1. Souvislosti

Co je program LIFE?

Program LIFE je program EU pro životní prostředí a oblast klimatu.

Jako takový je jedním z klíčových přispěvatelů k evropské Zelené dohodě (Green Deal)⁴, jejímž cílem je:

- přeměnit EU ve spravedlivou a prosperující společnost s moderní, konkurenceschopnou ekonomikou, která účinně využívá zdroje a v níž v roce 2050 nebudou žádné čisté emise skleníkových plynů a v níž bude hospodářský růst oddělen (tzv. decoupling) od využívání zdrojů, a

⁴ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Evropská zelená dohoda (COM(2019)640 final).

- chránit, zachovávat a zhodnocovat přírodní kapitál EU a chránit zdraví a blahobyt občanů před riziky a dopady souvisejícími s životním prostředím a klimatem.

Program LIFE přispěje k těmto prioritám prostřednictvím svých čtyř podprogramů, zejména prostřednictvím:

- posílení a integrace provádění politických cílů EU směrem k zastavení a zvrácení úbytku přírodních stanovišť a druhů ve všech sektorech.
- podpory přechodu na oběhové hospodářství a ochrana a zlepšování kvality přírodních zdrojů EU, mimo jiné ovzduší, půdy a vody.
- podpory provádění rámce politiky v oblasti energetiky a klimatu do roku 2030, cíle klimatické neutrality EU do roku 2050 a nové strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu a
- budování kapacit, stimulace investic a podpora provádění politik zaměřených na energetickou účinnost a malé obnovitelné zdroje energie.

Program LIFE se skládá ze dvou oblastí a čtyř podprogramů (podrobněji popsanych níže):

Životní prostředí:

- podprogram Příroda a biologická rozmanitost
- podprogram Oběhové hospodářství a kvalita života

Akce v oblasti klimatu:

- podprogram Zmírňování změny klimatu a přizpůsobení se této změně
- podprogram Přechod na čistou energii.

Příroda a biologická rozmanitost

V souladu se specifickými cíli programu LIFE stanovenými v čl. 3 odst. 2 Nařízení LIFE je cílem podprogramu "Příroda a biologická rozmanitost":

- vyvíjet, demonstrovat, propagovat a podněcovat rozšiřování inovativních technik, metod a přístupů (včetně řešení založených na přírodě a ekosystémových přístupů) k dosažení cílů stanovených v právních předpisech a politice Unie v oblasti přírody a biologické rozmanitosti nebo s nimi souvisejících a přispívat ke znalostní základně a uplatňování osvědčených postupů, mimo jiné prostřednictvím podpory sítě Natura 2000;
- podporovat rozvoj, provádění, monitorování a prosazování příslušných právních předpisů a politik Unie týkajících se přírody a biologické rozmanitosti nebo s nimi souvisejících, a to i zlepšením státní správy na všech úrovních, zejména posílením kapacit veřejných a soukromých subjektů a zapojením občanské společnosti, a to i s náležitým přihlédnutím k možnému přínosu občanské vědy⁵;
- urychlit zavádění úspěšných řešení/přístupů k provádění příslušných právních předpisů a politiky Unie v oblasti přírody a biologické rozmanitosti do využívání ve velkém měřítku, a to prostřednictvím replikace výsledků, začlenění souvisejících cílů do ostatních politik a do praxe veřejného a soukromého sektoru, mobilizace investic a zlepšení přístupu k financování.

⁵ Vědecká práce, kterou vykonává široká veřejnost, často ve spolupráci s profesionálními vědci a vědeckými institucemi nebo pod jejich vedením.

Program LIFE je od roku 1992 klíčovým nástrojem na podporu provádění Směrnic EU o ptácích⁶ a o stanovištích⁷ a má zásadní a v některých případech rozhodující význam pro vytvoření soustavy Natura 2000.

Kontrola účelnosti směrnic o přírodě⁸, Akční plán pro přírodu, lidi a hospodářství⁹ i Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030¹⁰ zdůrazňují potřebu zvýšit financování přírody a biologické rozmanitosti.

Podprogram zahrnuje dvě prioritní oblasti:

- 1) Příroda a biologická rozmanitost v EU
- 2) Zvyšování povědomí, zajišťování souladu a přístupu ke spravedlnosti v souvislosti s právními předpisy o přírodě a biologické rozmanitosti.

Oběhové hospodářství a kvalita života

Konkrétní cíle podprogramu "Oběhové hospodářství a kvalita života" jsou:

- vyvíjet, demonstrovat a podporovat inovativní techniky, metody a přístupy k dosažení cílů právních předpisů a politiky Unie v oblasti životního prostředí a přispívat ke znalostní základně a k uplatňování osvědčených postupů tam, kde je to relevantní;
- podporovat rozvoj, provádění, monitorování a prosazování příslušných právních předpisů a politiky Unie v oblasti životního prostředí, mimo jiné zlepšením veřejné správy na všech úrovních, zejména posílením kapacit veřejných a soukromých subjektů a zapojením občanské společnosti;
- urychlit zavádění úspěšných technických a na politiky navazujících řešení k provádění příslušných právních předpisů a politiky Unie v oblasti životního prostředí do využívání ve velkém měřítku, a to replikací výsledků, začleněním souvisejících cílů do ostatních politik a do praxe veřejného a soukromého sektoru, mobilizací investic a zlepšením přístupu k financování.

Tento podprogram zahrnuje tři prioritní oblasti:

- 1) Oběhové hospodářství a odpady
- 2) Nulové znečištění a udržitelné hospodaření s přírodními zdroji
- 3) Environmentální veřejná správa.

Cílem tohoto podprogramu je usnadnit přechod k udržitelnému, oběhovému, energeticky účinnému a klimaticky odolnému hospodářství a k životnímu prostředí bez

⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně volně žijících ptáků (Úř. věst. L 20, 26.1.2010, s. 7).

⁷ Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7).

⁸ Pracovní dokument útvarů Komise SWD(2016)472 final ze dne 16. prosince 2016 "Kontrola účelnosti právních předpisů EU o ochraně přírody (Směrnice o ptácích a Směrnice o stanovištích) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně volně žijících ptáků a Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin" (dále jen "kontrola účelnosti Směrnice o ptácích a Směrnice o stanovištích").

⁹ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů COM(2017)198 final ze dne 27. dubna 2017 "Akční plán pro přírodu, lidi a hospodářství".

¹⁰ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů "Evropská zelená dohoda" (COM/2019/640 final).

toxických látek a chránit, obnovovat a zlepšovat kvalitu životního prostředí v souladu s evropskou Zelenou dohodou a nejnovějším vývojem politiky.

Zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně

Konkrétními cíli podprogramu "Zmírňování změny klimatu a přizpůsobení se této změně" jsou:

- vyvíjet, demonstrovat a prosazovat inovativní techniky, metody a přístupy k dosažení cílů právních předpisů a politiky Unie v oblasti klimatu a přispívat ke znalostní základně a uplatňování osvědčených postupů;
- podporovat rozvoj, provádění, monitorování a prosazování příslušných právních předpisů a politiky Unie v oblasti klimatu, mimo jiné zlepšením veřejné správy na všech úrovních, zejména posílením kapacit veřejných a soukromých subjektů a zapojením občanské společnosti;
- urychlit zavádění úspěšných technických a na politiky navazujících řešení k provádění příslušných právních předpisů a politiky Unie v oblasti klimatu do využívání ve velkém měřítku, a to prostřednictvím replikace výsledků, začlenění souvisejících cílů do ostatních politik a do praxe veřejného a soukromého sektoru, mobilizace investic a zlepšení přístupu k financování.

Tento podprogram podpoří provádění evropské Zelené dohody tím, že přispěje k cílům a úkolům stanoveným v evropském právu v oblasti klimatu¹¹: cíl, aby se evropské hospodářství a společnost staly do roku 2050 klimaticky neutrálními; průběžný cíl Unie v oblasti klimatu snížit do roku 2030 čisté emise skleníkových plynů alespoň o 55 % ve srovnání s úrovní v roce 1990; cíl Unie v oblasti klimatu pro rok 2040, který by Komise měla navrhnout do šesti měsíců od prvního globálního vyhodnocení stavu provedeného podle Pařížské dohody¹²; a povinnost příslušných orgánů Unie a členských států zajistit trvalý pokrok při zvyšování adaptační kapacity, posilování odolnosti a snižování zranitelnosti vůči změně klimatu v souladu s novou strategií EU pro přizpůsobování se změně klimatu¹³.

Podprogram má tři prioritní oblasti:

1. Zmírňování změny klimatu
2. Přizpůsobování se změně klimatu
3. Veřejná správa a informace v oblasti změny klimatu.

¹¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a kterým se mění Nařízení (ES) č. 401/2009 a (EU) 2018/1999 ("evropské právo v oblasti klimatu"), Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1-17.

¹² Dne 6. února 2024 doporučila Komise ve svém sdělení Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a výboru regionů snížit čisté emise skleníkových plynů v EU do roku 2040 o 90 % ve srovnání s rokem 1990 "Zajištění naší budoucnosti – evropský cíl v oblasti klimatu do roku 2040 a cesta ke klimatické neutralitě do roku 2050 – budování udržitelné, spravedlivé a prosperující společnosti", COM/2024/63 final.

¹³ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů "Vytváření Evropy odolné vůči změně klimatu – nová strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu", COM/2021/82 final.

Přechod na čistou energii

Konkrétní cíle podprogramu "Přechod na čistou energii" jsou následující:

- vyvíjet, demonstrovat a propagovat inovativní techniky, metody a přístupy v oblasti regulací, veřejné správy a orientace na trh vedoucí k dosažení cílů právních předpisů a politiky Unie v oblasti přechodu na čistou, udržitelnou a spravedlivou energetiku prostřednictvím rozšiřování řešení v oblasti obnovitelných zdrojů energie do většího měřítka, zvyšování energetické účinnosti a přispívání ke znalostní základně a uplatňování osvědčených postupů;
- podporovat rozvoj, provádění, monitorování a prosazování příslušných právních předpisů a politiky Unie v oblasti přechodu na čistou, udržitelnou a spravedlivou energetiku rozšiřováním řešení v oblasti obnovitelných zdrojů energie do většího měřítka, zvyšováním energetické účinnosti, mimo jiné zlepšením správy na všech úrovních, posílením kapacit veřejných a soukromých subjektů, pomocí občanům a občanské společnosti a jejich zapojením a strukturováním trhu tak, aby umožňoval a podporoval zavádění technologií pro přechod na novou energetiku;
- urychlit rozsáhlé zavádění úspěšných technických a na politiku navázaných řešení podporujících celoevropské akce integrující tržní a regulační přístupy, které mohou podpořit provádění příslušných právních předpisů Unie a cílů týkajících se přechodu na čistou, udržitelnou a spravedlivou energii, rozšiřovat řešení v oblasti obnovitelných zdrojů energie a zvyšovat energetickou účinnost, a to prostřednictvím replikace výsledků a úspěšných osvědčených postupů, mobilizací investic, rozšiřováním využívání finančních nástrojů a zlepšováním přístupu k financování a podporou meziodvětvové spolupráce podniků, partnerství veřejného a soukromého sektoru a činností přeshraničních účastníků trhu EU.

Cílem tohoto podprogramu je usnadnit přechod k energeticky účinnému, klimaticky neutrálnímu a odolnému hospodářství založenému na obnovitelných zdrojích energie, a to především prostřednictvím financování koordinačních a podpůrných akcí (CSA). Tyto akce jsou zaměřeny na budování kapacit, šíření informací a znalostí a zvyšování povědomí na podporu přechodu na obnovitelné zdroje energie a zvýšení energetické účinnosti. Podporují překonávání tržních překážek, které brání socioekonomickému přechodu na udržitelnou energii, a obvykle zapojují více malých a středních zúčastněných stran, mimo jiné místní a regionální veřejné orgány, neziskové organizace, společnosti poskytující energetické služby a veřejné služby, tvůrce projektů, výrobce net-zero technologií (s nulovými emisemi), finanční instituce, profesní organizace, sdružení spotřebitelů a občanské iniciativy.

Tento podprogram zahrnuje pět prioritních oblastí:

1. Vytvoření národního, regionálního a místního politického rámce na podporu přechodu na čistou energii
2. Urychlení zavádění technologií, digitalizace, nových služeb a obchodních modelů a zvyšování souvisejících odborných dovedností na trhu pro přechod na čistou energii
3. Přilákání soukromých finančních prostředků pro udržitelnou energetiku
4. Podpora rozvoje místních a regionálních investičních projektů
5. Zapojení občanů do přechodu na čistou energii a posílení jejich postavení v této oblasti

2. Typ akce – Cíle – Témata a priority – Činnosti, které lze financovat – Očekávaný dopad

Typ akce

Témata této výzvy k předkládání návrhů se týkají **Koordinačních a podpůrných akcí (CSA)** v rámci Grantů na ostatní akce LIFE (OAG – Other Action Grants).

Ostatní akce mohou zahrnovat:

- Koordinační a podpůrné akce (CSA)
- Ostatní projekty, včetně projektů řešících ad hoc Legislativní a politické priority (projekty PLP).

Vzhledem ke své specifické povaze jsou výzvy k předkládání návrhů v rámci Ostatních akcí obvykle více normativní než výzvy založené na přístupu tzv. „zdola nahoru“ (např. pro SAP), kde je identifikace potřeb a možných řešení v kompetenci žadatelů.

Koordinační a podpůrné akce (CSA)

Koordinační a podpůrné akce jsou určeny na podporu provádění konkrétních politik EU v různých způsobilých zemích a na úrovni EU a jsou zaměřeny na budování kapacit, šíření informací a znalostí a zvyšování povědomí s cílem podpořit přechod na obnovitelné zdroje energie a zvýšení energetické účinnosti. Podporují překonávání tržních překážek, které brání socioekonomickému přechodu k udržitelnému, oběhovému, energeticky účinnému, klimaticky neutrálnímu a odolnému hospodářství založenému na obnovitelných zdrojích energie. Zaměřují se především na koordinaci a podporu místních, národních a evropských zúčastněných stran, veřejných, soukromých a občanských subjektů, s cílem vybudovat kapacity pro efektivní realizaci tohoto přechodu.

CSA mohou financovat činnosti, jako je budování kapacit, šíření informací a znalostí, zvyšování povědomí, rozvoj a přizpůsobování politických rámců, politické dialogy, monitorování trhu, shromažďování údajů, standardizace, urychlení zavádění technologií a digitalizace, rozvoj nových služeb a obchodních modelů, zajištění dostupnosti kvalifikovaných pracovníků, přilákání soukromých finančních prostředků, rozvoj investičních plánů, podpora rozvoje místních a regionálních investičních projektů, zapojení a posílení postavení občanů.

CSA se zaměřují na netechnologické překážky přechodu. Nejsou určeny k financování vývoje technologií nebo demonstračních projektů.

Granty CSA mohou být v řádně vysvětlených případech uděleny přímo určeným příjemcům.

Maximální míra financování CSA je 95 %. Priority pro návrhy CSA jsou definovány v konkrétních výzvách k předkládání návrhů.

Ostatní projekty

Ostatní projekty mohou zahrnovat:

- Projekty legislativních a politických priorit zaměřené na konkrétní priority Unie (projekty PLP). S ohledem na potenciál řešit výzvy související s politickou dynamikou a legislativním prostředím EU se projekty PLP řídí přístupem tzv. „shora dolů“. Jsou definovány každoročně po konzultaci s členskými státy a třetími zeměmi přidruženými k programu LIFE.

- Granty na akce ve prospěch organizací uvedených v příloze I Nařízení LIFE (viz také bod 2 oddílu 4.3 níže).
- Ostatní konkrétní projekty financované podle článku 195 Finančního nařízení na podporu politik EU v oblasti životního prostředí, klimatu a energetiky, které budou určeny během provádění tohoto pracovního programu.

Vytvoření národního, regionálního a místního politického rámce na podporu přechodu na čistou energii

Budování kapacit orgánů veřejné správy

LIFE-2025-CET-LOCAL: Posilování přechodu na čistou energii ve městech a regionech

Cíle

Cílem tématu je podpořit města a regionální orgány, aby měly potřebné kapacity a dovednosti pro předkládání a provádění plánů a strategií dekarbonizace pro přechod na čistou energii, které jsou zásadní pro průmysl, podniky a občany na jejich území.

Obce a regiony mají pro realizaci energetické transformace v praxi zásadní význam. Jejich úloha je klíčová pro naplnění Zelené dohody EU, jak je rovněž uvedeno v legislativním balíčku EU "Fit for 55", a zejména ve Směrnici o energetické účinnosti a o obnovitelných zdrojích energie (EED a RED)¹⁴. Mnoho obcí a regionů si navíc již stanovilo ambiciózní energetické cíle a strategie v rámci důležitých iniciativ a rámců, jako je Pakt starostů a primátorů EU pro klima a energii.

Proto by navrhovaná opatření měla podporovat města a regionální orgány při rozvoji a posilování konkrétních kapacit a dovedností potřebných k uskutečnění přechodu na čistou energii a k dosažení konkrétních cílů.

Navrhované akce by měly zohledňovat komplementaritu a soulad s příslušnými iniciativami, mimo jiné s národními plány v oblasti energetiky a klimatu, národními plány renovace budov a misí programu *Horizon Europe* Klimaticky neutrální a chytrá města. Kromě toho by měly být zváženy i další iniciativy technické pomoci a budování kapacit.¹⁵

Rozsah

Očekává se, že se návrhy zaměří na **jeden** ze dvou níže uvedených rozsahů/okruhů. Rozsah by měl být v návrhu jasně specifikován.

¹⁴ Toto téma rovněž přispívá k plnění tzv. Cíle 11 udržitelného rozvoje OSN – Udržitelná města a komunity.

¹⁵ Například ManagEnergy, nástroj EIB nazvaný ELENA (European Local ENergy Assistane), LIFE CET Project Development Assistance (PDA), Smart Cities Marketplace a EU City Facility

Rozsah A: Realizace integrovaných plánů dekarbonizace

Vycházíme-li ze stávajících plánů a strategií a chceme-li posílit vedoucí úlohu veřejného sektoru v oblasti energetické účinnosti, jak je popsáno například v čl. 5 odst. 6 Směrnice o energetické účinnosti, je jednoznačně nutné urychlit a rozšířit provádění opatření v oblasti udržitelné energie, a to v koordinaci s klíčovými zúčastněnými stranami a se zvláštním důrazem na zranitelné skupiny. Návrhy by měly umožnit městům a regionálním orgánům rozvíjet konkrétní dovednosti, přístupy a know-how pro rozhodování a realizaci energetických opatření v praxi a optimalizaci veřejných výdajů. Navrhované činnosti by měly vycházet z daného místa, v případě potřeby by měly být meziodvětvové a mohou zahrnovat např. vytvoření příslušných struktur; zavedení tzv. peer-to-peer (mezi subjekty stejného postavení) přístupů ke sdílení znalostí a osvědčených postupů; předkládání hloubkových, komplexních a ambiciózních programů v oblasti budování kapacit, které se zabývají veřejným i soukromým financováním energetických opatření, zlepšováním regulačního rámce, zaváděním technologií pro přechod na čistou energii.

Rozsah B: Vývoj metodik, šablon, detailních plánů a strategií pro přípravu místních plánů vytápění a chlazení

Dekarbonizace odvětví vytápění a chlazení má pro dosažení přechodu na novou energetiku zásadní význam. Místní a regionální orgány musí hrát klíčovou roli spolu s průmyslovými firmami, podnikateli a občany. Například v čl. 25 odst. 6 Směrnice o energetické účinnosti (EED) je stanoven konkrétní cíl vypracovat místní plány vytápění a chlazení pro města s více než 45 000 obyvateli. Aby bylo možné splnit stávající požadavky a cíle a umožnit budoucí opatření, potřebují města a regionální orgány konkrétní podporu. Návrhy by měly zahrnovat konkrétní činnosti včetně např. budování dovedností, usnadnění přístupu k příslušným údajům a jejich integraci, vypracování komplexních výhledů poptávky a nabídky energie, podporu postupného a včasného vyřazování fosilního plynu, zapojení účastníků trhu a provozovatelů distribučních soustav odpovědných za plány vyřazování sítí z provozu¹⁶, urychlení administrativních procesů a sdružování společného úsilí obcí na regionální nebo jiné vhodné správní a územní úrovni.

Návrhy by měly jasně identifikovat cílová města a regionální orgány a vysvětlit/demonstrovat jejich zapojení a politický závazek, který může mít více forem, včetně konkrétních a na míru šitých dopisů vyjadřujících podporu.

Návrhy by měly vytvářet akce a metody, které mohou města a regionální orgány rychle zavádět a používat a které mohou tvůrcům politik pomoci stanovit priority jednotlivých akcí.

Návrhy by měly rovněž nastínit rozsah finančních zdrojů potřebných k realizaci plánů a strategií v oblasti dekarbonizace ve městech a u regionálních orgánů a do konce akce předpokládat potřebné finanční zdroje v rámci jejich veřejných rozpočtů a posoudit možná řešení financování tak, aby bylo možné daná opatření pro přechod na čistou energii provést.

Kromě toho by návrhy měly předpokládat strukturovaný dialog mezi různými úrovněmi veřejné správy a aktivní zapojení veřejných a soukromých subjektů, včetně občanů, komunit, místního/regionálního průmyslu, podnikatelů a dodavatelů energetických služeb s cílem zajistit sociální, spravedlivý a konkurenceschopný přechod.

¹⁶ Viz například Směrnice (EU) 2024/1788 o společných pravidlech pro vnitřní trhy s plynem z obnovitelných zdrojů, zemním plynem a vodíkem, kterou se mění Směrnice (EU) 2023/1791 a ruší Směrnice 2009/73/ES.

Návrhy musí předložit **nejméně 3 žadatelé** (příjemci, nikoliv přidružené subjekty) **ze 3 různých způsobilých zemí**.

Komise se domnívá, že návrhy požadující příspěvek EU až do výše 1,75 milionu EUR by umožnily řešit konkrétní cíle odpovídajícím způsobem. To však nevylučuje předložení a výběr návrhů požadujících jiné částky.

Očekávaný dopad

Návrhy by měly představit konkrétní výsledky, které budou v rámci činností dosaženy, a prokázat, jak tyto výsledky přispějí k dopadům na konkrétní téma. Toto prokázání by mělo zahrnovat podrobnou analýzu výchozího bodu a soubor dobře podložených předpokladů a stanovit jasné kauzální vazby mezi výsledky a očekávaným dopadem.

Návrhy by měly kvantifikovat své výsledky a dopady pomocí dvou sad indikátorů uvedených pro dané téma (níže), pokud jsou pro navrhované činnosti relevantní. Měly by také navrhnout indikátory, které jsou specifické pro navrhované činnosti. Od návrhů se neočekává, že se budou zabývat všemi uvedenými dopady a indikátory. Výsledky a dopady by měly být kvantifikovány pro konec projektu a pro období 5 let po skončení projektu.

V závislosti na rozsahu zahrnují indikátory pro toto téma (pokud je to relevantní):

- Počet opatření pro přechod na čistou energii, která budou provedena (nebo zahájena) do konce akce.
- Finanční zdroje vyčleněné nebo určené v rámci rozpočtu místního/regionálního orgánu na provádění plánů/strategií a konkrétních opatření v oblasti přechodu na čistou energii.
- Počet metodik, šablon, detailních plánů a bezfosilních strategií pro oblast vytápění a chlazení vytvořených v rámci akce.
- Počet tvůrců politik/veřejných činitelů se zlepšenými schopnostmi/dovednostmi.
- Počet zapojených veřejných a soukromých subjektů.
- Průměrný počet hodin školení na účastníka v programech budování kapacit.
- Počet vytvořených/posílených organizačních struktur.
- Počet institucionalizovaných dialogů/spoluprací v rámci veřejných orgánů i mimo ně, včetně peer partnerů (subjektů ve stejném postavení), soukromých subjektů a/nebo občanské společnosti.
- Počet memorand o porozumění nebo podobných dohod prokazujících politický závazek místních a regionálních orgánů.

Návrhy by měly rovněž kvantifikovat své dopady týkající se následujících společných indikátorů pro podprogram LIFE Přechod na čistou energii:

- Primární úspory energie vyvolané projektem v GWh/rok.
- Konečné úspory energie vyvolané projektem v GWh/rok.
- Výroba energie z obnovitelných zdrojů vyvolaná projektem (v GWh/rok).
- Snížení emisí skleníkových plynů (v t CO₂ ekv/rok).
- Investice do udržitelné energie (energetická účinnost a obnovitelná energie) vyvolané projektem (kumulativně, v milionech EUR).

Míra financování

Granty na ostatní akce (OAG) - 95 %

Podpora umožňujících ustanovení právních předpisů a strategií EU

LIFE-2025-CET-POLICY – Na cestě k účinnému provádění klíčových právních předpisů v oblasti udržitelné energie

Cíle

V rámci evropské Zelené dohody a plánu REPowerEU zavedla EU celou řadu nových právních předpisů v oblasti klimatu a energetiky, včetně revidované Směrnice o energetické účinnosti, Směrnice o obnovitelných zdrojích energie a Směrnice o energetické náročnosti budov. Tyto revize zpřísňují politický rámec pro udržitelnou energii a zvyšují jeho ambicióznost. Ačkoli legislativní rámec nabízí členským státům značnou míru flexibility, aby mohly politická opatření utvářet podle svých potřeb a rámcových podmínek, základními prvky implementace jsou přesný návrh, monitorování, popis budoucího vývoje a hodnocení.

Cílem tohoto tématu je podpořit provádění hlavních částí právních předpisů v oblasti udržitelné energie, zejména Směrnice o energetické účinnosti (rozsah A), Směrnice o obnovitelných zdrojích energie (rozsah B) a Směrnice o energetické náročnosti budov (rozsah C).

Toto téma v rámci výzvy k předkládání návrhů LIFE-2025-CET je zaměřeno výhradně na Směrnici o obnovitelných zdrojích energie (rozsah B). Žadatelé se vyzývají, aby předkládali návrhy akcí na podporu národních orgánů veřejné správy a v případě relevance i regionálních orgánů odpovědných za provádění **Směrnice o obnovitelných zdrojích energie (RED)**¹⁷. Rozsahy A a C v rámci tohoto tématu nejsou ve výzvě LIFE-2025-CET otevřeny.

Mějte na paměti, že akce na podporu provádění konkrétních ustanovení Směrnice o energetické účinnosti a Směrnice o energetické náročnosti budov jsou částečně řešena v jiných vertikálních tématech.

Rozsah

Od akcí v rámci tohoto tématu se očekává, že budou:

- podporovat a umožňovat výměnu poznatků a sdílení osvědčených postupů v rámci členských států nebo mezi nimi;
- poskytovat podporu, technické poradenství a nástroje pro kontextualizaci a specifikaci požadavků, obecně i v závislosti na národním a regionálním kontextu;
- vymezovat, posuzovat a modelovat dopad variant realizace/provádění za účelem splnění legislativních požadavků EU a tím následného přispění k návrhu účinnějších politik;
- podporovat monitoring a hodnocení provádění politiky;
- vyvíjet a používat metodiky pro přesnější měření, výpočet a vyúčtování příspěvků učiněných v rámci konkrétních politických opatření a programů.

Očekává se, že opatření v rámci výzvy 2025 podpoří provádění konkrétních ustanovení týkajících se **zefektivnění procesu udělování povolení, oblastí urychlujících využívání obnovitelných zdrojů energie, informací a školení montérů a projektantů vybraných technologií obnovitelných zdrojů energie**.

¹⁷ Směrnice (EU) 2018/2001 ve znění Směrnice (EU) 2023/2413.

Rozsah B: Podpora provádění Směrnice o obnovitelné energii

Zdlouhavé administrativní postupy při udělování povolení jsou jednou z hlavních překážek investic do projektů obnovitelných zdrojů energie a související infrastruktury. Směrnice (EU) 2018/2001 tuto překážku řeší zavedením pravidel pro organizaci a maximální délku administrativní části řízení o udělení povolení pro projekty v oblasti obnovitelné energie.

S cílem podpořit rychlejší zavádění projektů v oblasti obnovitelné energie zavedla směrnice (EU) 2023/2413 pro členské státy povinnost provádět koordinované mapování nasazování obnovitelné energie a související infrastruktury na svém území. Členské státy by rovněž měly jako podskupinu těchto oblastí vyhlásit *oblasti urychleného využívání obnovitelných zdrojů energie*, a to konkrétně pro jeden nebo více typů zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů, a měly by uvést typ nebo typy energie z obnovitelných zdrojů, které je vhodné v těchto oblastech vyrábět. Zavádí se tedy rozlišení mezi projekty umístěnými v *oblastech urychleného využívání obnovitelných zdrojů energie*, pro které lze dále zjednodušit lhůty a povolování, a projekty umístěnými mimo tyto oblasti.

Po přijetí plánů na vyhlášení *oblastí urychleného využívání obnovitelných zdrojů energie* by členské státy měly sledovat veškeré významné nepříznivé vlivy provádění plánů a programů na životní prostředí, *mimo jiné* proto, aby bylo možné včas zjistit nepředvídané nepříznivé vlivy a přijmout vhodná nápravná opatření.

Další významnou překážkou, která zpomaluje růst obnovitelných zdrojů, je nedostatek kvalifikovaných odborníků na některých trzích. V této souvislosti Směrnice o obnovitelných zdrojích energie vyžaduje, aby členské státy zajistily, že budou k dispozici certifikační systémy nebo rovnocenné kvalifikační systémy pro montéry nebo projektanty všech forem systémů vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů v budovách, průmyslu a zemědělství, pro pracovníky instalující solární fotovoltaické systémy, včetně skladování energie, a pro pracovníky instalující dobíjecí místa umožňující odezvu na poptávku. Tyto systémy musí být založeny na kritériích stanovených v příloze IV Směrnice a každý členský stát musí uznávat certifikace udělené jinými členskými státy v souladu s těmito kritérii. Pokud členské státy zjistí značný rozdíl mezi dostupným a potřebným počtem vyškolených a kvalifikovaných pracovníků, aby dosáhly svého cíle v oblasti energie z obnovitelných zdrojů, budou muset přijmout opatření k odstranění tohoto rozdílu.

Budování kapacit, technické poradenské služby a posílená spolupráce mezi příslušnými prováděcími orgány mohou usnadnit účinné provádění výše uvedených ustanovení.

Návrhy by měly jasně prokázat konkrétní zájem příslušných prováděcích orgánů, zejména národních orgánů, zapojit se do projektových činností, přispívat k nim a využívat jejich výsledky. Jasný závazek lze prokázat například prostřednictvím adresných dopisů vyjadřujících podporu.

Očekává se, že akce v rámci tohoto tématu **se budou týkat pouze jedné** ze dvou níže uvedených oblastí. Oblast, které se akce týká, by měla být jasně specifikována v úvodu návrhu.

1. Postupy udělování povolení a oblasti urychleného využívání obnovitelných zdrojů energie

Návrhy řešící tuto oblast podpoří příslušné národní orgány při provádění příslušných článků Směrnice RED týkajících se urychlení a zefektivnění povolovacích postupů a/nebo vypracování plánů na vyhlášení oblastí urychleného využívání obnovitelných zdrojů energie pro jeden nebo více širokých typů obnovitelných zdrojů energie. V této souvislosti a tam, kde je to vhodné, mohou opatření rovněž předpokládat poskytování podpory při definování účinných strategií pro zmírnění možných dopadů na životní prostředí a pro usnadnění společenského přijetí.

Za tímto účelem se očekává, že návrhy posílí kapacitu, např. prostřednictvím výměny osvědčených postupů a programů odborné přípravy/mentoringu, a zlepší spolupráci provádějících orgánů v rámci členských států i mezi nimi. Návrhy by mohly podpořit vývoj nových nástrojů a metod nebo úpravu a replikaci stávajících účinných nástrojů a souborů dat, které usnadňují dostupnost a přístup k údajům a zlepšují jejich kvalitu. Podporují se rovněž návrhy na vytvoření společenství odborníků z praxe v EU, které by usnadnilo vzájemné učení a případně podpořilo harmonizaci právních předpisů.

V případě potřeby mohou činnosti rovněž podporovat monitoring a hodnocení provádění příslušných politických opatření.

Návrhy by se rovněž mohly zabývat postupy při udělování povolení pro tzv. repowering (nahrazování starých zdrojů účinnějšími) nebo pro nový průzkum, testování a výrobu, včetně pilotních zařízení, inovativních technologií obnovitelných zdrojů energie.

Řešení povolovacích řízení a zároveň i *oblastí urychleného využívání obnovitelných zdrojů energie* nemusí nutně vést k vyššímu počtu bodů, ale mohlo by být nicméně provedeno, pokud by bylo řádně odůvodněno, například pokud by byly využity výsledky akce vycházející z vyhlášení *oblastí urychleného využívání obnovitelných zdrojů energie* a pokud by jasně poskytly přidanou hodnotu pro zefektivnění řízení udělování povolení.

2. Podpora národních orgánů při provádění článku 18 Směrnice RED Návrhy zabývající se touto oblastí podporují, mimo jiné prostřednictvím technického poradenství a nástrojů, příslušné národní orgány odpovědné za provádění rámce pro zajištění dostatečného počtu vyškolených a kvalifikovaných pracovníků, kteří instalují a projektují systémy vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů v budovách, průmyslu a zemědělství, instalují solární fotovoltaické systémy, včetně skladování energie, a instalují dobíjecí místa umožňující reakci na poptávku podle článku 18 Směrnice 2018/2001 v platném znění. Akce by měly realizovat jednu nebo více těchto činností:

- Podporovat monitoring a hodnocení provádění příslušných ustanovení na národní úrovni.
- Podpořit národní posuzování a identifikaci nedostatků mezi dostupným a potřebným počtem vyškolených a kvalifikovaných pracovníků, aby bylo možné dosáhnout cílů v oblasti obnovitelné energie stanovených ve Směrnici.
- Podporovat a umožňovat výměnu poznatků a osvědčených postupů v rámci členských států i mezi nimi, včetně vzájemného uznávání systémů certifikace a zvýšené přeshraniční mobility pracovníků.
- Vymezovat, posuzovat a modelovat dopad variant realizace/provádění za účelem splnění legislativních požadavků EU a tím následného přispění k návrhu účinnějších politik.

V rámci tohoto tématu nejsou považovány za způsobilé návrhy týkající se činností v oblasti zvyšování a obnovy kvalifikace, jako je rozvoj/aktualizace systémů kvalifikace a odborné přípravy.

Bude požadováno, aby akce naplňovaly spolupráci s Platformou Skill4Energy (jejíž spuštění plánuje Evropská komise na rok 2025 nebo 2026) a jejími řídicími orgány s cílem šířit informace, propagovat osvědčené postupy a poskytovat podklady pro určení opatření usnadňujících přeshraniční mobilitu a zavedení vzájemně uznávaných certifikací.

- Akce řešící technickou podporu a budování kapacit pro přechod k účinným systémům dálkového vytápění a chlazení založeným na obnovitelných zdrojích – viz téma LIFE-2025-CET-DHC
- Akce řešící podpůrné služby pro vytváření energetických společenství a komunit – viz téma LIFE-2025-CET-ENERCOM.

Návrhy musí předložit **nejméně 3 žadatele** (příjemci, nikoliv přidružené subjekty) **ze 3 různých způsobilých zemí**.

Komise se domnívá, že návrhy požadující příspěvek EU až do výše 2 milionů EUR by umožnily tyto konkrétní cíle řešit odpovídajícím způsobem. To však nevylučuje předložení a výběr návrhů požadujících jiné částky.

Očekávaný dopad

Návrhy by měly vést k:

- Lepší porozumění a znalosti v orgánech veřejné správy odpovědných za provádění evropských právních předpisů v oblasti energetiky; lepší spolupráce prováděcích orgánů v rámci členských států i mezi nimi.
- Účinnější provádění ustanovení, včetně lepšího plánování, navrhování a hodnocení politických opatření; důslednější provádění právních ustanovení napříč energetickými právními předpisy, energetickou politikou a energetickými odvětvími.
- Používání vhodných nástrojů a metod, které usnadňují dostupnost dat a přístup k nim; zlepšení jejich kvality a lepší monitoring; používání přesnějších metodik výpočtu a měření a ověřování (M&V); zlepšení kvality podávání zpráv a vykazování; lepší pochopení a měření dopadů.
- Lepší porozumění potenciálu a překážkám na trhu.

Návrhy by měly představit konkrétní výsledky, které budou v rámci činností dosaženy, a prokázat, jak tyto výsledky přispějí k dopadům na konkrétní téma. Toto prokázání by mělo zahrnovat podrobnou analýzu výchozího bodu a soubor dobře podložených předpokladů a stanovit jasné kauzální vazby mezi výsledky a očekávaným dopadem.

Návrhy by měly kvantifikovat své výsledky a dopady pomocí dvou sad indikátorů uvedených pro dané téma (níže), pokud jsou pro navrhované činnosti relevantní. Měly by také navrhnout indikátory, které jsou specifické pro navrhované činnosti. Od návrhů se neočekává, že se budou zabývat všemi uvedenými dopady a indikátory. Výsledky a dopady by měly být kvantifikovány pro konec projektu a pro období 5 let po skončení projektu.

Indikátory pro toto téma zahrnují:

- Počet orgánů veřejné správy se zvýšenou kapacitou a lepším přístupem k informacím a údajům.
- Počet orgánů veřejné správy a zúčastněných stran, které využívají nástroje, zdroje, informace a údaje vytvořené a poskytnuté v rámci této činnosti.
- Počet politických opatření, prováděcích aktů a souvisejících dokumentů, které se díky této činnosti zlepšily.
- Počet nástrojů a dokumentů pro monitoring a vykazování/podávání zpráv, které se díky této činnosti zlepšily.
- Počet odkazů v dokumentech, které jsou relevantní pro danou politiku, jako např. dokumenty popisující posouzení dopadů, pokyny atd.

Návrhy by měly rovněž kvantifikovat své dopady týkající se následujících společných indikátorů pro podprogram LIFE Přechod na čistou energii:

- Primární úspory energie vyvolané projektem v GWh/rok.
- Konečné úspory energie vyvolané projektem v GWh/rok.
- Výroba energie z obnovitelných zdrojů vyvolaná projektem (v GWh/rok).
- Snížení emisí skleníkových plynů (v t CO₂ ekv/rok).
- Investice do udržitelné energie (energetická účinnost a obnovitelná energie) vyvolané projektem (kumulativně, v milionech EUR).

Míra financování

Granty na ostatní akce (OAG) - 95 %

Urychlení zavádění technologií, digitalizace, nových služeb a obchodních modelů a zvyšování souvisejících odborných dovedností na trhu pro přechod na čistou energii.

Podpora vlny renovací a přechodu na novou energetiku v budovách

LIFE-2025-CET-BETTERRENO – Energetická řešení renovací – rychlejší, hlubší, dostupnější, chytřejší, na službách a datech založená renovace budov

Cíle

Toto téma přispívá k cílům strategie EU Renovation Wave¹⁸ a jeho cílem je pomoci při provádění současných a budoucích politik v oblasti budov, zejména s ohledem na revidovanou Směrnici o energetické náročnosti budov (EPBD), ale také s ohledem na aspekty iniciativy Nový evropský Bauhaus.¹⁹

Toto téma se zabývá několika oblastmi, které jsou klíčové pro dosažení ambiciózních cílů EU v oblasti dekarbonizace budov. Jeho cílem je vyvinout a zavést přístupy, které spojí aktéry, trhy, rámce a inovativní řešení, aby se zvýšila atraktivita a nákladová efektivita modernizace budov a snížila administrativní, logistická a finanční zátěž, která je stále spojena s modernizací budov. Cílem tématu je rovněž řešit potřebu kvalitativních dat, aby byly nástroje stavební politiky a informace o budovách spolehlivější a smysluplnější, aby se zvýšila akceptace/poptávka ze strany veřejnosti a podpořila se důkladná verifikace a financování renovace a modernizace budov. Pokud je to vhodné, návrhy by měly zkoumat synergie a zároveň navazovat na výsledky projektů financovaných v rámci jiných programů EU, zejména programu Horizon 2020 a Horizon Europe, doplňovat je nebo podporovat využití jejich výsledků na trhu.

Rozsah

Očekává se, že se návrhy zaměří na **jeden** ze dvou níže uvedených okruhů (A nebo B). V úvodu návrhu by měl být jasně určen rozsah, v rámci kterého bude návrh hodnocen. Pokud se návrh týká prvků více než jednoho rozsahu, mělo by to být řádně odůvodněno.

Vzhledem k tomu, že cílem tématu je vyvolat nadnárodní akce a vzájemné učení, očekává se, že k provádění činností dojde ve více než jedné způsobilé zemi.

Rozsah A: Podpora energetických renovací a konkurenceschopnosti

V rámci rozsahu A by se akce měly týkat jedné z následujících oblastí/aspektů:

1. Zvýšit míru renovací a dosáhnout pokroku v dosažení plně dekarbonizovaného fondu budov s nulovými emisemi do roku 2050, jak je definováno ve Směrnici o energetické náročnosti budov.

Návrhy by se měly zaměřit na odstranění překážek na trhu, stimulaci poptávky a rozšíření energetických renovací do většího měřítka. Návrhy by měly zavádět

¹⁸ Sdělení [Vlna renovací pro Evropu - ekologičtější budovy, nová pracovní místa, lepší život, COM\(2020\) 662 final](#).

¹⁹ https://new-european-bauhaus.europa.eu/about/about-initiative_en

strategie a obchodní modely renovací, které lze replikovat ve více budovách, zvyšovat současnou míru renovací a agregovat poptávku, aby se usnadnily nákladově efektivnější, cenově dostupné, jednoduché a účinné renovace. Návrhy by měly podporovat rozsáhlé zavádění řešení, modelů a přístupů, které vedou k vysoce kvalitním renovacím se zárukami energetické náročnosti, což zvyšuje důvěru trhu a stimuluje investice. Návrhy by měly zohledňovat všechny relevantní účastníky hodnotového řetězce renovací (např. poptávku, vlastníky a investory budov, uživatele, veřejné a rozhodovací orgány, finanční instituce, zástupce stavebního průmyslu atd.)

V souladu s vizí pro budovy do roku 2050 mohou návrhy kromě zlepšení energetické náročnosti, environmentální kvality vnitřního prostředí a dekarbonizace využívání energie v budovách jít dále a zohlednit snížení emisí celého životního cyklu (řešení problematiky materiálů) nebo zvýšení odolnosti vůči klimatickým rizikům při renovacích.

2. Zlepšit kapacitu a produktivitu firem v odvětví stavebnictví, aby bylo možné splnit ambici spočívající v dosažení dekarbonizace stavebního fondu.

Návrhy by měly podporovat subjekty a společnosti v dodavatelském řetězci stavebnictví, zejména malé a střední podniky, aby mohly provádět energetické renovace rychleji, kvalitně a se sníženými náklady. To může vyžadovat integraci nových výrobků, materiálů a procesů s ohledem na stávající praxi společností. Návrhy by měly podpořit přechod společností k průmyslovějším procesům a optimalizovaným způsobům práce, standardizaci projektů a řešení (včetně modulárních a prefabrikovaných řešení, je-li to relevantní) a usnadnění zavádění digitálních řešení, včetně zvýšení produktivity práce v tomto odvětví. Návrhy se mohou týkat různých fází procesu renovace, včetně projektování, plánování, řízení nebo provádění prací, a zároveň zajistit lepší přístup k informacím a rozhodování. Návrhy mohou rovněž usnadnit koordinaci různých účastníků dodavatelského řetězce s cílem snížit neefektivitu, chyby a zpoždění. V relevantních případech lze rovněž zvážit činnosti, které usnadní zavádění oběhových a nízkouhlíkových řešení a materiálů při renovacích na trhu.

Návrhy by měly zajistit přijetí svých činností v odvětví, například prostřednictvím zapojení profesních organizací/sdružení a/nebo dalších příslušných zúčastněných stran.

Návrhy by měly navrhované činnosti vysvětlovat a přizpůsobovat je kontextu a vyspělosti trhů a/nebo zemí, jichž se týkají. Návrhy by měly být koordinovány s existující podporou, systémy financování, jednotnými kontaktními místy nebo stávajícími službami pro usnadnění renovace v oblasti jejich působnosti.

Rozsah B: Stavební nástroje, data a služby

Očekává se, že opatřenílepší dostupnost, kvalitu a přesnost údajů o budovách, zejména s ohledem na zvýšení spolehlivosti a konzistentnosti klíčových politických instrumentů a informačních nástrojů, jako jsou průkazy energetické náročnosti (EPC), paspory renovací (RP) a ukazatel připravenosti budov na chytrá řešení (SRI). Akce mohou navíc pomoci prozkoumat a posílit využívání údajů o budovách, a zejména údajů o spotřebě energie, pro rozvoj a financování služeb, které zvyšují energetickou výkonnost a komfort budov a účinnost celého systému.

Technologická řešení, včetně řešení inovativních, mohou být použita jako umožňující a podpůrné prostředky, ale nesmí být v centru pozornosti.

Opatření by se měla týkat například jedné nebo více následujících oblastí/aspektů:

- Vyvinout, realizovat a zavést přístupy, které zlepší dostupnost, kvalitu a konzistentnost údajů pro průkazy energetické náročnosti, včetně využití nových nebo odlišných metod hodnocení a různých integrovaných zdrojů dat, s cílem zlepšit přesnost a spolehlivost průkazů energetické náročnosti (EPC), jejich indikátorů a doporučení.
- Zlepšit spolehlivost a užitečnost průkazů energetické náročnosti a pasportů renovací a zvýšit transparentnost energetické náročnosti budov a potřeb renovací s cílem zvýšit tržní hodnotu dobré energetické výkonnosti a komfortu a chránit před energetickou chudobou; to zahrnuje například akce, které pomáhají propojit rating průkazů energetické náročnosti a jeho zlepšení s hodnotou budovy s ohledem na potenciální investice; zahrnuje to také metody usnadňující porovnání nákladů na energii, kvality vnitřního prostředí a dalších relevantních parametrů.
- Podporovat zavádění pasportů renovací (RP) pro budovy, jak je zavádí revidovaná Směrnice EPBD, s cílem poskytnout vlastníkům budov, kteří plánují postupnou renovaci, jasnou strategii pro nejlepší načasování, pořadí a rozsah jejich zásahů. To by mohlo zahrnovat akce ke zlepšení praktických aspektů provádění na trhu, jakož i akce k vytvoření poptávky a podpoře využívání RP. Navrhované akce musí být slučitelné se systémem pasportů renovací, který jsou členské státy povinny zavést, a musí tedy podle potřeby dodržovat vývoj příslušné politiky a rámců; navíc by měly zvážit vzájemný vztah s dalšími nástroji, které s budovami souvisejí, zejména s EPC, SRI a digitálními stavebními deníky. Návrhy by měly rovněž zohlednit stávající systémy podpory a financování, jakož i příslušné podpůrné služby pro renovace, včetně jednotných kontaktních míst.
- prosazovat a podporovat používání digitálních nástrojů pro hodnocení energetické náročnosti budov a inspekce, zejména po stavbách, renovacích a provádění jednotlivých renovačních opatření; pomáhat koordinovat hodnocení pro průkazy energetické náročnosti, pasporty renovací (RP) a ukazatel připravenosti budov na chytrá řešení; podporovat testování kombinovaného vydávání EPC a RP v souladu s příslušnými národními rámci.
- Vyvinout metodiky, které umožní robustnější sběr, strukturování a integraci dat s cílem měřit a/nebo odhadovat a/nebo vypočítávat a/nebo dokumentovat energetickou náročnost, úspory energie, pohodlí a další širší přínosy, a usnadnit tak financování energetických renovací a zavádění energetických služeb.

Návrhy musí předložit **nejméně 3 žadatelé** (příjemci, nikoliv přidružené subjekty) **ze 3 různých způsobilých zemí**.

Komise se domnívá, že návrhy požadující příspěvek EU až do výše 2 milionů EUR by umožnily odpovídajícím způsobem řešit konkrétní cíle. To však nevylučuje předložení a výběr návrhů požadujících jiné částky.

Očekávaný dopad

Návrhy předkládané v rámci tohoto tématu by měly představit konkrétní výsledky, které budou v rámci činností dosaženy, a prokázat, jak tyto výsledky přispějí k dopadům specifickým pro dané téma. Toto prokázání by mělo zahrnovat podrobnou analýzu výchozího bodu a soubor dobře podložených předpokladů a stanovit jasné kauzální vazby mezi výsledky a očekávaným dopadem.

Návrhy by měly své výsledky a dopady kvantifikovat pomocí indikátorů stanovených pro dané téma, pokud jsou pro navrhované činnosti relevantní. Měly by také navrhnout

indikátory, které jsou specifické pro navrhované činnosti. Od návrhů se neočekává, že se budou zabývat všemi uvedenými dopady a indikátory. Výsledky a dopady by měly být kvantifikovány pro okamžik konce projektu a také pro dobu 5 let po skončení projektu.

Pro Rozsah A:

Návrhy předložené v rámci Rozsahu A by měly prokázat, jak přispějí k následujícím dopadům v závislosti na řešené oblasti:

- Zvýšená poptávka po energetické renovaci a zvýšená míra renovace.
- Implementace strategií hromadné poptávky.
- Životaschopné obchodní modely renovací se sníženými náklady a zkráceným časem, které lze replikovat ve velkém měřítku.
- Zlepšení kapacity společností na straně dodavatelů renovačních prací, aby mohly poskytovat vysoce kvalitní renovace se zárukami nižších nákladů a kratšího času.

Indikátory pro Rozsah A zahrnují:

- Vyšší počet renovací a/nebo vyšší míra renovací.
- Vyšší počet hloubkových renovací a/nebo míry hloubkových renovací.
- Snížení nákladů na renovace.
- Pobídnuté investice do energetické renovace budov.
- Počet firem se zvýšenou kapacitou v souvislosti s novými produkty, materiály a procesy v rámci tématu.
- Počet firem, které začleňují do své praxe nové výrobky, materiály a procesy v rámci tohoto tématu.

Pro Rozsah B:

Návrhy předložené v rámci Rozsahu B by měly prokázat, jak přispějí k následujícím dopadům:

- Zlepšení spolehlivosti a konzistentnosti průkazů energetické náročnosti; jejich větší rozšíření na trhu, včetně většího zohlednění při valorizaci budov a portfolií budov.
- Lepší dostupnost, kvalita a přesnost údajů o budovách a energetické náročnosti; lepší využívání údajů o energetické náročnosti budov finančními institucemi, poskytovateli služeb a vlastníky/provozovateli budov, např. pro zavádění inovativních systémů financování a/nebo specializovaných finančních produktů.
- Lepší kvalita a nákladová efektivita inspekci a řízení v rámci hodnocení prováděných za účelem průkazu energetické náročnosti, pasportu renovace budovy a ukazatele připravenosti budov na chytrá řešení.
- Zavedení zdokonalených metodik pro měření a peněžní vyjádření primárních přínosů a vedlejších přínosů služeb pro energetické renovace, jako jsou environmentální a zdravotní externality.

Indikátory pro Rozsah B zahrnují:

- Počet referencí dokládajících používání přesnějších a spolehlivějších průkazů energetické náročnosti veřejností a/nebo zúčastněnými stranami na trhu, včetně finančních institucí.
- Počet testovaných a/nebo zavedených přesnějších a spolehlivějších systémů a řízení/nástrojů hodnocení energetické náročnosti.
- Počet vyvinutých, testovaných a/nebo zavedených inovativních řízení a nástrojů pro hodnocení a inspekci.

- Počet referencí dokládajících využívání zlepšených údajů o budovách a energetické náročnosti veřejnými/pro politiku relevantními subjekty a subjekty na trhu, včetně finančních institucí a společností poskytujících energetické služby.

Návrhy v rámci Rozsahů A a B by měly rovněž kvantifikovat své dopady týkající se následujících společných indikátorů pro podprogram LIFE Přechod na čistou energii:

- Primární úspory energie vyvolané projektem v GWh/rok.
- Konečné úspory energie vyvolané projektem v GWh/rok.
- Výroba energie z obnovitelných zdrojů vyvolaná projektem (v GWh/rok).
- Snížení emisí skleníkových plynů (v t CO₂ ekv/rok).
- Investice do udržitelné energie (energetická účinnost a obnovitelná energie) vyvolané projektem (kumulativně, v milionech EUR).

Míra financování

Granty na ostatní akce (OAG) - 95 %

Podpora energetického přechodu v průmyslu a terciárním sektoru

LIFE-2025-CET-INDUSTRY – Podpora přechodu evropského průmyslu a podniků na čistou energii

Cíle

Celkovým cílem tohoto tématu je podpořit přechod na čistou energii a dekarbonizaci průmyslu překlenutím rozdílu mezi poptávkou a nabídkou net-zero technologií (s čistými nulovými emisemi), jakož i podporou spolupráce mezi společnostmi, které působí v těsné fyzické blízkosti.

Zapojení podniků do přechodu na čistou energii a snížení jejich domácí ekologické stopy má zásadní význam pro evropskou Zelenou dohodu a pro naplnění balíčku Fit-for-55 a plánu REPowerEU na postupné odstranění závislosti EU na dovozu ruských fosilních paliv. Je rovněž důležitá pro Průmyslový plán v rámci Zelené dohody (Green Deal Industrial Plan)²⁰ a celkovou konkurenceschopnost podniků v EU.

Prostřednictvím tzv. Net-Zero Industry Act, který je součástí Green Deal Industrial Plan, usiluje Evropská komise o zvýšení výrobní kapacity strategických net-zero technologií tak, aby do roku 2030 pokryla alespoň 40 % ročních potřeb EU.

V roce 2022 tvořilo průmyslové odvětví 25,1 % celkové konečné spotřeby energie v EU-27, z čehož energeticky náročné podniky představovaly téměř 40 % celkové konečné spotřeby energie v průmyslu. Z tohoto důvodu zůstává modernizace a dekarbonizace podnikatelského sektoru hlavní prioritou pro úspěch v přechodu na čistou energii, jak je rovněž zdůrazněno ve zprávě o budoucnosti evropské konkurenceschopnosti.²¹

Expozice vůči cenám energií, zvýšená globální konkurence a potenciální rizika přechodu spojená s měnění se regulací, poptávkou na trhu a kritérii pro zadávání zakázek ze strany odběratelů/dodavatelů zvyšují tlak na společnosti v EU. Aby se firmy mohly přizpůsobit současné energetické krizi a přijmout rozhodnutí investovat do projektu energetické účinnosti nebo obnovitelných zdrojů energie, jsou zapotřebí nové obchodní modely a finanční schémata. V této souvislosti Evropská komise nedávno přijala sdělení Clean

²⁰ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_510.

²¹ [Konkurenceschopnost EU: Výhled do budoucna - Evropská komise](#)

Industrial Deal (Dohoda o čistém průmyslu)²² spolu s Akčním plánem pro cenově dostupnou energii²³ s cílem podpořit také dekarbonizaci energeticky náročných průmyslových odvětví prostřednictvím vytvoření iniciativ spolupráce (např. na úrovni průmyslových klastrů).

Rozsah

Návrhy by se měly týkat **pouze jednoho** ze dvou níže uvedených rozsahů. Řešený rozsah by měl být jasně specifikován v úvodu návrhu.

Rozsah A: Spolupráce mezi průmyslovými sektory a poskytovateli technologií pro optimalizaci a zavádění technologií čisté energie

Návrhy předložené v rámci tohoto rozsahu by měly podporovat udržitelné a účinné využívání energie v konkrétním průmyslovém odvětví na evropské úrovni tím, že usnadní spolupráci mezi průmyslovými sektory/dílčími sektory, které sdílejí podobné procesy a energetické potřeby s výrobcí a poskytovateli technologií pro udržitelnou energii. Řešení pro udržitelnou energii by mohla mimo jiné zahrnovat: obnovitelnou energetiku, řešení elektrifikace tepla pomocí tepelných čerpadel a energeticky účinné výrobky a procesy, včetně nedávných inovací připravených k uvedení na trh, a obecněji technologie související s obnovitelnou energií a energetickou účinností, na něž se vztahuje Net-Zero Industry Act.

Na straně uživatelů by konkrétní průmyslová odvětví mohla provést průzkum svých výrobních procesů s cílem definovat řadu standardních postupů a optimalizovat své provozní energetické potřeby prostřednictvím užší výměny s dodavateli technologií, aby bylo možné účinně navrhovat udržitelná energetická řešení. Na straně dodavatelů by výrobci a dodavatelé mohli optimalizovat a standardizovat své stávající technologické nabídky, produkty a řešení tak, aby vyhovovaly potřebám průmyslového sektoru. Cílem je přejít od individuálního, na konkrétní zakázce postaveného přístupu k jednotlivým projektům pro každý konkrétní průmyslový závod a proces k racionálnějším, standardizovaným řešením, a dokonce k řešením na klíč pro průmyslové klienty provozující stejné procesy. Tato sladěná spolupráce při vytváření poptávky a zajišťování nabídky může znamenat rozhodující podporu dekarbonizaci průmyslového odvětví.

Očekává se, že návrhy podpoří vytvoření konkrétních iniciativ spolupráce, jejich počáteční fungování a strukturu řízení. Činnosti by se měly zabývat vývojem a ověřováním obchodních modelů pro zavádění konkrétních zkoumaných řešení v daném odvětví (odvětvích) a případně činnostmi v oblasti budování kapacit pro zavádění a instalaci daného řešení.

Návrhy by měly obsahovat jasnou strategii pro zavedení technických řešení v cílovém průmyslovém odvětví, včetně přístupu k veřejným a soukromým financím.

Očekává se zapojení příslušných organizací zastupujících na národní/evropské úrovni uživatelský sektor (uživatelské sektory) a poskytovatele technologií, což je ústřední prvek pro zajištění účinného přijetí a provádění na trhu. Toto zapojení může být zajištěno prostřednictvím účasti na návrhu, ale také prostřednictvím aktivního zapojení v průběhu projektových činností. Očekávají se přesvědčivé dopisy vyjadřující podporu, které prokáží zájem cílových průmyslových odvětví.

Návrhy by se měly zaměřit na technologie, které jsou již na trhu dostupné, a měly by zdůvodnit výběr cílového odvětví (cílových odvětví), včetně podrobné analýzy překážek a možných řešení. Činnosti zaměřené na technologické demonstrace nespádají do tohoto tématu. Demonstrace navrhovaných řešení nespádá do tohoto rozsahu a

²² [Čistá průmyslová dohoda - Evropská komise](#)

²³ [Akční plán pro cenově dostupnou energii - Evropská komise](#)

případné náklady na vybavení budou způsobitelné pouze ve velmi malé části a pouze v případě, že budou dobře odůvodněné.

Rozsah B: Energetická spolupráce mezi průmyslovými odvětvími ve fyzické blízkosti s cílem podpořit čisté, cenově dostupné a udržitelné využívání energie

Návrhy v rámci tohoto Rozsahu by měly podpořit zavádění opatření v oblasti energetické účinnosti a využívání obnovitelných zdrojů energie (a případně tepelných čerpadel) na trhu, a to prostřednictvím přístupů založených na spolupráci v oblasti průmyslové energetiky mezi společnostmi, které se nacházejí ve fyzické blízkosti (region, klastr, průmyslový park/posezení).

Cílem tohoto Rozsahu je podpořit rozvoj zelených regionálních/místních průmyslových oblastí/klastřů, a to v každé zúčastněné zemi, na kterou se zaměřuje daná akce řešící mimo jiné energeticky náročné uživatele.

Energetická spolupráce se může týkat procesu sdílení energetických aktiv (např. výroba energie z obnovitelných zdrojů, skladování energie), sdílení energetických služeb, realizace výměny energie (např. získávání a využívání odpadního tepla z průmyslových a výrobních procesů), jakož i pobídek k průmyslové symbióze a dobrovolné integraci tzv. průmyslových energetických prosumerů (producentů a spotřebitelů zároveň) s provozovateli soustav (např. elektrina, teplo, vodík) a/nebo energetickými komunitami. Sdružování podniků může rovněž usnadnit lepší přístup k financování, smlouvám s dodavateli energetických služeb a smlouvám o nákupu energie.

Návrhy by měly usnadnit zavedení mechanismů spolupráce v oblasti energetiky v časovém rámci projektu, mimo jiné včetně identifikace, zkoumání a ověřování ekonomicky životaschopných obchodních modelů (na základě konkrétní interakce se zúčastněnými společnostmi), prokázání významu přístupu založeného na spolupráci z hlediska vytváření hodnot pro každého zúčastněného aktéra (např. kupující/dodavatele/konečné uživatele). Návrhy by měly rovněž pracovat na odstranění překážek, které brání spolupráci v oblasti energetiky, např. organizačních (koordinace, důvěra, odpovědnost, správa údajů, sdílení rizik), právních (identifikace potřeb aktualizace nebo případně tzv. regulatory sandboxes, tj. kontrolované prostředí zřízené regulačním orgánem a pod jeho dohledem, kde mohou společnosti testovat inovativní produkty, služby nebo obchodní modely podle dočasně zmírněných nebo upravených pravidel) nebo překážek sociálních.

Očekává se, že návrhy určí investiční proces/řetězec zahrnující mimo jiné místní tepelné/energetické sítě a další příslušnou energetickou infrastrukturu, jak bylo uvedeno výše, aby se zajistil dlouhodobý přehled o investičních příležitostech v oblasti čisté energie. Návrhy by měly spolupracovat s klíčovými zainteresovanými stranami (podniky, veřejnými orgány, správci průmyslových parků, soukromými provozovateli, investory, provozovateli distribučních soustav, dodavateli energetických služeb atd.), aby se zajistilo schválení investic a jejich sladění s místními plány a strategiemi. Proces zapojení by měl být jasně popsán a v ideálním případě by jeho výsledkem mělo být zmapování současných a budoucích potřeb průmyslové energie spolu s řadou předem určených infrastruktur a služeb souvisejících s udržitelnou energií. Od žadatelů se očekává, že prokáží jasnou podporu pro své navrhované činnosti ze strany klíčových relevantních aktérů.

Navrhované přístupy by měly vykazovat vysokou míru opakovatelnosti a návrhy by měly obsahovat jasný akční plán pro předávání zkušeností, rozhodujících faktorů úspěchu a výsledků směrem k příslušným aktérům a zúčastněným stranám v oblasti energetické spolupráce v celé EU.

Návrhy pro oba Rozsahy musí předložit **nejméně 3 žadatele** (příjemci, nikoliv přidružené subjekty) **ze 3 různých způsobilých zemí**.

Komise se domnívá, že návrhy požadující příspěvek EU až do výše 2 milionů EUR by umožnily řešit konkrétní cíle odpovídajícím způsobem. To však nevylučuje předložení a výběr návrhů požadujících jiné částky.

Očekávaný dopad

Návrhy by měly představit konkrétní výsledky, které budou v rámci činností dosaženy, a prokázat, jak tyto výsledky přispějí k dopadům na konkrétní téma. Toto prokázání by mělo zahrnovat podrobnou analýzu výchozího bodu a soubor dobře podložených předpokladů a stanovit jasné kauzální vazby mezi výsledky a očekávaným dopadem.

V závislosti na Rozsahu (A nebo B) a podle potřeby by návrhy předložené v rámci tohoto tématu měly prokázat, jak přispějí k:

- Provádění právních předpisů EU (zejména Směrnice o energetické účinnosti a Směrnice o obnovitelných zdrojích energie), které se týkají podnikatelského sektoru.
- Životaschopné obchodní modely buď pro zavádění konkrétních řešení, nebo pro průmyslovou spolupráci v oblasti energetiky, které jsou připraveny k uvedení na trh.
- Průmyslové subjekty integrující do svých procesů řešení udržitelné energie.
- Zavádění energetické infrastruktury, energetických služeb a/nebo energetických burz, které přispívají k přechodu podniků na čistou energii.
- Technologické produkty v rámci udržitelné energie, které jsou přizpůsobené požadavkům a poptávce průmyslových procesů.
- Urychlit a zefektivnit identifikaci projektů na podporu čistého, cenově dostupného a udržitelného využívání energie na regionální/místní úrovni.

Návrhy by měly kvantifikovat své výsledky a dopady pomocí indikátorů stanovených pro dané téma, pokud jsou pro navrhované činnosti relevantní. Měly by také navrhnout indikátory, které jsou specifické pro navrhované činnosti. Od návrhů se neočekává, že se budou zabývat všemi uvedenými dopady a indikátory. Výsledky a dopady by měly být kvantifikovány pro okamžik konce projektu a na dobu 5 let po skončení projektu.

Indikátory pro toto téma zahrnují, v závislosti na rozsahu (A nebo B) a podle relevantnosti:

- Počet nových instalací net-zero technologií (s nulovými čistými emisemi), které akce vyvolala (včetně závazků).
- Počet klíčových aktérů v hodnotových řetězcích se zlepšenými dovednostmi/znalostmi, které byly získány během akce.
- Počet plánů energetické spolupráce nebo tzv. investičních pipelines (tj. strukturovaných procesů, které pomáhají organizacím identifikovat, sledovat a spravovat potenciální investiční příležitosti, aby ty slibné nebyly přehlédnuty) v rámci identifikovaných průmyslových klastrů schválených příslušnými zúčastněnými stranami.
- Počet společností, které uplatňují přístupy spolupráce v oblasti energetiky.
- Počet oslovených a mobilizovaných relevantních zúčastněných stran.
- Počet standardizovaných technologických produktů přizpůsobených potřebám konkrétního průmyslového odvětví a instalovaných na úrovni průmyslových procesů, které vznikly na základě spolupráce mezi průmyslovými odvětvími a poskytovateli technologií.

Návrhy předložené v rámci tohoto tématu by měly rovněž kvantifikovat své dopady týkající se následujících společných indikátorů pro podprogram LIFE Přechod na čistou energii:

- Primární úspory energie vyvolané projektem v GWh/rok.
- Konečné úspory energie vyvolané projektem v GWh/rok.
- Výroba energie z obnovitelných zdrojů vyvolaná projektem (v GWh/rok).
- Snížení emisí skleníkových plynů (v t CO₂ ekv/rok).
- Investice do udržitelné energie (energetická účinnost a obnovitelná energie) vyvolané projektem (kumulativně, v milionech EUR).

Míra financování

Granty na ostatní akce (OAG) - 95 %

Zajištění správných dovedností na trhu pro přechod k čisté energetice

LIFE-2025-CET-BUILDSKILLS: Národní platformy pro dovednosti v oblasti energetické účinnosti pro přechod na čistou energii

Cíle

Se zrychlujícím se tempem přechodu na čistou energii se nedostatek odborníků s odpovídajícími dovednostmi stává skutečnou překážkou jak pro přechod na tuto energetiku, tak pro potenciál evropského hospodářského růstu.

Iniciativa **BUILD UP Skills** (<https://build-up.ec.europa.eu/en/bup-skills>) byla spuštěna v roce 2011 a je zaměřena na zvýšení počtu kvalifikovaných odborníků (modrých a bílých límečků) v hodnotových řetězcích stavebnictví a renovací. Do projektu BUILD UP Skills se zapojily také orgány veřejné správy, vlastníci budov a nájemci, aby vytvořily povědomí o významu kvalifikované pracovní síly.

BUILD UP Skills podporuje cíle Paktu EU pro dovednosti, zejména Partnerství pro stavební ekosystém, jehož cílem je, aby se do roku 2030 30 % pracovníků ročně účastnilo akcí zaměřených na zvyšování kvalifikace nebo rekvalifikaci, a také dovednosti v rámci Paktu pro dovednosti v obnovitelné energii.

Projekty podporované od roku 2011 vytvořily rámec pro zvyšování úrovně dovedností odborníků na energetickou účinnost, kteří jsou v celé Evropě potřební k provádění energetických renovací a budov s téměř nulovými emisemi v rozsahu, který vyplývá z cílů EU v oblasti energetické účinnosti a energetické náročnosti budov. Za účelem vypracování národních plánů dovedností, v nichž jsou formulovány tyto národní akce na zvyšování kvalifikace, byly v rámci projektů BUILD UP Skills vytvořeny národní platformy, které sdružují klíčové zúčastněné strany. V první fázi vytvořily takovou platformu a plán všechny členské státy EU.²⁴ V nedávné době mělo 15 členských států možnost rozšířit svou platformu a aktualizovat svůj národní plán s ohledem na perspektivu do roku 2030.²⁵

Kromě toho podpořené projekty pilotovaly inovativní přístupy k usnadnění zavádění dovedností, včetně systémů kvalifikace a odborné přípravy zaměřených na vznikající

²⁴ V rámci programu Inteligentní energie pro Evropu. Příslušné výstupy jsou k dispozici zde:

<https://buildup.ec.europa.eu/en/skills/skills-projects?f%5B0%5D=programme%3Aiepillar1>.

²⁵ V rámci výzvy programu LIFE Přechod na čistou energii z roku 2021 a 2022:

<https://buildup.ec.europa.eu/en/skills/skills-projects?f%5B0%5D=programme%3Alifecet2030>

potřeby v oblasti dovedností, inovativních přístupů k odborné přípravě nebo opatření ke zvýšení poptávky po dovednostech.

Nyní jsou k dispozici jasné akční plány založené na podrobné odvětvové analýze, které lze replikovat a rozšiřovat do velkého měřítká na národní úrovni, přičemž zvláštní dynamiku získalo 15 plánů, které byly nedávno aktualizovány a schváleny hlavními národními zúčastněnými stranami. Jedním z klíčových problémů při dosahování těchto cílů je rozdělení odpovědnosti a nedostatečná spolupráce mezi veřejnými orgány, vzdělávacími institucemi, sdruženími stavebního sektoru a stavebními odborníky.

Podle článku 28 revidované Směrnice o energetické účinnosti (EU/2023/1791) musí členské státy vytvořit síť, která zajistí odpovídající úroveň kompetencí pro profese související s energetickou účinností, a podporovat certifikaci, odbornou přípravu a vzdělávání, aby tohoto cíle dosáhly. Komise podpoří toto úsilí tím, že prozkoumá způsoby propagace profesí souvisejících s energetickou účinností, včetně podpory kampaní a vytvoření platformy s jednotným přístupovým místem, přičemž pokud možno využije stávající iniciativy. Členské státy by navíc měly posoudit nedostatek dovedností na svých národních trzích ohledně profesí souvisejících s energetickou účinností, zveřejnit toto posouzení a doporučení a předložit je Komisi prostřednictvím online platformy zřízené podle článku 28 Nařízení (EU) 2018/1999.

Podle čl. 17 odst. 12 revidované Směrnice o energetické náročnosti budov (EU/2024/1275) zavedou členské státy opatření a financování na podporu vzdělávání a odborné přípravy s cílem zajistit dostatek pracovních sil s adekvátní úrovní dovedností odpovídající potřebám v odvětví stavebnictví, zejména se zaměřením na malé a střední podniky, případně včetně mikropodniků. To by se mělo odrazit v národních plánech renovace budov, které se každých pět let předkládají Komisi.

Článek 18 revidované Směrnice o obnovitelných zdrojích energie (EU/2023/2413) rovněž zpřísňuje požadavky na dovednosti, kvalifikaci a certifikaci.

S ohledem na tento politický rámec je cílem tohoto tématu navázat na národní platformy pro zvýšení počtu kvalifikovaných odborníků v Evropě zlepšením informovanosti a spolupráce mezi klíčovými veřejnými a soukromými zúčastněnými stranami, zavedením potřebných opatření ke zvyšování kvalifikace a rekvalifikaci, jakož i propagací a přilákáním většího počtu lidí k profesím v oblasti energetické účinnosti na národní úrovni.

Návrhy by se měly zaměřit především na dovednosti a profese důležité pro energetickou transformaci hodnotových řetězců stavebnictví a renovací, pro integraci obnovitelných zdrojů energie v budovách a rozšířit je na další profese v oblasti energetické účinnosti uvedené v čl. 28 odst. 1 Směrnice EED²⁶, pokud jsou relevantní a pokud je národní platforma označí za prioritní, a to i s ohledem na nedostatky zjištěné členskými státy v národních zprávách požadovaných podle čl. 28 odst. 6 Směrnice EED.

Rozsah

Návrhy předložené v rámci tohoto tématu by se měly zaměřit **pouze** na jeden ze dvou níže uvedených rozsahů:

²⁶ Poskytovatelé energetických služeb, poskytovatelé energetických auditů, energetičtí manažeři, nezávislí odborníci, montéři prvků budov podle Směrnice 2010/31/EU a poskytovatelé integrovaných renovačních prací.

Rozsah A: Podpora fungování stávajících národních platform pro dovednosti

V případě způsobilých zemí, kde již národní platforma²⁷ funguje, by návrhy měly:

- nadále provozovat národní platformu jako stálou strukturu sdružující národní odborníky ze všech příslušných zainteresovaných organizací, mimo jiné z vládních orgánů odpovědných za vzdělávání a energetiku, profesních komor, poskytovatelů vzdělávání a odborné přípravy, odborů a akademické obce. Platforma by se měla zaměřit na to, aby příslušným tvůrcům politik a rozhodovacím orgánům ze soukromého sektoru přiblížila dovednostní rozměr přechodu na čistou energii, a měla by vést pravidelné pracovní skupiny s příslušnými zúčastněnými stranami zaměřené na konkrétní otázky.
- provádět opatření uvedená v akčním plánu nedávno navrženého národního plánu do roku 2030. Zvláštní pozornost by měla být věnována zajištění financování rozsáhlého zavádění potřebných kvalifikačních a vzdělávacích programů, včetně těch, které byly pilotovány v rámci předchozích projektů, s cílem dosáhnout měřitelného dopadu na roční míru odborné přípravy odborníků v zemi.
- navrhnout rozsáhlou národní komunikační a osvětovou kampaň za účelem:
 - 1) propagace přispívání kvalifikovaných odborníků k přechodu na čistou energii,
 - 2) obhajování zvyšování kvalifikace odborníků v oblasti energetické účinnosti a
 - 3) přilákání více lidí k profesím v oblasti energetické účinnosti, konkrétně k těm povoláním a dovednostem, u nichž členské státy zjistily nedostatek v národních zprávách předložených podle čl. 28 odst. 6 Směrnice EED a případně v národním plánu a akčním plánu.

Návrh kampaně a zaměření na konkrétní nedostatky a profese by měly být řádně odůvodněny, včetně vysvětlení relevantnosti a přidané hodnoty plánovaných činností. Kampaň by měla mobilizovat všechny příslušné zúčastněné strany, zejména odborníky v oblasti energetické účinnosti, poskytovatele odborné přípravy, úřady práce a přilákat příslušné profily mimo odvětví energetiky, např. odborníky z jiných odvětví, kteří nabízejí potenciál rekvalifikace, a také nedostatečně zastoupené skupiny, jako jsou ženy a mládež, včetně studentů odborných a vysokých škol.

Kampaň by měla být realizována prostřednictvím kanálů a aktivit konaných online i na příslušném místě, které by měly být přizpůsobeny konkrétním cílovým skupinám. V rámci aktivit na místě by měly být organizovány roadshow ve vybraných městech.²⁸

Oblast B: (Znovu)ustavení národních platform pro dovednosti

V případě ostatních způsobilých zemí, které nejsou uvedeny v Rozsahu A, by návrhy měly:

- (znovu)ustavit národní platformu a zajistit zapojení klíčových zúčastněných stran. Dobrým výchozím bodem by mohla být práce podporovaná v rámci programu Inteligentní energie pro Evropu, během níž byla mobilizována první skupina národních zúčastněných stran, ale měla by být rozšířena, a to i s ohledem na další profese v oblasti energetické účinnosti uvedené v čl. 28 odst. 1 Směrnice EED²⁹.

²⁷ Bulharsko, Česká republika, Francie, Chorvatsko, Itálie, Irsko, Litva, Maďarsko, Nizozemsko, Polsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Španělsko.

²⁸ Dobrým příkladem takových roadshow je projekt *nZEB Roadshow* (Horizon 2020):

<https://cordis.europa.eu/article/id/443072-on-the-road-with-energy-efficient-buildings>

²⁹ Klíčové výstupy jsou k dispozici zde:

<https://build-up.ec.europa.eu/en/skills/skills-projects?f%5B0%5D=programme%3Aiepillar1>

Platforma by měla fungovat jako stálá struktura sdružující národní odborníky ze všech příslušných zúčastněných organizací, mimo jiné vládní orgány odpovědné za vzdělávání a energetiku, profesní komory, poskytovatele vzdělávání a odborné přípravy, odbory a akademickou obec. Platforma by se měla zaměřit na dovednostní rozměr přechodu na čistou energii a pravidelně vést tematické pracovní skupiny s příslušnými zúčastněnými stranami zaměřené na konkrétní otázky.

- provádět činnosti zaměřené na získávání informací o dovednostech (včetně hodnocení účinnosti všech předchozích národních plánů, průzkumu trhu, sběru dat, analýzy stávajících statistik a databází pracovních sil, cílených rozhovorů s národními zúčastněnými stranami, participativních seminářů, průzkumů...) s cílem poskytnout komplexní analýzu národních odvětví stavebnictví, energetické účinnosti a vzdělávání, jakož i podrobné zmapování nedostatků, pokud jde o pracovní sílu (profese), dovednosti a kvalifikace. Výsledná "analýza současného stavu" by měla zahrnovat počáteční vzdělávání, odborné vzdělávání i vysokoškolské vzdělávání.
- navrhnout národní plán řešení zjištěných nedostatků a překážek. Národní plán by měl zejména obsahovat: soubor prioritních opatření týkajících se různých profesí pro splnění stanovených cílů; akční plán včetně časového rozvrhu provádění určených opatření; určení subjektů, zdrojů a financování potřebných k realizaci; synergie s podpůrnými mechanismy zvyšujícími poptávku po dovednostech v odvětví energetické účinnosti, jako jsou jednotná kontaktní místa pro majitele domů nebo pravidla pro zadávání veřejných zakázek; opatření a ukazatele pro sledování pokroku navrhovaných činností.
- široce propagovat výsledky analýzy současného stavu a opatření obsažená v plánu a přijmout nezbytná opatření, která připraví půdu pro jeho realizaci. Návrhy by měly zahrnovat zejména činnosti zajišťující oficiální schválení plánu příslušnými národními zúčastněnými stranami, včetně orgánů veřejné správy.
- navrhnout rozsáhlou národní komunikační a osvětovou kampaň s cílem
 - 1) propagovat příspěvek kvalifikovaných odborníků k přechodu na čistou energii,
 - 2) obhajovat zvyšování kvalifikace odborníků na energetickou účinnost a
 - 3) přilákat více lidí k profesím v oblasti energetické účinnosti, konkrétně k těm povoláním a dovednostem, u nichž členské státy zjistily nedostatek v národních zprávách předložených podle čl. 28 odst. 6 Směrnice o energetické účinnosti a případně v národním plánu a akčním plánu.

Návrh kampaně a zaměření na konkrétní nedostatky a profese by měly být řádně odůvodněny, včetně vysvětlení relevantnosti a přidané hodnoty plánovaných činností. Kampaň by měla mobilizovat všechny příslušné zúčastněné strany, zejména odborníky na energetickou účinnost, poskytovatele odborné přípravy, úřady práce, a přilákat příslušné profily mimo odvětví energetiky, např. odborníky z jiných odvětví, kteří nabízejí potenciál rekvalifikace, a také nedostatečně zastoupené skupiny, jako jsou ženy a mládež, včetně studentů odborných a vysokých škol.

Kampaň by měla být realizována prostřednictvím kanálů a aktivit konaných online i na příslušném místě, které by měly být přizpůsobeny konkrétním cílovým skupinám. V rámci aktivit na místě by měly být organizovány roadshow ve specializovaných městech.³⁰

³⁰ Dobrým příkladem takové kampaně je práce vykonaná v rámci projektu *nZEB Roadshow* (H2020): <https://cordis.europa.eu/article/id/443072-on-the-road-with-energy-efficient-buildings>

U obou rozsahů musí návrhy prokázat předběžný zájem řady příslušných národních zúčastněných stran, včetně orgánů veřejné správy, a to prostřednictvím dopisů vyjadřujících podporu.

Návrhy by měly zahrnovat malý podíl činností na výměnu s podobnými platformami v Evropě; tyto výměny budou koordinovat útvary Komise.

Návrhy by měly vycházet ze stávajících národních iniciativ v oblasti odborné přípravy zaměřené na dovednosti pro přechod na čistou energii, včetně těch, které byly vytvořeny v rámci iniciativy BUILD UP Skills a v rámci Paktu EU pro dovednosti. Měla by být zachována úzká spolupráce s Community of Practice (Společenstvím odborníků) v rámci BUILD UP Skills (bude zahájeno v roce 2025).

Návrhy může předkládat **jeden žadatel nebo žadatelé z jedné způsobilé země.**

Důraz by měl být kladen na vytvoření účinné národní iniciativy, ačkoli jeden návrh může zahrnovat několik způsobilých zemí. V dané zemi bude nakonec podpořena pouze jedna platforma.

Komise se domnívá, že návrhy požadující příspěvek EU až do výše 1,5 milionu EUR by umožnily řešit konkrétní cíle odpovídajícím způsobem. To však nevylučuje předložení a výběr návrhů požadujících jiné částky.

Očekávaný dopad

Návrhy by měly představit konkrétní výsledky, které budou v rámci činností dosaženy, a prokázat, jak tyto výsledky přispějí k dopadům specifickým pro dané téma. Toto prokázání by mělo zahrnovat podrobnou analýzu výchozího bodu a soubor dobře podložených předpokladů a stanovit jasné kauzální vazby mezi výsledky a očekávaným dopadem.

V závislosti na rozsahu (A nebo B) by návrhy předložené v rámci tohoto tématu měly prokázat, jak přispějí k:

Rozsah A:

- Počtu klíčových zúčastněných stran zapojených do platformy.
- Počtu uspořádaných zasedání platformy, včetně tematických pracovních skupin.
- Počtu národních politických dokumentů, které jsou výsledkem platformy.
- Počtu provedených opatření z národního plánu.
- Počtu lidí, na které měla komunikační a osvětová kampaň dopad (měří se pomocí konkrétních ukazatelů, např. hrubý dosah, čistý dosah, zapamatování, zvýšené znalosti, procento publika, které v důsledku kampaně podniklo kroky).
- Počtu vyškolených odborníků.
- Zvýšení roční míry proškolení příslušných odborníků v důsledku provádění plánu.
- Výši zajištěných finančních prostředků (veřejných nebo soukromých) na zavádění vzdělávacích a kvalifikačních programů.

Rozsah B:

- Počtu klíčových zúčastněných stran zapojených do národní platformy.
- Počtu uspořádaných zasedání platformy, včetně tematických pracovních skupin.
- Počtu národních politických dokumentů, které jsou výsledkem platformy, včetně národního plánu a akčního plánu.
- Počtu relevantních národních zúčastněných stran, které schválily aktualizovaný národní plán.
- Počtu lidí, na které měla komunikační a osvětová kampaň dopad (měří se pomocí konkrétních ukazatelů, např. hrubý dosah, čistý dosah, zapamatování, zvýšené znalosti, procento publika, které v důsledku kampaně podniklo kroky).
- Předpokládané roční míře proškolenosti příslušných odborníků vyplývající z provádění plánu.

- Výši zajištěných finančních prostředků (veřejných nebo soukromých) na zavádění vzdělávacích a kvalifikačních programů.

Návrhy by měly rovněž kvantifikovat své dopady týkající se následujících společných indikátorů pro podprogram LIFE Přechod na čistou energii:

- Primární úspory energie vyvolané projektem v GWh/rok.
- Konečné úspory energie vyvolané projektem v GWh/rok.
- Výroba energie z obnovitelných zdrojů vyvolaná projektem (v GWh/rok).
- Snížení emisí skleníkových plynů (v t CO₂ ekv/rok).
- Investice do udržitelné energie (energetická účinnost a obnovitelná energie) vyvolané projektem (kumulativně, v milionech EUR).

Míra financování

Granty na ostatní akce (OAG) - 95 %

Podpora dekarbonizace a modernizace vytápění a chlazení

LIFE-2025-CET-DHC: Podpora dálkového vytápění a chlazení

Cíle

Pro dosažení uhlíkové neutrality a postupné odstranění závislosti EU na dovozu fosilních paliv je naléhavě nutné snížit spotřebu fosilních paliv pro účely vytápění a/nebo chlazení. V této souvislosti mohou zejména moderní a účinné systémy dálkového vytápění propojit místní poptávku s obnovitelnými a zdroji odpadní energie, jakož i s širšími elektrickými a plynovými sítěmi, a přispět tak k optimalizaci nabídky a poptávky napříč energetickými nosiči.

Plán REPowerEU, revidovaná Směrnice o energetické účinnosti (EED) a revidovaná Směrnice o obnovitelných zdrojích energie (RED) stanovují ambiciózní opatření, včetně zvýšení podílu energie z obnovitelných zdrojů a odpadního tepla v systémech dálkového vytápění. Provozovatelé/vlastníci systémů dálkového vytápění a/nebo chlazení musí připravit a realizovat plány tak, aby stávající systémy splňovaly kritéria pro "účinné dálkové vytápění a chlazení" definovaná v EED. To bude mimo jiné vyžadovat integraci obnovitelné energie (např. ze solárních tepelných, geotermálních zdrojů nebo zdrojů okolního prostředí) a odpadního tepla. Dálkové vytápění bylo navíc označeno za klíčovou možnost dekarbonizace odvětví vytápění v zemích a regionech bez dlouhé tradice a zkušeností s touto technologií.

Pokyny, doporučení a technické poradenské služby již byly vypracovány a vyzkoušeny na úrovni EU, na národní a místní úrovni. Přesto je však velká část stávajících systémů dálkového vytápění a chlazení stále příliš závislá na fosilních palivech. Přechodu na obnovitelné zdroje energie a odpadní teplo a vytváření nových systémů na vznikajících trzích navíc brání mimo jiné omezené lidské, technické a finanční kapacity. Je proto zapotřebí technické podpory a podpůrných rámců, které by podpořily přípravu modernizačních a rozvojových projektů.

Rozsah

Návrhy by se měly zabývat jedním z následujících aspektů a očekává se, že budou pracovat buď:

- s provozovateli/vlastníky stávajících systémů dálkového vytápění, aby jim poskytly potřebnou technickou podporu pro přípravu investičních plánů na změnu paliva ve

stávajících systémech dálkového vytápění, aby splňovaly kritéria pro "účinné dálkové vytápění a chlazení", jak je definováno ve Směrnici o energetické účinnosti. To může zahrnovat rozšíření stávajících sítí dálkového vytápění a chlazení za předpokladu, že jsou plně založeny na obnovitelných zdrojích energie nebo odpadním teple a je zajištěno splnění kritéria účinných sítí dálkového vytápění a chlazení; nebo

- s obcemi a příslušnými klíčovými zúčastněnými stranami při vypracovávání investičních plánů pro nové sítě dálkového vytápění a/nebo chlazení, pokud jsou plně založeny na obnovitelné energii nebo odpadním teple, a se zvláštním zřetelem na stávající budovy.

U obou aspektů je třeba se zaměřit na identifikaci a nabídku konkrétních způsobů integrace obnovitelné energie nebo odpadního tepla, posouzení potřebných investic a také na cenovou dostupnost s ekonomickou přístupností pro obyvatele a podniky.

Investiční plány, které mají být vypracovány, by měly zahrnovat technické požadavky a technické koncepce, podrobnou identifikaci investic a studií předběžné proveditelnosti, jejich načasování, potřebné vnitřní a vnější zdroje, veřejné a soukromé zdroje financování, zejména pro první tranše investic, a případnou identifikaci alternativních zdrojů a modelů financování.

Návrh by měl jasně popisovat metodiku a plánované činnosti týkající se:

- identifikace místních zdrojů energie, potřebné infrastruktury a potenciálních investičních nákladů.
- posouzení slučitelnosti se stávajícími budovami.
- zapojení místních zúčastněných stran, zejména potenciálních dodavatelů odpadního tepla a potenciálních zákazníků.
- vypracování podnikatelského plánu, který zahrnuje předpokládané příjmy, provozní náklady, kapitálové výdaje a návratnost investic.
- identifikace zdrojů financování (granty, půjčky, soukromé investice...) a strategie pro zajištění kapitálu pro projekt.
- oficiální proces schvalování investičních plánů příslušnými zúčastněnými stranami, např. představenstvem teplařenské společnosti nebo místními orgány; to by se mělo odrazit ve výstupech.
- dodržování místních, regionálních a národních zákonů a předpisů týkajících se výroby, distribuce a spotřeby energie.

Investiční plány, které mají být vypracovány, by měly umožnit, aby cílový systém dálkového vytápění splňoval kritéria pro "účinné dálkové vytápění a chlazení", jak je uvedeno v přepracované Směrnici o energetické účinnosti, v časovém horizontu 10 let. Akce mohou zahrnovat také posouzení potenciálu pro účast na trzích s elektřinou poskytováním vyrovnávacích, skladovacích a jiných služeb flexibility.

Návrhy by měly podporovat rozvoj značného počtu investičních plánů v nejméně 3 způsobilých zemích a pracovat s následnými případy, u nichž by měl být popsán a účinně zajištěn přenos znalostí během doby trvání projektu.

Návrhy by měly jasným a přesvědčivým způsobem prokázat závazek provozovatelů/vlastníků sítí dálkového vytápění, na které bude spolupráce zaměřena. Návrhy by měly rovněž vysvětlit obsah podpory, která má být poskytnuta, a způsob, jakým bude konsorcium tuto podporu poskytovat na místě.

Kromě toho se očekává, že akce zajistí odpovídající posouzení rizik, identifikují překážky, poskytnou doporučení pro regulační orgány, podklady pro místní správní

orgány pro přípravu místních plánů vytápění a chlazení a podpoří replikaci prostřednictvím dalších provozovatelů/vlastníků dálkového vytápění.

U akcí v rámci tohoto tématu se nepředpokládá financování vybavení nebo vývoje nových nástrojů (např. softwaru nebo modernizace stávajících nástrojů, platform; žadatelům se doporučuje, aby v případě potřeby využili stávající komerční software).

Návrhy musí předložit **nejméně 3 žadatele** (příjemci, nikoliv přidružené subjekty) **ze 3 různých způsobilých zemí**.

Komise se domnívá, že návrhy požadující příspěvek EU až do výše 2 milionů EUR by umožnily řešit konkrétní cíle odpovídajícím způsobem. To však nevylučuje předložení a výběr návrhů požadujících jiné částky.

Očekávaný dopad

Návrhy předložené v rámci tohoto tématu by měly prokázat dopad dodaných investičních plánů a pokynů na přechod k "účinným sítím dálkového vytápění a chlazení" a na integraci obnovitelné energie a odpadního tepla. V návrhu by měly být uvedeny očekávané výsledky spolu s podrobnou analýzou výchozího bodu, včetně souboru dobře podložených předpokladů a jasných vazeb mezi výsledky.

Návrhy by měly prokázat, jak přispějí k tomu, aby provozovatelé dálkového vytápění a/nebo chlazení a/nebo místní orgány a další klíčové zúčastněné strany měli k dispozici investiční plány, které budou schváleny a připraveny k realizaci po skončení projektu, jakož i pokyny, interní kapacity a další prvky, které jsou nezbytné buď k vybudování nových systémů (plně založených na obnovitelné energii nebo odpadním teple), nebo ke splnění kritérií definovaných pro "účinné dálkové vytápění a chlazení", a podpořit potenciální dodavatele odpadního tepla, aby zvážili možnost stát se dodavateli tepla pro dálkové vytápění.

Návrhy by měly kvantifikovat své výsledky a dopady pomocí indikátorů stanovených pro dané téma, pokud jsou pro navrhované činnosti relevantní. Měly by také navrhnout indikátory, které jsou specifické pro navrhované činnosti. Výsledky a dopady by měly být kvantifikovány pro okamžik konce projektu a na dobu 5 let po skončení projektu.

Indikátory pro toto téma zahrnují:

- Počet schválených investičních plánů pro stávající nebo nové systémy dálkového vytápění a/nebo chlazení, které umožňují splnit kritéria pro "účinné dálkové vytápění a chlazení" definovaná ve Směrnici o energetické účinnosti.
- Počet následných případů (společností provozujících dálkové vytápění), u kterých bude účinně zajištěn přenos znalostí.
- Počet místních a regionálních orgánů, které začleňují výsledky projektu do svého energetického plánování.
- Investice do energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie vyvolané realizací investičních plánů vypracovaných díky projektu.
(kumulativně, v milionech eur).

Návrhy by měly rovněž kvantifikovat své dopady týkající se následujících společných indikátorů pro podprogram LIFE Přechod na čistou energii:

- Primární úspory energie vyvolané projektem v GWh/rok.
- Konečné úspory energie vyvolané projektem v GWh/rok.
- Výroba energie z obnovitelných zdrojů vyvolaná projektem (v GWh/rok).
- Snížení emisí skleníkových plynů (v t CO₂ ekv/rok).
-

Míra financování

Granty na ostatní akce (OAG) - 95 %

Přilákání soukromých finančních prostředků do udržitelné energetiky

Vytváření nabídky inovativního financování udržitelné energie

LIFE-2025-CET-PRIVAFIN: Zapojení soukromého financování

Cíle

Cílem tématu je zvýšit objem soukromých finančních prostředků určených na energetickou účinnost a obnovitelné zdroje energie zavedením inovativních systémů financování.

Je třeba mobilizovat významné investice do energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie, aby se dosáhlo ambicí stanovených evropskou Zelenou dohodou³¹ a cíle snížit závislost EU na dovozu fosilních paliv stanoveného v plánu REPowerEU³². Aby bylo možné dosáhnout požadované úrovně investic, je nutné postupně maximalizovat mobilizaci soukromého kapitálu s využitím veřejných prostředků jako katalyzátoru a zavést umožňující regulační rámec. To je hlavním cílem nedávno založené Evropské koalice pro financování energetické účinnosti.³³

Revidovaná Směrnice o energetické účinnosti a Směrnice o energetické náročnosti budov se navíc zaměřují na zvýšení nákladové efektivnosti veřejného financování a mobilizaci soukromých investic do opatření v oblasti energetické účinnosti, a to i podporou inovativních mechanismů financování. Národní plány v oblasti energetiky a klimatu poskytují členským státům pevný rámec pro hodnocení a podávání zpráv o investičních potřebách a nedostatcích k dosažení jejich národních cílů v oblasti energetiky a klimatu do roku 2030, a to i pokud jde o mobilizaci soukromých investic.

Přestože jsou na zvýšení soukromého financování energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie vynakládány značné výdaje z veřejného sektoru (např. prostřednictvím nástroje InvestEU), většina soukromých investorů stále považuje tento typ investic za rizikový, složitý a/nebo nedostatečně výnosný. Důvodem je omezená dostupnost investičních příležitostí, které splňují požadavky finančních institucí z hlediska velikosti, rozsahu, standardizace a transakčních nákladů.

Je třeba vytvořit a zavést soukromé systémy financování, které lze rozšířit a/nebo replikovat ve velkém měřítku a které přispějí k národním strategiím pro dosažení cílů energetické účinnosti do roku 2030 a cílů politiky v oblasti renovace budov. Tyto systémy je třeba přizpůsobit specifickým investičním profilům v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie, a to v budovách, malých a středních podnicích, dálkovém vytápění a dalších relevantních odvětvích.

Systémy financování mohou být iniciovány zúčastněnými stranami ze soukromého sektoru nebo místními a regionálními orgány, jakož i dalšími typy aktérů; musí spolupracovat s dostupnými veřejnými prostředky a využívat je jako katalyzátor a/nebo v rámci smíšených přístupů. Cílem tématu je zejména stimulovat synergie a rozvíjet

³¹ [COM\(2019\) 640 final](#)

³² [COM\(2022\) 108 final](#)

³³ https://energy.ec.europa.eu/topics/funding-and-financing/european-energy-efficiency-financing-coalition_en

dlouhodobá partnerství mezi finančními institucemi a subjekty na trhu energetických služeb.

Rozsah

Návrhy by měly vytvářet inovativní systém financování, který by využíval soukromé finance pro investice do energetické účinnosti, případně v kombinaci s obnovitelnými zdroji a skladováním energie.

Systém financování by měl být zaveden alespoň v jedné způsobilé zemi v rámci programu LIFE, aby se zajistil rozvoj spolehlivých a robustních tzv. investičních pipelines (tj. strukturovaných procesů, které pomáhají organizacím identifikovat, sledovat a spravovat potenciální investiční příležitosti, aby ty slibné nebyly přehlédnuty).

Do konce projektu by měl být systém financování funkční, s důvěryhodným přístupem ke zdrojům financování a s perspektivní nabídkou investic (pipeline). Související investice mohou být realizovány po ukončení projektu, ale očekává se, že návrhy budou pilotně testovat systém financování v době trvání projektu.

Systémy financování mohou mimo jiné zahrnovat:

- Vlastní kapitál a dluh, případně v kombinaci s nevratnými granty (tzv. "blending"), zejména pro domácnosti s nízkými příjmy nebo malé a střední podniky.
- Místní nebo regionální investiční fondy kombinující veřejné granty a soukromé financování, např. ve formě půjček.
- Záruky, sdílení rizika, pojištění nebo jiné nástroje na snížení rizika.
- Energetické služby, jako jsou smlouvy o energetické náročnosti, efektivita jako poskytovaná služba a jejich varianty, pokud jsou využívány k financování investic.
- Tzv. OBF resp. PACE financování (energie nebo renovace se financují pomocí půjčky, která je splácena prostřednictvím účtu za energie, resp. v platbě daně z nemovitosti) a financování, kdy je dluh vázán na elektroměr nebo budovu, nikoli na domácnost nebo firmu.
- Systémy, které doplňují již existující místní a regionální zařízení technické pomoci, zejména integrované služby pro renovaci domů, o specializovanou složku financování.
- Systémy zaměřené na sekundární trh, včetně mechanismů refinancování, specializovaných sekuritizačních nástrojů a systémů zelených dluhopisů.
- Lokální investiční struktury, včetně občanského financování (např. crowdfunding) pro energetickou účinnost.
- Tržní nástroje relevantní pro udržitelnou energetiku (např. nástroje pro financování uhlíku, povinnosti v oblasti energetické účinnosti atd.).
- Zprostředkovatelské, agregační nebo clearingové domy, které usnadňují sladění poptávky a nabídky financování udržitelné energie.

Návrhy by měly zohledňovat všechny následující prvky:

- Vytvořit inovativní a funkční systém financování podporující investice do energetické účinnosti, případně v kombinaci s obnovitelnými zdroji a skladováním energie, v

nejméně jedné způsobilé zemi. Návrhy mohou vycházet z dříve úspěšně vyzkoušených inovativních systémů financování a/nebo je rozšiřovat.³⁴

- Řešit poskytnutí finančních prostředků a zajistit dostupnost poptávky v podobě sady (pipeline) projektů splňujících požadavky systému, zejména na regionální a národní úrovni.
- Definovat cílový(é) region(y) a odvětví a zdůvodnit, jak je navrhovaný systém inovativní a jak doplňuje dostupné systémy financování.
- Jasně prokázat podnikatelský záměr a finanční životaschopnost navrhovaného systému (včetně např. analýzy trhu, cílové velikosti investic, transakčních nákladů a nákladů na řízení, očekávaných úspor energie/nákladů a dalších výnosů atd.).
- Plánovat replikace a/nebo rozšíření plánovaného systému mimo cílový region (regiony), včetně analýzy právních a tržních podmínek pro replikaci.
- Prokázat podporu cílových skupin zúčastněných stran a podrobně představit, jak budou zapojeny do celého projektu.
- Prokázat adicionalitu navrhovaného systému financování ve srovnání s tržními postupy.
- V případě potřeby prokázat komplementaritu s dostupnými veřejnými prostředky, zejména v rámci Fondů soudržnosti EU s ohledem na přípravu víceletého finančního rámce na období 2028-2034. Žadatelé by měli vysvětlit, jak navazují na stávající programy a iniciativy financování, které jsou relevantní pro cílový region/odvětví, zejména v souvislosti s jednotnými kontaktními místy a pomocí při rozvoji projektů.
- Koordinovat a případně se podílet na činnosti národních center Evropské koalice pro financování energetické účinnosti.

Návrhy může předkládat **jeden žadatel nebo žadatelé z jedné způsobilé země**.

Komise se domnívá, že návrhy požadující příspěvek EU až do výše 1,5 milionu EUR by umožnily řešit konkrétní cíle odpovídajícím způsobem. To však nevylučuje předložení a výběr návrhů požadujících jiné částky.

Očekávaný dopad

Návrhy by měly představit konkrétní výsledky, které budou v rámci činností dosaženy, a prokázat, jak tyto výsledky přispějí k dopadům na konkrétní téma. Toto prokázání by mělo zahrnovat podrobnou analýzu výchozího bodu a soubor dobře podložených předpokladů a stanovit jasné kauzální vazby mezi výsledky a očekávaným dopadem.

Návrhy by měly prokázat, jak přispějí k realizaci systémů financování, které jsou funkční a připravené k financování investic, s důvěryhodným přístupem ke zdrojům financování a perspektivním seznamem/nabídkou (pipeline) investic.

Návrhy by měly kvantifikovat své výsledky a dopady pomocí indikátorů stanovených pro dané téma, pokud jsou pro navrhované činnosti relevantní. Měly by také navrhnout indikátory, které jsou specifické pro navrhované činnosti. Od návrhů se neočekává, že se budou zabývat všemi uvedenými dopady a indikátory. Výsledky a dopady by měly být kvantifikovány pro okamžik konce projektu a na dobu 5 let po skončení projektu.

Indikátory pro toto téma zahrnují:

- Počet investičních projektů a objem investic zpracovaných během projektu (tj. fáze pilotního testování) a těch, u nichž se očekává, že budou financovány ze systému

³⁴ Tyto systémy mohou vzniknout mimo Evropskou unii nebo v rámci Evropské unie, včetně například těch vyvinutých a realizovaných v rámci nástrojů pomoci při rozvoji projektů (PDA) v rámci programů LIFE a Horizon 2020 (včetně PDA LIFE/H2020 nebo ELENA-EIB).

- financování v příštích 5 letech; výhledy na dobu po skončení projektu musí být podrobně odůvodněny na základě navrhovaných činností a podrobné analýzy trhu.
- Počet investorů a realizátorů projektů využívajících systém financování.
 - Investice do udržitelné energie (energetická účinnost a obnovitelná energie) vyvolané projektem (kumulativně, v milionech EUR).
 - Průměrné % úspor primární energie, na které se zaměřují investiční projekty.

Návrhy by měly rovněž kvantifikovat své dopady týkající se následujících společných indikátorů pro podprogram LIFE Přechod na čistou energii:

- Primární úspory energie vyvolané projektem v GWh/rok.
- Konečné úspory energie vyvolané projektem v GWh/rok.
- Výroba energie z obnovitelných zdrojů vyvolaná projektem (v GWh/rok).
- Snížení emisí skleníkových plynů (v t CO₂ ekv/rok).

Míra financování

Granty na ostatní akce (OAG) - 95 %

Podpora rozvoje místních a regionálních investičních projektů v oblasti čisté energie.

Vývoj inovativních nabídek integrovaných služeb

LIFE-2025-CET-OSS: Jednotná kontaktní místa – Integrované služby pro přechod na čistou energii v budovách

Cíle

Jak bylo zdůrazněno v iniciativě "Renovační vlna" v rámci evropské Zelené dohody a v plánu REPowerEU, je naléhavě nutné zvýšit počet ambiciózních renovací budov v celé EU a lépe začlenit přechod na účinné vytápění a chlazení založené na obnovitelných zdrojích jako nedílnou součást renovací budov. Mnozí vlastníci budov však nemají dostatečné dovednosti a kapacity pro přípravu, realizaci a financování komplexních a ambiciózních projektů přechodu na čistou energii. Kromě toho se mnozí realizátoři projektů potýkají s vysokými náklady na realizaci vzhledem k relativně malému objemu investic a nedostatku řešení na klíč a mají omezený přístup k odpovídajícím a atraktivním finančním řešením na trhu.

Cílem tohoto tématu je podpořit vytváření nebo replikaci jednotných kontaktních míst (One-Stop-Shops – OSS), která nabízejí integrované služby pro přechod na čistou energii v soukromých obytných budovách v souladu se Směrnicí o energetické účinnosti (článek 22) a Směrnicí o energetické náročnosti budov (článek 18).

Od návrhů předložených v rámci tohoto tématu (v závislosti na konkrétním rozsahu) se očekává, že vytvoří integrované služby v oblasti renovace, které budou řešit následující aspekty:

1. Zlepšit podmínky na trhu a vytvořit nabídku integrovaných služeb v oblasti renovace budov:
 - Snížit složitost, zjednodušit rozhodování a stimulovat poptávku po investicích do zvyšování energetické účinnosti a dekarbonizace.

- Propojit všechny relevantní subjekty v hodnotovém řetězci (např. stavební společnosti, architektky, inženýry, urbanisty, finančníky atd.).
- Zefektivnit přístup k různým podpůrným opatřením, zejména tam, kde je podpora určena specifickým cílovým skupinám (např. energeticky chudým domácnostem).
- Zlepšit povědomí o těchto integrovaných službách a důvěru v ně prostřednictvím odpovídající kombinace online a osobní podpory, jasné odpovědnosti, zajištění kvality a/nebo specializovaných politik ochrany spotřebitele.
- Vytvořit robustní seznam/nabídku (pipeline) investic do renovací budov, který by byl schopen zvýšit zájem a účast finančních institucí, a využít synergie na trhu, například prostřednictvím vývoje specializovaných finančních produktů pro renovace budov, které by byly zprostředkovány prostřednictvím jednotných kontaktních míst.

2. Poskytovat metody a podporu s cílem:

- Zavést a zprovoznit integrované služby a otestovat je v pilotní fázi, čímž se spustí první investice, které ověří navrhovanou koncepci.
- Budovat odborné znalosti a organizační inovace potřebné pro rozvoj projektu.
- Snížit náklady a zkrátit čas pro všechny účastníky hodnotového řetězce prostřednictvím standardizovaných přístupů (např. optimalizované obchodní procesy, standardizovaná smluvní ujednání nebo technická opatření, značení navrhovaných služeb, regionální přístupy atd.).
- Zajistit nákladovou efektivitu a cenovou transparentnost služeb poskytovaných konečným příjemcům.
- Ukotvit zaměření na nízkoenergetickou renovaci, a to buď najednou, nebo plánovaně a postupně, s využitím nástrojů, jako jsou pasporty renovací budov.

3. Usilovat o udržitelný obchodní model integrované služby s ohledem na to, že:

- Integraci služeb lze rozvíjet prostřednictvím specializovaných operátorů a/nebo lepší koordinací mezi stávajícími místními subjekty.
- Tento přístup by měl minimalizovat závislost na veřejných dotacích na pokrytí provozních nákladů a měl by mít perspektivu ekonomicky životaschopných obchodních modelů ve střednědobém až dlouhodobém horizontu.

4. Komunikovat výsledky:

- Šířit inovativní řešení (např. organizační a smluvní), která jsou vhodná pro cílové kontexty.
- Pomáhat zlepšovat právní a regulační prostředí tím, že o výsledcích projektu informujete příslušné veřejné orgány a instituce.
- Prokázat vysokou míru replikovatelnosti a zahrnout jasný akční plán pro předávání zkušeností a výsledků potenciálním replikátorům v celé EU.

Návrhy by měly obsahovat přesný popis výchozího bodu a jasně prokázat diferencované porozumění srovnatelným iniciativám, zejména v rámci jejich národního kontextu.

Návrhy by měly prokázat, že navrhované služby konkrétně navazují na stávající práci a že jsou dobře začleněny do místního kontextu. To zahrnuje co nejlepší využití toho, co je na místě k dispozici, zejména pokud jde o podmínky na místním trhu a systémy veřejné podpory. Kromě toho by návrhy měly ukázat, jak přispívají k rozvoji partnerství mezi místními orgány a příslušnými účastníky trhu v odvětvích stavebnictví, vytápění a chlazení a v širším energetickém sektoru, jakož i ve finančním sektoru. Cílová území a/nebo odvětví by měla být jasně identifikována a odůvodněna, zejména segmentací a kvantifikací potenciálních cílových uživatelů, a v návrhu by měla být předložena první podrobná koncepce služeb.

Žadatelům se doporučuje vycházet ze stávajících informací a materiálů v rámci EU-PEERS³⁵. Návrhy by měly počítat se spoluprací s komunitou EU-PEERS a se sdělováním relevantních informací a údajů, včetně praktických výzev a osvědčených postupů.

Rozsah

Na základě výše uvedeného obecného přístupu a společných cílů se očekává, že návrhy předložené v rámci tohoto tématu se zaměří na jeden z níže uvedených konkrétních rozsahů. Řešený rozsah by měl být uveden v úvodu návrhu. Ačkoli to nevylučuje možnost zabývat se kromě toho některými aspekty jiného rozsahu, z návrhů musí být zcela jasné, na co se přístup zaměřuje a kdo budou hlavní koneční příjemci.

Rozsah A: Integrované služby pro renovace domů k bydlení

V rámci Rozsahu A by se opatření měla jednoznačně zaměřit na energetickou renovaci stávajících jedno – nebo vícerodinných budov v soukromém sektoru bydlení. Do tohoto rozsahu mohou být zahrnuty akce v "komplexních budovách" (např. soužití vlastnického a nájemního bydlení; soužití soukromého a sociálního bydlení; soužití bydlení a obchodních prostor, obvykle v přízemí; atd.). Vítány jsou i specifické přístupy k řešení podskupin rezidenčního sektoru (např. zaměření na bytové domy nebo energeticky chudé domácnosti atd.), pokud je hlavní pozornost věnována soukromým neprofesionálním majitelům domovů (včetně sdružení majitelů v sektoru bytových domů, avšak s výjimkou veřejných/sociálních bytových organizací).

Kromě společných cílů uvedených v oddíle "Cíl" by návrhy předložené v rámci tohoto Rozsahu měly splňovat tyto konkrétní cíle:

Služby vytvořené v rámci Rozsahu A by měly pokrýt celou "zákaznickou cestu" majitele, který chce renovovat svůj domov. Specializované struktury (právníkové osoby nebo konsorcia organizací) by měly poskytovat integrované služby v oblasti renovace domů s jasným záměrem poskytovat služby, které patří do konkurenčního sektoru. Očekává se zejména, že návrhy budou poskytovat proaktivní podporu majitelům domovů, počínaje technickým projektem, získáním povolení, výběrem kvalifikovaných odborníků, zadáním prací, strukturováním a/nebo poskytováním financování (např. půjček) až po dohled nad dodavateli, kteří budou renovační práce provádět, a zajištění kvality.

Tyto služby mohou být poskytovány veřejnými nebo soukromými subjekty, a to buď na neziskovém, nebo ziskovém základě.

Návrhy, které se týkají pouze poskytování obecných informací a diagnostiky a/nebo se omezují na internetové platformy bez interakce na místě, nespádají do oblasti působnosti.

³⁵ Projekt EU-PEERS (viz <https://eu-peers.eu>) organizuje komunitu odborníků z praxe, která sdružuje různé evropské iniciativy v oblasti integrovaných služeb renovace domů; tato platforma poskytuje podporu pro zavádění integrovaných služeb renovace domů, včetně provozních pokynů, poznatků o osvědčených postupech, strategických analýz a zdrojů pro budování kapacit.

Přednost budou mít návrhy, které budou prezentovat inovativní přístupy k účinnému řešení cílů a/nebo budou pocházet z regionů, kde jsou integrované služby v oblasti renovace domů stále nedostatečně rozvinuté.

Rozsah B: Integrované služby pro energetickou modernizaci nájemního bydlení

V rámci Rozsahu B by se akce měly jednoznačně zaměřit na energetické renovace stávajících nájemních bytů ve vlastnictví profesionálních subjektů. Příklady zúčastněných stran, na které by se mohly zaměřit služby vyvinuté v rámci Rozsahu B, jsou mj.: soukromé bytové společnosti, bytová družstva, provozovatelé sociálního bydlení, investoři do nemovitostí, správci nemovitostí (jménem domácností s více vlastníky nebo investorů do nemovitostí), správci budov, neziskové organizace atd.

Kromě společných cílů uvedených v oddíle "Cíl" by návrhy předložené v rámci tohoto Rozsahu měly splňovat tyto konkrétní cíle:

Typ vytvořených integrovaných řešení musí být přizpůsoben zejména specifikům nájemního bydlení v místním kontextu. Služby vyvinuté v rámci Rozsahu B by měly jít nad rámec pouhého poskytování nejzákladnějších informací a obecných diagnóz. Musí se také zabývat klíčovými cíli, jako je rozvoj strategických partnerství, zejména se stavebními společnostmi a/nebo finančními institucemi; rozvoj finančních a/nebo daňových schémat specifických pro nájemní bydlení a praktická implementace udržitelných obchodních modelů, využití hodnoty nemovitostí, optimalizace dynamiky trhu a zajištění konzistentní návratnosti investic. Návrhy by měly věnovat zvláštní pozornost také otázkám veřejné správy, např. vypracování rámce s cílem usnadnit rozhodování a řešení konfliktů mezi spoluvlastníky nebo takového rámce, aby se nájemníci mohli podílet na rozhodování a částečně sdílet rizika a výhody atd. Návrhy, které se zabývají pouze poskytováním obecných informací a diagnostikou a/nebo se omezují na internetové platformy bez interakce na místě, do tohoto Rozsahu nespádají.

- *Popis akcí zaměřených především na rozvoj nabídky financování renovací domů naleznete v LIFE-2025-CET-PRIVAFIN.*
- *Popis akcí zaměřených především na energeticky chudé domácnosti, které vyžadují podporu nad rámec přístupů OSS (One-Stop Shop), naleznete v LIFE-2025-CET-ENERPOV.*

Návrhy v rámci Rozsahů A a B může předložit **jeden žadatel nebo žadatelé z jedné způsobilé země**.

U Rozsahů A a B se Komise domnívá, že návrhy požadující příspěvek EU až do výše 1,5 milionu EUR by umožnily řešit konkrétní cíle odpovídajícím způsobem. To však nevylučuje předložení a výběr návrhů požadujících jiné částky.

Rozsah C: Společenství odborníků z EU v oblasti „integrovaných služeb pro renovace domů“

Návrhy v rámci Rozsahu C by měly vycházet ze základů stanovených projektem EU-PEERS³⁶, který podporuje síť kvalifikovaných odborníků a sdružuje evropské iniciativy zaměřené na integrované služby v oblasti renovace domů. Propojením místních a regionálních iniciativ toto společenství podpoří mezinárodní spolupráci a sdílení osvědčených postupů.

Společenství by mělo sloužit jako referenční znalostní centrum, které shromažďuje a konsoliduje informace o stávajících a nových přístupech a modelech renovace domů v

³⁶ viz <https://eu-peers.eu>

celé EU, aby se zvýšil jejich replikační potenciál. Účastníci by měli zejména usilovat o aktivní spolupráci s veřejnými orgány na podporu transpozice Směrnice o energetické účinnosti (EED) a Směrnice o energetické náročnosti budov (EPBD).

Návrhy v rámci Rozsahu C by měly konsolidovat příslušná zjištění, usnadňovat dialog a podporovat vznikající iniciativy s cílem rozšířit místní projekty a umožnit jejich přeshraniční replikaci. Cílem návrhů by mělo být rozšíření činností na členské státy, které dosud nejsou zahrnuty do projektu EU-PEERS. Zvláštní pozornost by měla být věnována mentorským a osvětovým iniciativám, zejména v regionech, kde jsou integrované služby v oblasti renovace domů omezené nebo teprve vznikají.

Činnosti v oblasti výměny znalostí by měly probíhat jak na národní úrovni, tak na úrovni EU, přičemž odpovídající zdroje by měly být alokovány zejména na usnadnění výměny mezi projekty "one-stop-shop" podporovanými programem LIFE Clean Energy Transition.

Programy obnovy posílí i činnosti zaměřené na budování kapacit, jako je školení národních školitelů a zapojení místních orgánů. Efektivní komunikace upozorní na úspěšné strategie renovace domů a renovační balíčky, které účinně spustí ambiciózní renovace.

Návrhy by měly být v souladu s příslušnými iniciativami EU a měly by využívat stávající výsledky, aby se maximalizoval dopad. Zejména je třeba usilovat o koordinaci s národními centry Evropské koalice pro financování energetické účinnosti, je-li to relevantní.

Pokud jde o tematické oblasti, očekává se, že tato komunita poskytne konsolidované poznatky a doporučení pro vznikající a rozvíjející se iniciativy, jakož i pro národní/místní regulační orgány, které se snaží usnadnit zavádění jednotných kontaktních míst. Klíčové oblasti práce zahrnují:

- Strategický positioning: Identifikace mezer na trhu, vytváření atraktivních nabídek služeb a zkoumání škálovatelných obchodních modelů.
- Nástroje a metodiky: zefektivnění renovačních procesů a vývoj inovativních nástrojů.
- Rozvoj dovedností: Identifikace vznikajících profesí a vzdělávacích potřeb.
- Partnerství: navázání silné spolupráce se subjekty na trhu s cílem zajistit vysoce kvalitní služby.
- Zajištění kvality a ochrana spotřebitele: Zajištění spolehlivosti a důvěry spotřebitelů v oblasti služeb renovace domů

Pro Rozsah C považuje Komise za relevantní, aby konsorcia sdružovala minimálně **3 žadatele ze 3 různých způsobilých zemí**, a návrhy předložené jediným žadatelem nebo návrhy zahrnující jedinou způsobilou zemi nejsou v rámci Rozsahu C považovány za vhodné.

Komise má v úmyslu vybrat **v rámci Rozsahu C jediný návrh**.

Pokud jde o Rozsah C, Komise se domnívá, že návrh požadující příspěvek EU v rozmezí 2 až 2,5 milionu EUR by umožnil řešit konkrétní cíle odpovídajícím způsobem. To však nevylučuje předložení a výběr návrhu požadujícího jinou částku.

Očekávaný dopad

Očekávané dopady – Rozsah A a Rozsah B:

Návrhy předkládané v rámci Rozsahů A a B by měly jasně představit konkrétní výsledky, které mají být prostřednictvím navrhovaných činností dosaženy, a prokázat, jak tyto výsledky přispějí k dopadům specifickým pro dané téma. Toto prokázání by mělo zahrnovat podrobnou analýzu výchozího bodu a soubor dobře podložených předpokladů a výchozích hodnot a stanovit jasné kauzální vazby mezi výsledky a očekávanými dopady.

Návrhy by měly prokázat, jak přispějí (v závislosti na konkrétním Rozsahu) k:

- integrovaným službám, které budou plně zavedené, funkční a otestované před ukončením akce: projekty musí nutně vytvořit základní infrastrukturu a spustit služby před ukončením projektu; kromě toho musí v pilotní fázi spustit první investice, které ověří jejich koncepci, s tím, že skutečné poskytování na pracovištích, komplexní rozšiřování činností a následné investice budou pokračovat i po ukončení projektu.
- modernizaci nabídky služeb ve srovnání se stávající situací v oblasti a ve vztahu k celkovému rozvoji nabídky OSS na národní úrovni.
- silným a důvěryhodným partnerstvím s místními aktéry (např. malými a středními podniky, architekty, inženýry, dodavateli energetických služeb, finančními institucemi, obchodními komorami, profesními svazy a sítěmi, místními a regionálními orgány, energetickými agenturami, nevládními organizacemi) doloženým např. podpisem listin dokládajících závazky, dohod o spolupráci a/nebo rámcových smluv.
- vyhlídce na ekonomicky životaschopné obchodní modely, které minimalizují závislost na veřejných dotacích na pokrytí provozních nákladů a přitom identifikují spolehlivé zdroje příjmů a provádějí strategické akce k dosažení dlouhodobé finanční nezávislosti.
- zvýšenému povědomí a důvěře koncových uživatelů prostřednictvím jasné odpovědnosti, která je doložena například komplexními mechanismy zajištění kvality a/nebo specializovanými politikami ochrany spotřebitele.
- veřejnému poskytování údajů (např. průměrná doba potřebná pro podporu v každé fázi renovace, průměrná míra přeměny, typické profily zapojených odborníků atd.) a pokynů s cílem usnadnit replikaci přístupu ostatními účastníky trhu.
- důkazu, že hodnota nabízených služeb je na trhu rozpoznána a uznávána (např. růstem počtu kontaktů, v míře přeměny vedoucí k investicím, ochotou konečných příjemců platit za poskytované služby atd.).

Návrhy by měly kvantifikovat své výsledky a dopady pomocí všech níže uvedených indikátorů dopadů. Mohou také navrhnout další indikátory, které jsou specifické pro navrhované činnosti. Výsledky a dopady by měly být kvantifikovány pro okamžik konce projektu a na dobu 5 let po jeho skončení.

Indikátory pro toto téma zahrnují:

- Množství osobně poskytované podpory zpřístupněné vlastníkům budov (vyčíslený v ekvivalentech plného pracovního úvazku). Měly by být rovněž specifikovány podmínky přístupu k podpoře (stálá fyzická přítomnost není povinná a podpůrné mechanismy mohou mít i jiné formy, jako jsou například dočasné přepážky, pojízdné služby nebo přímé konzultace na místě).

- Počet obydlí, která věrohodně využívají služeb jednotného kontaktního místa, a to na základě územní působnosti a odůvodněné dostupnosti služeb.
- Počet prvních kontaktů (v počtu domácností a/nebo soukromých společností), které jednotné kontaktní místo uskutečnilo.
- Počet návštěv provedených na místě (pouze pro Rozsah A, v počtu bytových jednotek, případně rozlišeno podle typu bydlení)
- Počet účinně realizovaných investičních projektů (v počtu bytových jednotek, případně rozlišených podle typu bydlení).
- Průměrná celková míra přeměny (v %) počátečních kontaktů na efektivní investice, která dokládá hodnotu nabízených služeb.
- Investice do energetické renovace budov vyvolané projektem (kumulativně, v milionech EUR, případně rozlišené podle typu bydlení).
- Průměrné procento úspor energie na investiční projekt (v %, případně rozlišené podle typu bydlení).

Všechny návrhy předložené v rámci tohoto tématu by měly rovněž kvantifikovat své dopady týkající se následujících společných indikátorů pro podprogram LIFE Přechod na čistou energii:

- Primární úspory energie vyvolané projektem v GWh/rok.
- Konečné úspory energie vyvolané projektem v GWh/rok.
- Výroba energie z obnovitelných zdrojů vyvolaná projektem (v GWh/rok).
- Snížení emisí skleníkových plynů (v t CO₂ ekv/rok).
- Investice do udržitelné energie (energetická účinnost a obnovitelná energie) vyvolané projektem (kumulativně, v milionech EUR).

Očekávané dopady – Rozsah C:

Návrhy předložené v rámci Rozsahu C by měly vést k:

- rozšíření evropské komunity zaměřené na praxi a sdružující příslušné zúčastněné strany, které jsou hluboce zakořeněné ve svém ekosystému a aktivně se podílejí na probíhající místní implementaci „integrovaných služeb renovace domů“.
- zveřejnění údajů a pokynů s cílem usnadnit zavádění „integrovaných služeb renovace domů“ v celé Evropě. Důkazy o tom, že hodnota takových integrovaných služeb je na trhu rozpoznána a uznávána.

Dopady návrhů by měly být demonstrovány v průběhu projektu a do pěti let po jeho ukončení.

Návrhy předkládané v rámci Rozsahu C by měly kvantifikovat své dopady pomocí níže uvedených indikátorů, pokud je to relevantní, jakož i dalších indikátorů výkonnosti specifických pro projekt:

- Počet, rozmanitost a kvalita zúčastněných stran aktivně zapojených do komunity. Mohou to být mimo jiné orgány veřejné správy, konzultanti, sdružení architektů, sdružení řemeslníků, sdružení majitelů domů, občanská sdružení, univerzity, školicí střediska, finanční instituce atd.
- Počet, povaha a kvalita plánovaných kolektivních výstupů rozdělených do hlavních kategorií uvedených v oddíle Rozsah výše. Zejména pokyny, vedení a podpora navrhovaná pro vznikající iniciativy.

- Počet a povaha plánovaných příspěvků k legislativním a regulačním procesům.
- Počet a povaha zavedených národních programů budování kapacit.
- Počet, povaha a cílová skupina komunikačních materiálů.

Návrhy předložené v rámci tohoto tématu by měly rovněž kvantifikovat své dopady týkající se následujících společných indikátorů pro podprogram LIFE Přechod na čistou energii:

- Investice do udržitelné energie vyvolané projektem (kumulativně, v milionech EUR).
- Primární úspory energie vyvolané projektem v GWh/rok.
- Konečné úspory energie vyvolané projektem v GWh/rok.
- Výroba energie z obnovitelných zdrojů vyvolaná projektem (v GWh/rok).
- Snížení emisí skleníkových plynů (v t CO₂ ekv/rok).

Míra financování

Granty na ostatní akce (OAG) - 95 %

Realizace investic veřejného a soukromého sektoru

LIFE-2025-CET-PDA: Pomoc při rozvoji projektů pro investice do udržitelné energie

Cíle

Pomoc při rozvoji projektů (PDA) nabízí technickou pomoc při přeměně nápadů na projekty v oblasti udržitelné energie na skutečné investice. Podporuje veřejné a soukromé realizátory projektů na každém kroku na cestě k realizaci ambiciózních a rozsáhlých investic do udržitelné energie.

Pro dosažení cílů EU v oblasti energetiky a klimatu je třeba mobilizovat významné investice do udržitelné energetiky. Aby bylo možné dosáhnout požadované úrovně investic, je nutné postupně maximalizovat mobilizaci soukromého kapitálu s využitím veřejných prostředků jako katalyzátoru. Projekty PDA významně přispívají k cílům evropské Zelené dohody³⁷ a pomohou připravit půdu pro dekarbonizovaný a čistý energetický systém. Očekává se, že v příštích letech akce PDA významně přispějí k urychlení přechodu na čistou energii, jak je uvedeno v plánu REPowerEU³⁸ k postupnému ukončení závislosti EU na dovozu fosilních paliv, a v Investičním plánu Zelené dohody³⁹, a to tím, že stimulují poptávku po net-zero technologiích (s nulovými čistými emisemi) na trhu a pomůžou při jejich zavádění, čímž také zvýší konkurenceschopnost evropského hospodářství.

V projektech PDA v rámci programů LIFE CET a Horizon 2020 byla vyvinuta řada inovativních řešení v oblasti mobilizace financování a investic, která pomohla urychlit investice, posunout hranice trhu, překonat právní a strukturální překážky, zlepšit organizační struktury a ukázat praktické uplatnění inspirativních řešení, která lze opakovat v jiných městech a regionech v celé EU. Tyto projekty by mohly sloužit jako reference pro další projekty PDA.

³⁷ [Energie a zelená dohoda \(europa.eu\)](https://eur01.safelinks.eu/bookmarks/energy-green-deal)

³⁸ [Sdělení Komise ze dne 18. 5. 2022 Evropskému parlamentu, Evropské radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, Plán REPowerEU, COM\(2022\) 230 final.](https://eur01.safelinks.eu/bookmarks/energy-green-deal)

³⁹ [https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_20_24.](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_20_24)

Očekává se, že projekty PDA mobilizují soukromé investice a zvýší nákladovou efektivnost veřejných rozpočtových zdrojů EU a členských států tím, že vytvoří projekty připravené a způsobilé k financování.

Projekty PDA mohou být také zaměřeny na realizaci investičních koncepcí vypracovaných v rámci Nástroje pro evropská města (EUCF)⁴⁰, nebo vypracovaných v rámci podpory sítí vytápění a chlazení a průmyslových klastrů v rámci programu LIFE CET, mimo jiné.

Rozsah

Pomoc při rozvoji projektů (PDA) podpoří prosazovatele projektů při přípravě a zahájení tzv. investičních pipelines (tj. strukturovaných procesů, které pomáhají organizacím identifikovat, sledovat a spravovat potenciální investiční příležitosti, aby ty slibné nebyly přehlédnuty) pro projekty v oblasti udržitelné energetiky, tj. energetické účinnosti a/nebo projektů v oblasti obnovitelných zdrojů energie. Téma výzvy je zaměřeno na poskytování a budování technických, ekonomických a právních dovedností a odborných znalostí předkladatelů projektů potřebných pro úspěšnou přípravu a realizaci projektů. Činnosti mohou zahrnovat vytváření svazků projektů, technické studie, energetické audity, posouzení možností financování, právní poradenství, přípravu výběrových řízení, aktivní oslovení, pomoc a zapojení atd.

Návrhy na toto téma mohou předkládat veřejní nebo soukromí navrhovatelé projektů, jako jsou veřejné orgány nebo jejich seskupení, veřejní/soukromí provozovatelé a orgány infrastruktury, energetické agentury, společnosti poskytující energetické služby, maloobchodní řetězce, velcí vlastníci nemovitostí, služby nebo průmysl.

Projekty PDA musí vést ke skutečnému zahájení investic do udržitelné energie během doby trvání projektu a musí prokázat faktor pákového efektu ve výši nejméně 15 v porovnání s grantem technické pomoci (nejméně 10 v případě výhradních investic do obytných budov). V této souvislosti je třeba v návrzích identifikovat na počátku předjímaný investiční plán/pipeline.

Návrhy by se mohly zaměřit na tato odvětví:

Budovy

- Stávající obytné budovy, včetně nájemního sektoru, sociálního bydlení nebo renovace na úrovni městských částí.
- Stávající nebytové budovy, jako jsou veřejné budovy, nemocnice, školy, obranné objekty nebo komerční budovy.

Sítě dálkového vytápění/chlazení

- Dekarbonizace a modernizace stávajících sítí dálkového vytápění/chlazení, včetně rozšíření stávajících sítí za předpokladu, že rozšířené sítě jsou plně založeny na nízkoteplotní obnovitelné energii nebo odpadním teple.

Infrastruktura

- Stávající veřejná infrastruktura, jako jsou vodovodní/kanalizační služby nebo osvětlení.

Průmysl

⁴⁰ <https://www.eucityfacility.eu/>

- Průmysl, podniky a služby, včetně malých a středních podniků nebo průmyslových klastrů, které zjevně překračují rámec běžných přístupů.

Obnovitelné zdroje energie

- Výroba energie z obnovitelných zdrojů energetickými komunitami a dalšími iniciativami vedenými občany, které jasně překračují rámec běžných přístupů.

Mobilita

- Čistá a energeticky účinná městská dopravní infrastruktura.
- Řešení městské mobility s nízkými emisemi, včetně přeměny městských oblastí na měkkou mobilitu nebo nemotorovou dopravu.
- Integrace inteligentních dobíjecích infrastruktur v budovách, včetně budov pro více rodin.

Návrhy by měly prokázat jasný prezentační a ukázkový rozměr při poskytování inovativních řešení pro urychlení investic do udržitelné energie v celé Evropě, a to:

- Organizační inovace týkající se mobilizace a/nebo strukturování investičního programu, jako je zakládání facilitačních struktur, jednotek pro rozvoj projektů, jednotných kontaktních míst, přístupů k agregaci a sdružování nebo účinných postupů zadávání veřejných zakázek pro rozsáhlá portfolia (smíšených) aktiv; a/nebo
- Finanční inženýrství se zvláštním zaměřením na získávání soukromých investic, včetně kombinace veřejného a soukromého financování nebo lepší kombinace stávajících fondů. To by mohlo zahrnovat smlouvy o energetické náročnosti (EPC), specializované finanční nástroje, inovativní systémy plateb (financování pomocí půjčky, která je splácena prostřednictvím účtu za energie, resp. v platbě daně z nemovitosti), systémy financování na komunitní bázi atd.

Návrhy by měly mít vysoké ambice, zejména pokud jde o úspory energie a dekarbonizaci, např. zaměřením na intervence v oblasti energetické účinnosti, jako je hloubková renovace, budovy s (téměř) nulovými emisemi (nZEB a ZEB), včetně obnovitelných zdrojů energie integrovaných v budovách, budov nebo čtvrtí s pozitivní energetickou bilancí a/nebo vysoce energeticky účinné infrastruktury.

Návrhy by měly rovněž specifikovat potřeby, které mají být řešeny, včetně např. související analýzy trhu/bariér, finančních a organizačních přístupů/možností, které mají být realizovány během trvání projektu, a zapojení klíčových zúčastněných stran ex ante a/nebo během trvání projektu, včetně finančních zúčastněných stran.

Návrhy může předkládat **jeden žadatel nebo žadatelé z jedné způsobilé země**.

Komise se domnívá, že návrhy požadující příspěvek EU v rozmezí 1 až 1,5 milionu EUR by umožnily řešit konkrétní cíle odpovídajícím způsobem. To však nevylučuje předložení a výběr návrhů požadujících jiné částky.

- *Pokud jde o akce, které podporují založení investičních plánů vypracovaných na základě kritérií pro „účinné dálkové vytápění a chlazení“, jak je stanoveno v revidované Směrnici o energetické účinnosti (EED), viz téma LIFE-2025-CET-DHC.*
- *Pokud jde o akce na podporu měst a regionálních orgánů při provádění plánů dekarbonizace nebo místních plánů vytápění a chlazení, viz téma LIFE-2025-CET-LOCAL.*
- *Pokud jde o rozvoj jednotných kontaktních míst pro renovaci obytných budov, viz téma LIFE-2025-CET-OSS*

Očekávaný dopad

Návrhy by měly představit konkrétní výsledky, které budou prostřednictvím činností dosaženy, a prokázat, jak tyto výsledky přispějí k dopadům na konkrétní téma. Toto prokázání by mělo zahrnovat podrobnou analýzu výchozího bodu a soubor dobře podložených předpokladů a stanovit jasné kauzální vazby mezi výsledky a očekávaným dopadem.

Návrhy PDA by měly vést ke skutečnému zahájení investičního programu v oblasti energetické účinnosti a/nebo obnovitelných zdrojů energie, jakož i k zavedení inovativního organizačního přístupu (usnadnění) a/nebo řešení financování investičních projektů v oblasti udržitelné energie se zvláštním důrazem na finanční prostředky soukromého sektoru. Návrhy by měly prokázat, že každý milion EUR podpory EU povede během trvání projektu k zahájení investic do udržitelné energie ve výši nejméně 15 milionů EUR (nejméně 10 milionů EUR v případě výhradních investic do obytných budov). Důkazy v podobě podepsaných smluv o dílo nebo investičních smluv nebo podobného přesvědčivého důkazu je třeba naplánovat a uvést v návrhu a předložit je v průběhu trvání projektu. Návrhy by měly rovněž přispět ke zvýšení dovedností a kapacity pro realizaci dalších investic do udržitelné energie.

Návrhy by měly kvantifikovat své výsledky a dopady pomocí indikátorů stanovených pro dané téma, pokud jsou pro navrhované činnosti relevantní. Měly by také navrhnout indikátory, které jsou specifické pro navrhované činnosti. Od návrhů se neočekává, že se budou zabývat všemi uvedenými dopady a indikátory. Výsledky a dopady by měly být kvantifikovány pro okamžik konce projektu a po dobu 5 let po skončení projektu.

Mezi indikátory tohoto tématu patří:

- Počet zaměstnanců se zvýšenou kvalifikací v rámci projektových organizací.
- Investice do udržitelné energie (energetická účinnost a obnovitelné zdroje energie) zahájené do konce projektu.
- Počet organizací se zvýšenou kapacitou pro realizaci investic a/nebo přizpůsobených organizačních struktur.
- Počet přímo a nepřímo vytvořených pracovních míst.

Všechny návrhy předložené v rámci tohoto tématu by měly rovněž kvantifikovat své dopady týkající se následujících společných indikátorů podprogramu LIFE Přechod na čistou energii:

- Primární úspory energie vyvolané projektem v GWh/rok.
- Konečné úspory energie vyvolané projektem v GWh/rok.
- Výroba energie z obnovitelných zdrojů vyvolaná projektem (v GWh/rok).
- Snížení emisí skleníkových plynů (v t CO₂ ekv/rok).
- Investice do udržitelné energie (energetická účinnost a obnovitelná energie) vyvolané projektem (kumulativně, v milionech EUR).

Míra financování

Granty na ostatní akce (OAG) - 95 %

LIFE-2025-CET-EUCF: Nástroj pro evropská města – Podpora měst při vytváření investičních plánů pro přechod na čistou energii

Cíle

V rámci tohoto tématu bude v programu LIFE CET provozován určitý „nástroj pro evropská města“. Tento nástroj by měl vycházet ze zkušeností stávajícího Nástroje pro

evropská města (EUCF)⁴¹ a měl by počítat s vhodným pokračováním a rozšířením jeho základního přístupu.

K dosažení ambiciózních cílů politiky EU v oblasti klimatu a energetiky jsou zapotřebí významné investice do energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie, aby bylo možné dosáhnout cílů energetické transformace stanovených v legislativním rámci EU pro energetickou transformaci (Směrnice o energetické účinnosti – EED, Směrnice o obnovitelných zdrojích účinnosti – EED, Směrnice o energetické náročnosti budov – EPBD). To je obzvláště důležité pro splnění konkrétních cílů v oblasti klimatu a energetiky stanovených pro rok 2030 a klimatické neutrality do roku 2050 a pro přispění k dosažení cíle Akčního plánu pro cenově dostupnou energii⁴², kterým je snížení nákladů na energii, zejména s ohledem na zajištění úspor energie a dodávek elektřiny z obnovitelných zdrojů.

V této souvislosti je cílem revidovaných směrnic EED a EPBD zvýšit nákladovou efektivitu veřejného financování a mobilizaci soukromých investic do opatření v oblasti energetické účinnosti. Legislativní rámec EU navíc stanoví důležité povinnosti pro místní orgány a veřejné subjekty, jako je Článek 25 EED o místních plánech vytápění a chlazení, Článek 26 EED o přechodu na dálkové vytápění a chlazení, Článek 6 EED o renovacích veřejných budov a také Článek 10 EPBD o solární energii v budovách, a to i pro stávající veřejné budovy.

Evropská města a obce hrají klíčovou roli při sdružování menších projektů do velkých balíčků a mají významný potenciál při mobilizaci značného množství finančních prostředků potřebných pro energetickou transformaci. Například současný Nástroj pro evropská města dosud podpořil rozvoj více než 400 investičních koncepcí pro investice do energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie.

Významné výzvy, které před námi stojí, však vyžadují další příspěvky evropských měst a obcí při vytváření a rozšiřování investičních balíčků do většího měřítka. Důležitou a stále přetrvávající mezerou je nedostatek kapacit a/nebo zdrojů veřejných orgánů, zejména v malých a středních obcích, které by dokázaly transformovat své dlouhodobé strategie v oblasti klimatu a energetiky, například Akční plány pro udržitelnou energii a klima (SECAP) nebo místní plány vytápění a chlazení⁴³, do vyspělých investičních koncepcí, které mohou umožnit přístup k různým zdrojům financování. Veřejné orgány v mnoha případech nemají přístup k finančním, technickým a právním odborným znalostem potřebným ke shromažďování relevantních údajů, k vypracování rozsáhlého investičního programu, který by například sdružoval projekty se sousedními obvody, nebo k vypracování dostatečně vyspělých finančních strategií.

Takové investiční koncepce by měly umožnit většímu počtu evropských měst a obcí zahájit nebo zintenzivnit proces mobilizace investic do energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie, a to na míru přizpůsobeným a cíleně zaměřeným způsobem. V závislosti na výchozím základním investičním portfoliu a struktuře mohou být tyto koncepce využity k přímému oslovení investorů a/nebo finančníků za účelem hlubších diskusí a jednání o investicích a/nebo (tam, kde je to relevantní) k vytváření kombinace/spojení s dalšími finančními toky a službami EU, aby se spustily očekávané investice.⁴⁴

⁴¹ <https://www.eucityfacility.eu/>

⁴² https://energy.ec.europa.eu/strategy/affordable-energy_en

⁴³ V případě dálkového vytápění a chlazení by měly být zohledněny plány uvedené v čl. 26.5 EED.

⁴⁴ Například Fondy politiky soudržnosti, fond InvestEU, národní plány obnovy a odolnosti, nástroje pomoci při rozvoji projektů, jako je LIFE CET PDA nebo EIB ELENA, a národní investiční platformy.

Rozsah

Návrhy by při řešení výše uvedených otázek měly zohlednit zkušenosti s probíhajícím FSEU a předestřít vhodné pokračování a rozšíření jeho základního přístupu do většího měřítka.

V této souvislosti se očekává, že návrhy budou popisovat provozování určitého „nástroje pro evropská města“, který nabízí finanční podporu a související služby evropským městům, obcím nebo jejich uskupením za účelem rozvoje investičních koncepcí pro energetickou účinnost a integrované investice do přechodu na energetiku kombinující energetickou účinnost a obnovitelné zdroje energie.

Tyto koncepce by měly být vypracovány v rámci omezeného časového období a měly by mimo jiné zahrnovat jasnou identifikaci potenciálního souboru projektů (pipeline), právní analýzu, analýzu správy a vedení (governance), popis způsobu financování investic a návrh procesu zahájení investic.

Zejména:

- Očekává se, že návrhy budou poskytovat finanční podporu třetím stranám ve formě jednorázových grantů městům, obcím nebo jejich uskupením, které by měly představovat 70-75 % rozpočtu.
- V souladu s obecnými podmínkami výzvy k předkládání žádostí ohledně finanční podpory třetím stranám by žadatelé měli jasně specifikovat, proč je finanční podpora třetím stranám potřebná a jak bude řízena, a poskytnout seznam různých typů činností, na které může třetí strana získat finanční podporu. Proces a kritéria pro přidělování finanční podpory třetím stranám musí být v souladu s normami EU týkajícími se transparentnosti, rovného zacházení, střetu zájmů a důvěrnosti. Návrh musí rovněž jasně popisovat výsledky, jichž má být dosaženo, a zahrnovat možnost pořádání výzev s regionálním/odvětvovým zaměřením;
- Žadatelé by měli prokázat schopnost provozovat systém finanční podpory ve velkém měřítku v souladu s normami programu LIFE CET a také schopnost vybrat nákladově nejefektivnější a nejvhodnější žádosti, mimo jiné s ohledem na rozsah potenciálních investic a úspor energie, jakož i na počet obyvatel dotčených v konkrétním cílovém kontextu;
- Nástroj pro evropská města by měl nabízet služby na národní úrovni, aby podpořil města a obce při podávání žádostí do výzev, vytváření investičních koncepcí, identifikaci finančních toků a procesů realizace investic.
- Nástroj pro evropská města by měl rovněž realizovat vhodné systémy budování kapacit, zejména s cílem pomoci příjemcům jednorázových grantů co nejefektivněji využívat finanční podporu a vést je ve fázi postinvestiční koncepce;
- Kromě toho by měl Nástroj pro evropská města nabízet příležitosti pro výměnu osvědčených postupů mezi městy a obcemi, a to i na národní úrovni, s cílem odstranit stávající překážky a umožnit přijetí, zahájení a účinné provádění investičních koncepcí;
- Nástroj pro evropská města by měl dále vytvořit vhodný rámec pro komplexní monitoring, analýzu, kapitalizaci, komunikaci a šíření výsledků a příběhů úspěchu, zejména monitoring investičního potenciálu, který představují investiční koncepty, a také objemu investic, které byly zajištěny a skutečně realizovány po skončení jednorázového grantu; to by mělo zahrnovat cílové investiční sektory a související zdroje financování.

Žadatelé by měli mít rozsáhlé zkušenosti s plánováním udržitelné energetiky a plánováním v oblasti klimatu v obcích a s finančním inženýrstvím investic do

energetické účinnosti a integrovaných investic do přechodu na energetiku kombinující energetickou účinnost a obnovitelné zdroje energie.

Žadatelé by měli rovněž prokázat hluboké porozumění strategické povaze této iniciativy, včetně různých výzev k rozšíření financování do většího měřítka a zejména k mobilizaci soukromých zdrojů financování.

Kromě toho by žadatelé měli také prokázat, že jsou schopni mobilizovat rozhodující množství měst/obcí nebo jejich uskupení a mají důkladnou a inkluzivní strategii aktivního oslovování měst a obcí v celé Evropě.

Aby se města a obce nebo jejich uskupení kvalifikovala o podporu prostřednictvím Nástroje pro evropská města, měly by mimo jiné předložit důkazy o politickém závazku, objasnit stávající plánovací procesy a zdroje, prokázat – na základě politicky schválených plánů SECAP, místních plánů vytápění a chlazení nebo plánů podobných ambicí – značný potenciál investic a úspor energie v cílovém kontextu. Dále by měly popsat řešené investiční sektory, typ předpokládaných finančních řešení a správu a vedení (governance) za účelem rozvoje investičního konceptu. Dále musí vypracovat přesvědčivou strategii pro zapojení klíčových zúčastněných stran v technické a finanční oblasti i občanů, naplánovat dlouhodobé akce na budování kapacit v rámci veřejné správy a zavázat se k monitoringu realizace investic po dobu nejméně jednoho roku.

Fond soudržnosti EU by měl spolupracovat se stávajícími iniciativami GŘ pro energetiku, jako je například Smart Cities Marketplace⁴⁵ a Pakt starostů a primátorů⁴⁶, a zajistit tak integrované přístupy, prozkoumat synergie nabízených nástrojů a služeb a usilovat o komplementaritu při usnadňování financování a provádění vypracovaných investičních koncepcí.

Návrhy musí předložit **nejméně 3 žadatelé** (příjemci, nikoliv přidružené subjekty) **ze 3 různých způsobilých zemí**.

Komise má v úmyslu vybrat **jediný návrh** v rámci tématu LIFE-2025-CETEUCF.

Komise se domnívá, že návrhy požadující příspěvek EU až do výše 15 milionů EUR by umožnily řešit konkrétní cíle odpovídajícím způsobem. To však nevylučuje předložení a výběr návrhů požadujících jiné částky.

Očekávaný dopad

Návrhy by měly představit konkrétní výsledky, které budou v rámci činností dosaženy, a prokázat, jak tyto výsledky přispějí k dopadům specifickým pro dané téma.

Toto prokázání by mělo zahrnovat podrobnou analýzu výchozího bodu a soubor dobře podložených předpokladů a stanovit jasné příčinné vazby mezi výsledky a očekávanými dopady.

Návrhy by měly prokázat, jak přispějí k pokračování a rozšíření základního přístupu stávajícího Nástroje pro evropská města do většího měřítka.

Návrhy by měly kvantifikovat své výsledky a dopady pomocí indikátorů stanovených pro dané téma, pokud jsou pro navrhované činnosti relevantní. Měly by rovněž navrhnout indikátory specifické pro navrhované činnosti. Od návrhů se neočekává, že se budou zabývat všemi uvedenými dopady a indikátory. Výsledky a dopady by měly být kvantifikovány pro okamžik konce projektu a po dobu 5 let po skončení projektu.

⁴⁵ <https://smart-cities-marketplace.ec.europa.eu>

⁴⁶ <https://eu-mayors.ec.europa.eu/en/home>

Indikátory pro toto téma zahrnují:

- Počet realizovaných investičních konceptů, zejména počet investičních konceptů realizovaných za účelem provádění místních plánů vytápění a chlazení.
- Počet investičních konceptů, které se v důsledku akce přeměnily na ambiciózní hmatatelné investice.
- Počet zaměstnanců veřejných orgánů se zvýšenou kapacitou pro rozvoj investičních konceptů pro energetickou účinnost a integrovaných investic do přechodu na energetiku kombinujících energetickou účinnost a obnovitelné zdroje energie.

Návrhy by měly rovněž kvantifikovat své dopady týkající se následujících společných indikátorů pro podprogram LIFE Přechod na čistou energii:

- Investice do udržitelné energie (energetická účinnost a malé obnovitelné zdroje) vyvolané projektem (kumulativně, v milionech EUR).
- Primární úspory energie vyvolané projektem v GWh/rok.
- Výroba energie z obnovitelných zdrojů vyvolaná projektem (v GWh/rok).
- Snížení emisí skleníkových plynů (v t CO₂ ekv/rok).

Míra financování

Granty na ostatní akce (OAG) - 95 %

Zapojení a posílení postavení občanů při přechodu na čistou energii

Řešení energetické chudoby

LIFE-2025-CET-ENERPOV: Zmírnění energetické chudoby domácností v Evropě

Cíle

V posledních letech evropské domácnosti nadále vydávají stále větší část svých příjmů za energie, což vede k vyšší míře energetické chudoby⁴⁷ a negativně ovlivňuje životní podmínky, životní pohodu a zdraví. Nejnovější odhady naznačují, že 10,6 % Evropanů není schopno udržet své domovy přiměřeně teplé⁴⁸. V důsledku prudkého nárůstu cen energií roste počet energeticky chudých domácností, které jsou nadměrně zatíženy náklady na energie. Tyto vyšší ceny spolu s nízkými příjmy a nízkou energetickou účinností budov a spotřebičů jsou hlavními příčinami energetické chudoby. Zvýšený výskyt extrémních letních veder v posledních letech navíc dále zhoršuje problémy, kterým čelí energeticky chudé domácnosti, a zvyšuje potřebu chlazení v domácnostech. Vedle zmíněné příčinné vícerozměrnosti tento jev zasahuje i do různých politických odvětví mimo energetiku, jako je zdravotnictví, bydlení a sociální politika, a vyžaduje

⁴⁷ V souladu s čl. 2 odst. 52 Směrnice o energetické chudobě (přepřracované znění) se „energetickou chudobou“ rozumí nedostatečný přístup domácnosti k základním energetickým službám, přičemž tyto služby zajišťují základní úroveň a důstojnou životní úroveň a zdraví, včetně odpovídajícího vytápění, teplé vody, chlazení, osvětlení a energie pro napájení spotřebičů, v rámci příslušného národního kontextu, stávající národní sociální politiky a dalších příslušných národních politik, což je způsobeno kombinací faktorů, mezi něž patří přinejmenším finanční nedostupnost, nedostatečný disponibilní příjem, vysoké výdaje za energii a nízká energetická účinnost domů.

⁴⁸ Eurostat, červen 2024.

koordinované, komplexní úsilí na všech úrovních správy a zapojení aktérů z různých odvětví.

Evropská Zelená dohoda⁴⁹ si klade za cíl zajistit přechod na energetiku, který bude sociálně spravedlivý a inkluzivní. V souladu s balíčkem Fit for 55, a zejména s přepracovaným zněním Směrnice o energetické účinnosti (EED)⁵⁰, přijmou členské státy vhodná opatření k posílení postavení a ochraně energeticky chudých osob a k provádění opatření ke zvýšení energetické účinnosti přednostně u osob postižených energetickou chudobou, zranitelných zákazníků, osob v domácnostech s nízkými příjmy a případně osob žijících v sociálním bydlení. Přepracované znění EED navíc zdůrazňuje potřebu řešit dilema rozdělených pobídek (situace, kdy osoba nebo subjekt, který má prospěch z investice do energetické účinnosti, není stejný jako ten, kdo za ni platí) a odstranit překážky pro opatření energetické účinnosti v nemovitostech s více vlastníky. Pro zajištění koordinovanějšího postupu v oblasti energetické chudoby byla v Doporučení EK o energetické chudobě a v doprovodném Pracovním dokumentu útvarů Komise dále stanovena řada opatření a politik, které lze přijmout.⁵¹

V této souvislosti může větší využívání opatření pro renovaci budov, včetně řešení chlazení, přinést energeticky chudým domácnostem významné dlouhodobé výhody a vést ke snížení účtů za energii a zlepšení životních podmínek. Úsilí by se mělo zaměřit na nabídku podpory při překonávání překážek bránících zavádění renovačních opatření v obytných budovách s více byty, které vyžadují koordinovaný postup majitelů domů a nájemníků, a také na podporu příslušných aktérů, včetně orgánů veřejné správy, při navrhování dlouhodobých strategií a koordinačních rámců pro zmírnění energetické chudoby na různých úrovních správy, včetně specializovaných programů financování zaměřených konkrétně na řešení energetické náročnosti pro energeticky chudé domácnosti.

Rozsah

Akce by měly přispívat k aktivnímu zmírňování energetické chudoby a vycházet z nástrojů, indikátorů a zdrojů stávajících iniciativ, jako je Poradenské centrum pro energetickou chudobu⁵² a pilíř energetické chudoby Paktu starostů a primátorů.⁵³

Podporují se návrhy na akce s celkovým zaměřením na zmírnění letní energetické chudoby a/nebo akce zaměřené na zeměpisné oblasti s méně rozvinutými opatřeními a rámci pro zmírnění energetické chudoby.

Navrhovaná akce by se měla týkat **pouze jednoho** ze dvou níže uvedených Rozsahů, a to **bud' Rozsahu A, nebo Rozsahu B** daného tématu. Řešený Rozsah by měl být specifikován v úvodu návrhu. V případě Rozsahu A se akce mohou týkat jednoho nebo obou dílčích Rozsahů.

⁴⁹ [COM\(2019\) 640 final](#) včetně Strategie Renovační vlna a [Doporučení Komise \(EU\) 2020/1563 ze dne 14. října 2020 o energetické chudobě](#)

⁵⁰ [Směrnice Evropského parlamentu a Rady \(EU\) 2023/1791 ze dne 13. září 2023 o energetické účinnosti a o změně Nařízení \(EU\) 2023/955 \(přepracované znění\)](#)

⁵¹ [Doporučení Komise \(EU\) 2023/2407 ze dne 20. října 2023 o energetické chudobě \(C/2023/4080\)](#) a [pracovní dokument útvarů Komise \(SWD/2023/647 final\)](#)

⁵² V případě potřeby by měly být zohledněny také výsledky předchůdce Poradenského centra pro energetickou chudobu, Evropského střediska pro sledování energetické chudoby.

⁵³ Akce by měly rovněž zohlednit iniciativy nebo podpůrné programy vytvořené v rámci jiných příslušných finančních zdrojů EU, jako je Sociální fond pro klima nebo Mechanismus pro spravedlivý přechod.

Rozsah A: Podpora veřejných orgánů a zúčastněných stran v oblasti politiky a koordinace

- Akce by měly podporovat národní, regionální a/nebo místní orgány a společenské zprostředkovatele (organizace nebo instituce, které fungují jako most nebo spojovací článek mezi různými částmi společnosti, usnadňují vzájemné vztahy a udržují rovnováhu mezi různými sociálními oblastmi) při **vytváření dlouhodobých meziodvětvových koordinačních struktur s cílem řešit energetickou chudobu**. Koordinační struktury by měly podporovat meziresortní a vertikální spolupráci napříč celostátními, regionálními a místními vládními strukturami a společenskými zprostředkovateli a mohly by zahrnovat zřízení dlouhodobých národních center sledování energetické chudoby⁵⁴. Pokud již národní koordinační struktury nebo centra sledování existují, měl by návrh jasně prokázat potřebu a přidanou hodnotu jakýchkoli nových koordinačních struktur. Aby se usnadnilo zakládání takových struktur a vybudovaly se potřebné organizační odborné znalosti, měla by navrhovaná akce zahrnovat také činnosti na budování kapacit pro národní, regionální a/nebo místní orgány a společenské zprostředkovatele zapojené do koordinačních struktur. Očekává se, že zapojení aktéři budou zastupovat všechny příslušné sektory (např. energetický, sociální, zdravotní a bytový), aby byl zajištěn holistický participativní přístup ke zmírnění energetické chudoby v dlouhodobém horizontu a ke zlepšení sociální soudržnosti.
- **Poskytovat národním orgánům na míru šitou podporu v politice při provádění příslušných ustanovení Směrnice EED (přepřpracované znění)**⁵⁵ s cílem umožnit těmto orgánům navrhnout a přijmout konkrétní opatření na úrovni politiky, která posílí postavení energeticky chudých domácností a ochrání je. Navrhovaná akce by měla orgánům veřejné správy poskytnout podporu a poradenství např. v oblasti regulace, financování a technických aspektů, aby tak pomohla analyzovat jejich národní kombinaci politik a kombinovat, dát do souvislostí a propojit různá ustanovení týkající se energetické chudoby, a umožnit tak účinné a soudržné plánování, navrhování a zlepšování strategií a opatření na zmírnění energetické chudoby na národní úrovni. Akce by přitom měla zajistit zapojení a mobilizaci národních orgánů napříč různými odvětvími a podpořit tyto orgány při mapování a vyhodnocování dopadu různých možností provádění s ohledem na specifické národní potřeby a kontext energetické chudoby.

Očekává se, že příslušné národní/regionální/místní orgány a zúčastněné strany, jako jsou spotřebitelské nebo sociální organizace, sektor bydlení nebo poskytovatelé zdravotní péče, budou buď zapojeny přímo, nebo bude v návrhu prokázána jejich konkrétní podpora a zapojení.

Rozsah B: Podpora renovace obytných budov s více byty

Akce v rámci Rozsahu B by měly podporovat energetickou renovaci obytných budov s více byty a energeticky chudými obyvateli, se zvláštním zaměřením na posílení a přizpůsobení rozhodovacích struktur a struktur správy a řízení (governance) budov a sdružení vlastníků domů nebo nájemníků, řešení souvisejících překážek vycházejících z regulačního rámce (např. zákony o vlastnictví a/nebo nájemném), rozdělení pobídek (situace, kdy osoba nebo subjekt, který má prospěch z investice do energetické účinnosti, není stejný jako ten, kdo za ni platí) a vytvoření a koordinaci příslušných podpůrných služeb. Podporované renovační akce by měly zohledňovat schopnost obyvatel zůstat ve svých domovech i po skončení prací, čímž se zamezí tzv. renovikci (stavu, kdy pronajímatel vystěhuje nájemce z nájemní jednotky pod záminkou, že

⁵⁴ Doporučení Komise (EU) 2023/2407 ze dne 20. října 2023 o energetické chudobě (C/2023/4080). Klíčovým prvkem těchto center sledování by mělo být zahrnutí strategie zajišťující, že tato centra budou udržována i po skončení projektu.

⁵⁵ Zejména čl. 2(52), 8-9, 22 a 24 Směrnice EED (přepřpracované znění).

musí provést větší rekonstrukci) a mohou zahrnovat i řešení v oblasti obnovitelných zdrojů energie.

Očekává se, že zejména sdružení vlastníků domů nebo nájemníků a organizace na podporu bydlení jsou buď přímo zapojeny do konsorcia, nebo je v návrhu jasně prokázána jejich konkrétní podpora a zapojení.

Navrhované akce by měly zohledňovat vícere přínosy opatření v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie pro různé cílové skupiny občanů v rámci energetické chudoby, jako je zlepšení zdraví, pohodlí, kvality ovzduší, lepší sociální začlenění atd. Zvláštní pozornost by mohla být věnována konkrétním skupinám, které jsou více ohroženy energetickou chudobou nebo jsou náchylnější k nepříznivým dopadům energetické chudoby, případně s přihlédnutím k pohlaví. Od návrhů se neočekává vývoj nových IT nástrojů, databází nebo platforem, pokud není odůvodněna jejich přidaná hodnota ve srovnání s těmi stávajícími a pokud není přesvědčivě řešeno jejich potenciální rozšíření do většího měřítka nad rámec projektu.

Návrhy musí předložit **nejméně 3 žadatele** (příjemci, nikoliv přidružené subjekty) **ze 3 různých způsobilých zemí**.

Komise se domnívá, že návrhy požadující příspěvek EU až do výše 1,75 milionu EUR by umožnily řešit konkrétní cíle odpovídajícím způsobem. To však nevylučuje předložení a výběr návrhů požadujících jiné částky.

- *Ohledně akcí týkajících se renovací budov bez jasného zaměření na energeticky chudé domácnosti, viz LIFE-2025-CET-BETTERRENO.*
- *Ohledně akcí týkajících se jednotných kontaktních míst pro renovaci viz LIFE-2025CET-OSS.*
- *Ohledně akcí týkajících se podpůrných služeb pro vytváření energetických společenství/komunit viz LIFE-2025-CET-ENERCOM.*

Očekávaný dopad

Návrhy by měly představit konkrétní výsledky, které budou v rámci činností dosaženy, a prokázat, jak tyto výsledky přispějí k dopadům na konkrétní téma. Toto prokázání by mělo zahrnovat podrobnou analýzu výchozího bodu a soubor dobře podložených předpokladů a stanovit jasné příčinné vazby mezi výsledky a očekávaným dopadem.

Návrhy předkládané v rámci tohoto tématu by měly prokázat, jak přispějí ke snížení energetické chudoby cílových domácností (Rozsah B) a k účinnému provádění regulačního rámce a rozvoji úspěšných koordinačních struktur (Rozsah A), které lze opakovat v jiných regionech nebo členských státech. V případě potřeby by měly být zohledněny a uvedeny tzv. *prebound/rebound* účinky (nižší než očekávaná spotřeba energie před zlepšením účinnosti, resp. zvýšená spotřeba energie po něm).

V závislosti na Rozsahu a relevantnosti by návrhy měly prokázat, jak přispějí k:

- zlepšení spolupráce a výměny znalostí mezi různými úrovněmi veřejných orgánů a společenských zprostředkovatelů zapojených do koordinačních struktur.
- většímu porozumění a odbornosti orgánů veřejné správy odpovědných za provádění příslušných ustanovení Směrnice EED (přepřelované znění).
- účinnějšímu a soudržnějšímu provádění ustanovení, včetně lepšího plánování, navrhování a hodnocení politických opatření souvisejících s energetickou chudobou.

Návrhy by měly kvantifikovat své výsledky a dopady pomocí indikátorů stanovených pro dané téma, pokud jsou pro navrhované činnosti relevantní. Měly by také navrhnout indikátory, které jsou specifické pro navrhované činnosti. Od návrhů se neočekává, že

se budou zabývat všemi uvedenými dopady a indikátory. Výsledky a dopady by měly být kvantifikovány pro okamžik konce projektu a po dobu 5 let po skončení projektu.

Indikátory pro toto téma zahrnují:

- Počet energeticky chudých domácností se sníženými náklady na energii.
- Počet renovovaných bytových domů s více byty.
- Počet rozhodovacích struktur a struktur správy a řízení (governance) přizpůsobených pro obytné budovy s více byty s cílem usnadnit investice do energetické renovace.
- Počet dohod uzavřených mezi vlastníky domů a sdruženími nájemníků, které prokazují závazek investovat do energetické renovace.
- Počet zřízených center pro sledování energetické chudoby a koordinačních struktur.
- Kvantifikované vícenásobné přínosy pro energeticky chudé domácnosti, jako je zlepšení fyzického a duševního zdraví, pohodlí a vnitřního prostředí, lepší kvalita vnitřního ovzduší, lepší sociální začlenění, snížení výdajů na veřejné zdravotnictví.
- Počet energeticky chudých spotřebitelů, kteří mají z těchto činností prospěch.
- Počet vytvořených/přizpůsobených legislativních nebo prováděcích aktů, politik nebo strategií týkajících se energetické chudoby.
- Další dopady na životní prostředí, jako je snížení produkce škodlivých látek.

Návrhy by měly rovněž kvantifikovat své dopady týkající se následujících společných indikátorů pro podprogram LIFE Přechod na čistou energii:

- Primární úspory energie vyvolané projektem v GWh/rok⁵⁶.
- Konečné úspory energie vyvolané projektem v GWh/rok.
- Výroba energie z obnovitelných zdrojů vyvolaná projektem (v GWh/rok).
- Snížení emisí skleníkových plynů (v t CO₂ ekv/rok).
- Investice do udržitelné energie (energetická účinnost a obnovitelná energie) vyvolané projektem (kumulativně, v milionech EUR).

Míra financování

Granty na ostatní akce (OAG) - 95 %

LIFE-2025-CET-ENERCOM: Podpůrné služby pro energetické komunity

Cíle

Cílem tohoto tématu je vytvořit nebo rozšířit služby podporující zakládání a růst energetických komunit.

Energetické komunity byly uznány za klíčové hráče v energetickém systému EU, neboť mohou hrát důležitou roli při plnění cílů v oblasti energetiky a klimatu pro roky 2030 a 2050. Evropská komise navíc pracuje na Občanském energetickém balíčku, který kromě jiných modelů zapojení občanů do energetické transformace navrhne i podpůrné mechanismy pro vznik a růst energetických komunit v Evropě.

Projekty energetických komunit mohou nasměrovat investice občanů a místních orgánů do obnovitelných zdrojů energie a energetické účinnosti a zároveň zajistit místní

⁵⁶ Podle studií již mnoho energeticky chudých domácností spotřebovává méně energie než průměrné domácnosti. V tomto tématu by tak pro dosažení minimální úrovně komfortu mohly úspory energie vyvolané projektem vycházet ze zvýšené energetické účinnosti.

vlastnictví energetických aktiv. Energetické komunity mají zároveň potenciál přinášet další komunitní výhody, od nižších cen energie nebo místní zaměstnanosti až po sociální soudržnost a začlenění. Rozvoj a realizace projektů energetických komunit však mohou být složité. V některých případech je to způsobeno regulačním a politickým kontextem (např. měnícími se národními systémy podpory obnovitelných zdrojů, náročným povolováním, náročnými administrativními postupy atd.). V jiných případech jsou problémy spojeny s nedostatkem informací a znalostí, omezeným přístupem k financím nebo obtížemi při zapojování občanů a vytváření účinných rozhodovacích struktur a struktur správy a řízení (governance). Tyto překážky brání energetickým komunitám v celé Evropě v dosažení jejich plného potenciálu.

Kromě práce členských států na definování umožňujících rámců pro energetické komunity vytváří stále více místních a regionálních orgánů služby na podporu vzniku a rozvoje energetických komunit a kolektivních energetických projektů na svém území. V některých kontextech se navíc zainteresované strany energetických komunit sdružují, aby si vzájemně pomáhaly tím, že si vzájemně poskytují služby a podporují jiné komunity při rozvoji projektů. Činí tak například tím, že nabízejí technickou pomoc, vzájemně si poskytují provozní a údržbářské činnosti, rozšiřují přístup k finančním nástrojům a novým obchodním modelům nebo navazují partnerství, aby zajistily, že se umožňující rámce pro energetické komunity přizpůsobí reálným potřebám. Tato uskupení mají přímé zkušenosti s překážkami, kterým mohou projekty čelit, a mohou poskytovat účinnou pomoc při stimulaci komunitních projektů. V koordinaci s místními a regionálními samosprávami se stávají novými aktéry, kteří by mohli poskytovat účinné podpůrné služby pro energetické komunity.

Rozsah

Navrhovaná opatření by se měla zaměřit na zřízení nebo rozšíření podpůrných služeb, jejichž cílem je usnadnit zakládání nových energetických komunit a růst těch stávajících.

Subjekt (nebo subjekty) odpovědný za poskytování podpůrných služeb by měl být jasně určen a odůvodněn. Podpůrné služby mohou poskytovat příslušné místní subjekty, jako jsou místní nebo regionální samosprávy, energetické agentury nebo zastřešující organizace energetických komunit (např. federace, sdružení energetických družstev). Podporují se návrhy zahrnující vzájemné poskytování nebo sdílení služeb zastřešujícími organizacemi energetických komunit nebo seskupeními energetických komunit.

Služby by se měly zaměřit na podporu komunit zaměřených na energii z obnovitelných zdrojů (REC) podle revidované Směrnice o energii z obnovitelných zdrojů (EU 2018/2001)⁵⁷ a/nebo občanských energetických komunit (CEC) podle Směrnice o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou (EU 2019/944)⁵⁸. V návrzích by mělo být uvedeno, na které typy energetických komunit se návrhy zaměřují.

Služby poskytované projektům energetických komunit musí zahrnovat přímou technickou podporu s individuálním poradenstvím v různých fázích vývoje projektu (např. přístup k financování, podpora při definování obchodního modelu, právní poradenství, komercializace energie, pomoc v provozní fázi). Služby by se také mohly zaměřit na rozšiřování energetických komunit do většího měřítka a jejich profesionalizaci s využitím přístupů, jako je tzv. peer-to-peer podpora (mezi subjekty

⁵⁷ [Směrnice Evropského parlamentu a Rady \(EU\) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů.](#)

⁵⁸ [Směrnice Evropského parlamentu a Rady \(EU\) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech vnitřního trhu s elektřinou a o změně Směrnice 2012/27/EU](#)

na stejné úrovni a ve stejné situaci) a twinningové programy mezi komunitami s různou úrovní zkušeností.

V návrzích by měl být uveden typ poskytované podpory a způsob jejího provádění, včetně personálního zajištění a komunikačních kanálů. Stálá fyzická přítomnost není povinná (protože podpora může být poskytována i v jiném režimu, např. jako dočasné přepážky nebo pravidelné schůzky s předkladateli projektů). Přístupy zahrnující především poskytování obecných informací a poradenství, přístup k poradenským materiálům a/nebo zaměření na on-line platformy a nástroje bez přímé interakce s lidmi nebo s omezenou interakcí se pro rozsah tohoto tématu nepovažují za relevantní.

Návrh služby musí být podrobný a odůvodněný s ohledem na konkrétní místní/regionální problémy, které je třeba řešit. Některé z těchto překážek mohou souviset s rozvojem energetických komunitních projektů (např. spolupráce s provozovateli distribučních soustav), ale návrhy mohou být zaměřeny i na řešení jiných místních problémů (např. vylidňování venkova, potřeba urychlit renovace, řešení energetické zranitelnosti, usnadnění spolupráce mezi občany a malými a středními podniky).

Kromě výše uvedeného by všechny návrhy měly:

- prokázat podporu zúčastněných stran, které jsou nezbytné pro zajištění úspěchu akce, prostřednictvím přímé účasti v konsorciu nebo přesvědčivé strategie jejich zapojení (zejména v případě místních nebo regionálních orgánů).
- předestřít důvěryhodný přístup týkající se způsobu, jakým služba osloví a zapojí tvůrce energetických komunitních projektů. Tento přístup by měl být přizpůsoben specifikům cílových území a měl by zohledňovat způsoby zapojení různých typů členů.
- předpokládat odpovídající školení a budování kapacit pro pracovníky poskytující služby nebo subjekty potřebné pro realizaci projektu, včetně (v relevantních případech) pracovníků místních a regionálních orgánů, členů komunit a technických pracovníků (instalace). Cíle a obsah vzdělávacích aktivit by měly být uvedeny v návrhu.
- nastínit přesvědčivý plán pro zajištění kontinuity podpory po skončení projektu.

Návrhy by měly obsahovat vysvětlení stupně rozvoje obcí v cílových oblastech. Přednost budou mít návrhy zaměřené na zeměpisné oblasti, v nichž jsou energetické komunity méně rozvinuté, nebo na typy činností, s nimiž mají komunity méně zkušeností (např. komunitní vytápění a chlazení, renovace pod vedením občanů, flexibilita).

Návrhy musí zajistit svou komplementaritu se stávajícími národními umožňujícími rámci a místní podporou energetických komunit. Měly by rovněž doplňovat a využívat stávající zdroje a sítě (např. Nástroj evropských energetických komunit, Občanské energetické poradenské centrum).

Od návrhů se neočekává vývoj nových nástrojů⁵⁹, databází nebo digitálních platform, pokud není jasně zdůvodněna jejich přidaná hodnota ve srovnání s těmi stávajícími a pokud není přesvědčivě popsáno jejich potenciální rozšíření nad rámec projektu.

⁵⁹ Než navrhnete vývoj nových nástrojů, zvažte prosím kromě jiných zdrojů i nástroje uvedené v souboru nástrojů (Toolbox) Úložiště Evropských energetických komunit: https://energy-communitiesrepository.ec.europa.eu/energy-communities-repository-support/energy-communities-repository-toolbox-0_en.

Komise se domnívá, že návrhy požadující příspěvek EU až do výše 1,75 milionu EUR by umožnily řešit konkrétní cíle odpovídajícím způsobem. To však nevylučuje předložení a výběr návrhů požadujících jiné částky.

Návrhy v rámci tohoto tématu musí předložit **nejméně 3 žadatelé** (příjemci, nikoliv přidružené subjekty) **ze 3 různých způsobilých zemí**.

Očekávaný dopad

Návrhy předkládané v rámci tohoto tématu by měly představit konkrétní dopady, kterých bude dosaženo plánovanými činnostmi.

Návrhy by měly kvantifikovat dopady specifické pro dané téma (je-li to relevantní), společné indikátory programu LIFE CET a jakékoli další indikátory výkonnosti specifické pro daný projekt, které považují za relevantní pro svou akci.

Dopady by měly být kvantifikovány na dobu konce projektu a 5 let po jeho skončení. Vykazované údaje budou posuzovány s ohledem na kontext, v němž byly vytvořeny, a měly by být věrohodně spojeny s předpokládanými činnostmi.

Indikátory pro toto téma zahrnují:

- Počet energetických komunitních služeb – plně zavedených, funkčních a otestovaných před koncem akce. Jejich testování musí spustit první investice do projektů energetických komunit.
- Počet energetických komunit, které podporu využijí (včetně nových a stávajících subjektů).
- Objem osobní podpory, která je k dispozici tvůrcům projektů energetických komunit (v přepočtu na plné úvazky v měsících).
- Počet energetických komunit založených díky službám (s uvedením, zda se jedná o REC nebo CEC).
- Počet členů (občanů nebo organizací), kteří se díky poskytnuté podpoře připojili k energetickým komunitám.
- Počet a typ zúčastněných stran se zvýšenými dovednostmi.
- Počet místních a regionálních úřadů, které se zavázaly opakovat zkušenosti s osvědčenými postupy.
- (V relevantních případech) Počet seskupení energetických komunit, které si vzájemně poskytují služby.

Návrhy by měly rovněž kvantifikovat své dopady týkající se následujících společných indikátorů pro podprogram LIFE CET:

- Primární úspory energie vyvolané projektem v GWh/rok.
- Konečné úspory energie vyvolané projektem v GWh/rok.
- Výroba energie z obnovitelných zdrojů vyvolaná projektem (v GWh/rok).
- Snížení emisí skleníkových plynů (v t CO₂ ekv/rok).
- Investice do udržitelné energie (energetická účinnost a obnovitelná energie) vyvolané projektem (kumulativně, v milionech EUR).

Míra financování

Granty na ostatní akce (OAG) - 95 %

3. Dostupný rozpočet

Odhadovaný dostupný rozpočet na výzvu činí **91 400 000 EUR**.

Konkrétní informace o rozpočtu pro jednotlivá témata naleznete v následující tabulce:

Téma	Rozpočet na téma
LIFE-2025-CET-LOCAL	7 000 000 EUR
LIFE-2025-CET-POLICY	4 000 000 EUR
LIFE-2025-CET-BETTERRENO	6 000 000 EUR
LIFE-2025-CET-INDUSTRY	9 000 000 EUR
LIFE-2025-CET-BUILDSKILLS	6 000 000 EUR
LIFE-2025-CET-DHC	6 000 000 EUR
LIFE-2025-CET-PRIVAFIN	7 000 000 EUR
LIFE-2025-CET-OSS	10 000 000 EUR
LIFE-2025-CET-PDA	8 400 000 EUR
LIFE-2025-CET-EUCF	15 000 000 EUR
LIFE-2025-CET-ENERPOV	6 000 000 EUR
LIFE-2025-CET-ENERCOM	7 000 000 EUR

Dostupnost rozpočtu výzvy stále závisí na konečném přijetí Pracovního programu na období 2025-2027.

Vyhrazujeme si právo nepřidělit všechny dostupné finanční prostředky nebo je přerozdělit mezi priority výzvy v závislosti na obdržených návrzích a výsledcích hodnocení.

4. Časový plán a termíny

Časový plán a termíny (orientační)	
Otevření výzvy:	24. dubna 2025
Termín pro předložení (úplný návrh)	<u>23. září 2025 - 17:00:00</u> <u>(Bruselského času)</u>
Informace o výsledcích hodnocení:	únor 2026
Podpis GA:	červen 2026

5. Přípustnost a dokumenty

Návrhy musí být předloženy před **termínem pro předložení platným pro výzvu** (viz část 4 Časový plán).

Návrhy musí být předloženy **elektronicky** prostřednictvím Elektronického systému pro předkládání návrhů na portálu *Funding & Tenders* (přístupný na stránce Téma v sekci [Výzvy k předkládání návrhů](#)). Návrhy NENÍ možné předkládat v papírové podobě.

Návrhy (včetně příloh a podpůrných dokumentů) musí být předloženy pomocí formulářů uvedených *uvnitř* Systému pro předkládání návrhů (NIKOLI dokumentů, které jsou k dispozici na stránce Téma – ty mají pouze informativní charakter).

⚠ Upozorňujeme, že nepoužití správné šablony nebo nedodržení pokynů v ní uvedených (např. *omezení velikosti písma, vymazání pokynů atd.*) může vést k nepřipustnosti vašeho návrhu. Kromě toho je pro zajištění správného hodnocení vašeho projektu nutné vyplnit příslušné oddíly šablony v závislosti na tom, zda má výzva jednu nebo dvě fáze předkládání.

Návrhy musí být **úplné** a musí obsahovat všechny požadované informace a všechny požadované přílohy a podklady:

- Část A formuláře žádosti – obsahuje administrativní informace o účastnících (budoucí koordinátor, příjemci a přidružené subjekty) a souhrnný rozpočet projektu (*vyplňuje se přímo online*)
- ⚠ Aby bylo zajištěno správné hodnocení vašeho projektu, klikněte na znak "?", který se objevuje na každé obrazovce, a pečlivě zkontrolujte pokyny ke správnému vyplnění jednotlivých oddílů.
- Část B formuláře žádosti – obsahuje technický popis projektu (*šablonu je třeba stáhnout ze Systému pro podávání žádostí na Portálu, vyplnit, sestavit a znovu nahrát*)
- Část C – obsahuje další údaje o projektu a příspěvek projektu ke klíčovým indikátorům výkonnosti programu EU (*vyplňuje se přímo online*)
- **povinné přílohy a podpůrné dokumenty** (*šablony, které je třeba stáhnout ze Systému pro předkládání žádostí na Portálu, vyplnit, sestavit a znovu nahrát*):
 - podrobná rozpočtová tabulka/kalkulačka (povinná šablona Excel dostupná v Systému pro předkládání žádostí).
 - informace o účastníkovi včetně případných předchozích projektů (povinná šablona je k dispozici v Systému pro předkládání žádostí).

- pro téma LIFE-2025-CET-PDA: tabulka investic (povinná šablona je k dispozici v Systému pro předkládání žádostí)

- **nepovinné přílohy:** dopisy vyjadřující podporu

Upozorňujeme, že částky uvedené v souhrnné rozpočtové tabulce (vyplněné přímo online) musí odpovídat částkám vypočteným v podrobné rozpočtové tabulce. V případě nesrovnalostí jsou rozhodující částky uvedené v souhrnné rozpočtové tabulce online.

Při podání návrhu budete muset potvrdit, že máte **mandát jednat** za všechny žadatele. Dále budete muset potvrdit, že informace v žádosti jsou správné a úplné a že všichni účastníci splňují podmínky pro získání finančních prostředků EU (*zejména způsobilost, finanční a provozní kapacita, vyloučení atd.*). Před podpisem grantu to bude muset každý příjemce a přidružený subjekt opět potvrdit podpisem čestného prohlášení (DoH). Návrhy bez plné podpory budou zamítnuty.

Vaše žádost musí být **čitelná, přístupná a tisknutelná** (pečlivě zkontrolujte rozvržení nahraných dokumentů).

Velikost návrhů je omezena na maximálně **65 stran** (část B). Hodnotitelé nebudou brát v úvahu žádné další stránky.

V pozdější fázi můžete být požádáni o předložení dalších dokumentů (*pro ověření právnické osoby, ověření finanční způsobilosti, ověření bankovního účtu atd.*).

Další informace o procesu podávání žádostí (včetně IT aspektů) naleznete v [Online příručce](#)

 Upozorňujeme, že některé informace o návrhu mohou být sdíleny s výborem programu LIFE zřízeným podle nařízení č. [182/2011](#)⁶⁰, tj. jméno a země všech žadatelů (koordinující organizace a partneři), název projektu, celkové způsobilé náklady, požadované finanční prostředky programu LIFE, výsledek posouzení přípustnosti a způsobilosti návrhu a bodové hodnocení podle kritérií pro způsobilé návrhy.

6. Způsobilost

Způsobilí účastníci (způsobilé země)

Aby byli žadatelé (příjemci a přidružené subjekty) způsobilí, musí:

- být právnickými osobami (veřejnými nebo soukromými subjekty)
- mít sídlo v jedné ze způsobilých zemí, tj.:
 - členské státy EU (včetně zámořských zemí a území)
 - země mimo EU:
 - země EHP a země přidružené k programu LIFE ([seznam zúčastněných zemí](#))⁶¹
- koordinátor musí mít sídlo ve způsobilé zemi.

⁶⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

⁶¹ Této výzvy k předkládání návrhů se mohou účastnit žadatelé ze zemí, které požádaly o přidružení k programu LIFE. Pokud však dohoda o přidružení nevstoupí v platnost do konce výběrového řízení, nebude podepsána žádná grantová dohoda.

Příjemci a přidružené subjekty se musí před podáním návrhu zaregistrovat [v Registru účastníků](#) a musí být ověřeni centrální validační službou (REA Validation). Za účelem validace budou požádáni o nahrání dokumentů prokazujících právní status a původ.

Další subjekty se mohou účastnit v jiných rolích konsorcia, například jako přidružení partneři, subdodavatelé, třetí strany poskytující věcné příspěvky atd. (viz oddíl 13).

Specifické případy a definice

Výjimečné financování – subjekty z jiných zemí (neuvedené výše) jsou výjimečně způsobilé, pokud orgán poskytující grant považuje jejich účast za nezbytnou pro realizaci akce (viz pracovní program).

Fyzické osoby – Fyzické osoby NEJSOU způsobilé (s výjimkou osob samostatně výdělečně činných, tj. živnostníků, kde společnost nemá právní subjektivitu oddělenou od fyzické osoby).

Mezinárodní organizace – Mezinárodní organizace jsou způsobilé. Pravidla pro způsobilé země se na ně nevztahují.

Subjekty bez právní subjektivity – Subjekty, které nemají právní subjektivitu podle národního práva, se mohou výjimečně účastnit, pokud jejich zástupci mají způsobilost přijímat právní závazky jejich jménem a nabízejí záruky ochrany finančních zájmů EU rovnocenné těm, které poskytují právnické osoby.⁶²

Orgány EU – orgány EU (s výjimkou Společného výzkumného střediska Evropské komise) NEMOHOU být součástí konsorcia.

Asociace a zájmová sdružení – Subjekty složené z členů se mohou účastnit jako "jediní příjemci" nebo "příjemci bez právní subjektivity"⁶³. ⚠️ Upozorňujeme, že pokud budou akci realizovat členové, měli by se jí rovněž účastnit (buď jako příjemci, nebo jako přidružené subjekty, jinak jejich náklady NEBUDOU způsobilé).

Země, které v současné době vyjednávají dohody o přidružení – příjemci ze zemí, s nimiž probíhají jednání o účasti v programu (viz seznam zúčastněných zemí výše), se mohou výzvy zúčastnit a mohou podepsat granty, pokud jsou jednání uzavřena před podpisem grantu a pokud sdružení pokrývá výzvu (tj. je retroaktivní a vztahuje se jak na část programu, tak na rok, kdy byla výzva vyhlášena).

Restriktivní opatření EU – pro subjekty, na které se vztahují [restriktivní opatření EU](#) podle článku 29 Smlouvy o Evropské unii (SEU) a článku 215 Smlouvy o fungování EU (SFEU), platí zvláštní pravidla⁶⁴. Tyto subjekty nejsou způsobilé k účasti v žádném postavení, včetně postavení příjemců, přidružených subjektů, přidružených partnerů, subdodavatelů nebo příjemců finanční podpory třetím stranám (pokud existují).

Podmíněná opatření EU – Zvláštní pravidla platí pro subjekty, na které se vztahují opatření přijatá na základě nařízení EU 2020/2092⁶⁵. Tyto subjekty nejsou způsobilé účastnit se žádné financované role (příjemci, přidružené subjekty, subdodavatelé, příjemci finanční podpory třetím stranám atd.). V současné době taková opatření platí pro maďarské svěřenské fondy ve veřejném zájmu zřízené podle maďarského zákona IX z roku 2021 nebo pro jakýkoli subjekt, který spravují (viz [Prováděcí rozhodnutí Rady \(EU\) 2022/2506](#) ze dne 16. prosince 2022).

⁶² Viz čl. 200 odst. 2 písm. c) Finančního nařízení EU [2024/2509](#)

⁶³ Definice viz čl. 190 odst. 2 a čl. 200 odst. 2 písm. c) Finančního nařízení EU [2024/2509](#)

⁶⁴ Vezměte prosím na vědomí, že Úřední věstník EU obsahuje oficiální seznam a v případě rozporu má jeho obsah přednost před obsahem [mapy sankcí EU](#)

⁶⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2020/2092 ze dne 16. prosince 2020 o obecném režimu podmíněnosti ochrany rozpočtu Unie (Úř. věst. L 325, 20.12.2022, s. 94).

 Další informace naleznete v části [Pravidla pro ověřování právnických osob, jmenování LEAR a posuzování finanční způsobilosti](#)

Složení konsorcia

Pro témata [LIFE-2025-CET-LOCAL](#), [LIFE-2025-CET-POLICY](#), [LIFE-2025-CET-BETTERRENO](#), [LIFE-2025-CET-INDUSTRY](#), [LIFE-2025-CET-DHC](#), [LIFE-2025-CET-EUCF](#), [LIFE-2025-CET-ENERPOV](#) a [LIFE-2025-CET-ENERCOM](#): návrhy musí předložit nejméně 3 žadatelé (příjemci, nikoli přidružené subjekty) ze 3 různých způsobilých zemí.

Pro témata [LIFE-2025-CET-BUILDSKILLS](#), [LIFE-2025-CET-PRIVAFIN](#), [LIFE-2025-CET-OSS](#) a [LIFE-2025-CET-PDA](#): návrhy musí předložit alespoň jeden žadatel ze způsobilé země. U všech témat musí mít koordinátor sídlo ve způsobilé zemi (viz výše).

U všech témat musí mít koordinátor sídlo ve způsobilé zemi (viz výše).

Způsobilé činnosti

Žádosti budou považovány za způsobilé pouze v případě, že jejich obsah zcela (nebo alespoň částečně) odpovídá popisu tématu, ke kterému byly předloženy.

Způsobilé jsou činnosti uvedené v oddíle 2 výše.

Projekty musí být v souladu s politickými zájmy a prioritami EU (např. v oblasti životního prostředí, sociální, bezpečnostní, průmyslové a obchodní politiky atd.). Projekty musí rovněž respektovat hodnoty EU a politiku Evropské komise týkající se otázek dobré pověsti (např. činnosti zahrnující budování kapacit, podporu politiky, zvyšování povědomí, komunikaci, šíření informací atd.).⁶⁶

Finanční podpora třetím stranám není pro výzvu LIFE-2025-CET povolena s výjimkou tématu LIFE-2025-CET-EUCF.

Finanční podpora třetím stranám je povolena v rámci tématu [LIFE-2025-CET-EUCF](#) pro granty za těchto podmínek:

- výzvy musí být otevřené, široce zveřejněné a musí odpovídat standardům EU týkajícím se transparentnosti, rovného zacházení, střetu zájmů a důvěrnosti.
- výzvy musí zůstat otevřené po dobu nejméně dvou měsíců.
- výsledek výzvy musí být zveřejněn na internetových stránkách účastníků, včetně popisu vybraných projektů, dat udělení, doby trvání projektů a právních názvů a zemí konečných příjemců.
- výzvy musí mít jasný evropský rozměr.

Finanční podpora třetím stranám bude akceptována v projektech, jejichž cílem je pomoci subjektům mimo projektové partnerství (např. neziskovým organizacím, místním samosprávám nebo skupinám občanů) při provádění nebo rozvoji místních iniciativ, které přispějí k dosažení cílů projektu.

V projektové žádosti musí být jasně uvedeno, proč je finanční podpora třetím stranám potřebná, jak bude řízena, a uveden seznam různých typů činností, na které může třetí

⁶⁶ Viz například [Pokyny k financování činností souvisejících s tvorbou, prováděním, monitorováním a prosazováním právních předpisů a politik Unie](#).

strana získat finanční podporu. Návrh musí rovněž jasně popisovat výsledky, kterých má být dosaženo.

Zeměpisná poloha (cílové země)

Návrhy se musí týkat činností, které probíhají ve způsobilých zemích (*viz výše*). Činnosti mimo způsobilé země musí být nezbytné k dosažení cílů EU v oblasti životního prostředí a klimatu a k zajištění účinnosti zásahů prováděných ve způsobilých zemích (např. akce zaměřené na ochranu stěhovavých ptáků v zimovištích, akce prováděné na přeshraniční řece nebo projekty zaměřené na řešení environmentálních problémů, které nelze úspěšně nebo účinně vyřešit, pokud se akce neprovádějí také v nezpůsobilých zemích).

7. Finanční a provozní kapacita a vyloučení

Finanční kapacita

Žadatelé musí mít **stabilní a dostatečné zdroje**, aby mohli projekty úspěšně realizovat a přispět svým podílem. Organizace, které se účastní více projektů, musí mít dostatečnou kapacitu pro realizaci všech projektů.

Kontrola finanční způsobilosti bude provedena na základě dokumentů, které budete muset nahrát do [Registru účastníků](#) během přípravy grantu (*např. výkaz zisků a ztrát a rozvaha, podnikatelský plán, zpráva o auditu vypracovaná schváleným externím auditorem, která potvrzuje účetní závěrku za poslední uzavřený finanční rok atd.*). Analýza bude založena na neutrálních finančních ukazatelích, ale zohlední i další aspekty, např. závislost na financování z EU a deficit a příjmy v předchozích letech.

Kontrola se obvykle provádí u koordinátorů s výjimkou:

- veřejných subjektů (subjekty zřízené jako veřejný subjekt podle národního práva, včetně místních, regionálních nebo národních orgánů) nebo mezinárodní organizace
- pokud požadovaná částka grantu na projekt nepřesahuje 60 000 EUR.

V případě potřeby je lze provést i pro přidružené subjekty.

Pokud se domníváme, že vaše finanční způsobilost není uspokojivá, můžeme požadovat:

- další informace
- režim zvýšené finanční odpovědnosti, tj. společnou a nerozdílnou odpovědnost všech příjemců nebo společnou a nerozdílnou odpovědnost přidružených subjektů (*viz níže, oddíl 10*)
- předběžné financování vyplácené ve splátkách
- (jednu nebo více) záruk předběžného financování (*viz níže, oddíl 10*) nebo
- navrhnout nulové předběžné financování
- požádat o vaši výměnu nebo případně odmítnout celý návrh.

 Další informace naleznete v části [Pravidla pro ověřování právnických osob, jmenování LEAR a posuzování finanční kapacity](#).

Provozní kapacita

Žadatelé musí mít **know-how, kvalifikaci a zdroje pro** úspěšnou realizaci projektů a přispět svým dílem (včetně dostatečných zkušeností s projekty srovnatelné velikosti a povahy).

Tato kapacita bude posuzována společně s kritériem pro udělení grantu „Zdroje“ na základě kompetence a zkušeností žadatelů a jejich projektových týmů, včetně provozních zdrojů (lidských, technických a jiných), nebo výjimečně opatření navrhovaných k jejich získání do doby zahájení realizace úkolu.

Pokud je hodnocení kritéria pro udělení grantu kladné, má se za to, že žadatelé mají dostatečnou provozní kapacitu.

Uchazeči budou muset prokázat svou způsobilost prostřednictvím:

- obecných profilů (kvalifikace a zkušenosti) pracovníků odpovědných za řízení a provádění projektu.
- popisu účastníků konsorcia (a případných předchozích projektů).

V případě potřeby mohou být vyžádány další podpůrné dokumenty, aby byla potvrzena provozní kapacita žadatele.

Vyloučení

Žadatelé, na které se vztahuje **Rozhodnutí EU o vyloučení** nebo se nacházejí v jedné z následujících **situací vyloučení**, které jim brání v získání finančních prostředků EU, se NEMOHOU zúčastnit⁶⁷:

- konkurz, ukončení činnosti, likvidace, soudní řízení, vyrovnání s věřiteli, pozastavení podnikatelské činnosti nebo jiná podobná řízení (včetně postupů pro osoby s neomezenou odpovědností za dluhy žadatele).
- porušení povinností v oblasti sociálního zabezpečení nebo daní (včetně případů, kdy tak učinily osoby s neomezenou odpovědností za dluhy žadatele).
- je vinen ze závažného profesního pochybení⁶⁸ (včetně případů, kdy se ho dopustí osoby s pravomocí zastupovat, rozhodovat nebo kontrolovat, skuteční majitelé nebo osoby, které jsou nezbytné pro udělení/realizaci grantu).
- se dopustil podvodu, korupce, napojení na zločineckou organizaci, praní špinavých peněz, trestných činů souvisejících s terorismem (včetně financování terorismu), dětské práce nebo obchodování s lidmi (včetně případů, kdy tak učinily osoby s pravomocí zastupovat, rozhodovat nebo kontrolovat, skuteční majitelé nebo osoby, které jsou nezbytné pro udělení/realizaci grantu).
- vykázal závažné nedostatky v dodržování hlavních povinností vyplývajících ze smlouvy o veřejné zakázce EU, grantové dohody, ceny, smlouvy s expertem nebo podobné smlouvy (včetně případů, kdy tak učinily osoby s pravomocí zastupovat, rozhodovat nebo kontrolovat, skuteční majitelé nebo osoby, které jsou nezbytné pro udělení/realizaci grantu).

⁶⁷ Viz články 138 a 143 Finančního nařízení EU [2024/2509](#)

⁶⁸ "Profesní pochybení" zahrnuje zejména: porušení etických norem profese; protiprávní jednání s dopadem na profesní důvěryhodnost; porušení obecně uznávaných profesních etických norem; nepravdivá prohlášení/poskytování zavádějící či zkreslené informace; účast v kartelu nebo jiné dohodě narušující hospodářskou soutěž; porušení práv duševního vlastnictví; pokus o ovlivnění rozhodovacích procesů zneužitím střetu zájmů nebo získání důvěrných informací od orgánů veřejné moci za účelem získání výhody; podněcování k diskriminaci, nenávisti nebo násilí nebo podobné činnosti v rozporu s hodnotami EU, pokud negativně ovlivňují nebo mohou ovlivnit plnění právního závazku.

- se dopustí nesrovnalostí ve smyslu čl. 1 odst. 2 Nařízení EU č. [2988/95](#) (včetně případů, kdy tak učinily osoby s pravomocí zastupovat, rozhodovat nebo kontrolovat, skuteční majitelé nebo osoby, které jsou nezbytné pro udělení/realizaci grantu).
- je vytvořen pod jinou jurisdikcí s úmyslem obejít daňové, sociální nebo jiné právní povinnosti v zemi původu nebo vytvořil jiný subjekt za tímto účelem (včetně případů, kdy tak učinily osoby s pravomocí zastupovat, rozhodovat nebo kontrolovat, skuteční vlastníci nebo osoby, které jsou nezbytné pro udělení/realizaci grantu).
- úmyslně a bez řádného odůvodnění bránil⁶⁹ vyšetřování, kontrole nebo auditu prováděnému schvalujícím úředníkem EU (nebo jejím zástupcem či auditorem), úřadem OLAF, Evropským úřadem pro ochranu údajů nebo Evropským účetním dvorem.

Žadatelé budou rovněž odmítnuti, pokud se ukáže, že⁷⁰:

- v průběhu zadávacího řízení uvedli nepravdivé informace požadované jako podmínka účasti nebo tyto informace neposkytli.
- se již dříve podíleli na přípravě výzvy, a to znamená narušení hospodářské soutěže, které nelze napravit jiným způsobem (střet zájmů).

8. Hodnocení a zadávací řízení (řízení o přidělení grantu)

Návrhy se budou muset řídit **standardním postupem předkládání a hodnocení** (jednostupňové předkládání + jednostupňové hodnocení).

Všechny žádosti posoudí **hodnotící výbor** (za pomoci nezávislých externích odborníků). Návrhy budou nejprve zkontrolovány z hlediska formálních náležitostí (přípustnost a způsobilost, viz *oddíly 5 a 6*). Návrhy, které budou shledány přípustnými a způsobilými, budou hodnoceny (pro každé téma) podle kritérií provozní kapacity a kritérií pro udělení grantu (viz *oddíly 7 a 9*) a poté seřadí podle dosažených bodů.

U návrhů se stejným počtem bodů (v rámci tématu nebo rozpočtového rámce) bude stanoveno **pořadí priorit** podle následujícího postupu:

Postupně se pro každou skupinu návrhů *ex aequo*, počínaje skupinou s nejvyšším počtem bodů a dále v sestupném pořadí, stanoví pořadí návrhů *ex aequo* podle počtu bodů, které jim byly přiděleny za kritérium pro udělení grantu "Dopad". Pokud jsou tato skóre stejná, bude prioritou založena na jejich skóre v kritériu "Relevance", poté "Kvalita" a nakonec "Zdroje".

Všechny návrhy budou informovány o výsledku hodnocení (**dopis s výsledkem hodnocení**). Úspěšné návrhy budou vyzvány k přípravě grantu, ostatní budou zařazeny na rezervní seznam nebo zamítnuty.

 Žádný závazek k financování – výzva k přípravě grantu NEznamená formální závazek k financování. Před udělením grantu budeme muset ještě provést různé právní kontroly: *ověření právního subjektu, finanční způsobilosti, kontrolu vyloučení atd.*

⁶⁹ "Bráněním se vyšetřování, kontrole nebo auditu" se rozumí provádění činností, jejichž cílem nebo výsledkem je zabránit, ztížit nebo zdržet provádění jakýchkoli činností potřebných k provedení vyšetřování, kontroly nebo auditu, například odmítnutí poskytnout nezbytný přístup do svých prostor nebo jiných prostor používaných pro obchodní účely, zatajení nebo odmítnutí poskytnout informace nebo poskytnutí nepravdivých informací.

⁷⁰ Viz článek 143 Finančního nařízení EU [2024/2509](#)

Příprava grantu bude zahrnovat dialog s cílem doladit technické nebo finanční aspekty projektu a může vyžadovat další informace z vaší strany. Může také zahrnovat úpravy návrhu s ohledem na doporučení hodnotící komise nebo jiné připomínky. Předpokladem podpisu grantu bude jeho úplné splnění.

Pokud se domníváte, že postup hodnocení byl chybný, můžete podat **stížnost** (podle lhůt a postupů uvedených v dopise o výsledku hodnocení). Upozorňujeme, že oznámení, která nebyla otevřena do 10 dnů od odeslání, se považují za zpřístupněná a lhůty se počítají od otevření/zpřístupnění (viz také [podmínky Portálu Funding and Tenders](#)). Upozorňujeme také, že u stížností podaných elektronicky mohou být omezeny znaky.

9. Kritéria pro udělení

Kritéria pro udělení grantu v rámci této výzvy jsou následující:

1. Relevance (0-20 bodů)

- Relevance vůči cílům příslušného podprogramu LIFE a specifickým prioritám výzvy k předkládání návrhů a případně popisu tématu.
- Koncepce a metodika: správnost celkové logiky intervence.
- Rozsah, v jakém návrh nabízí vedlejší přínosy a podporuje synergie s jinými oblastmi politiky, které jsou důležité pro dosažení cílů politiky v oblasti životního prostředí a klimatu.

2. Dopad (0-20 bodů)

- Ambice a důvěryhodnost dopadů, které se v průběhu projektu a/nebo po jeho skončení očekávají v důsledku činností, včetně zajištění toho, aby nedošlo k podstatnému poškození ostatních konkrétních cílů programu LIFE.
- Udržitelnost výsledků projektu po jeho skončení a kvalita opatření pro využití jeho výsledků.
- Potenciál pro opakování výsledků projektu ve stejném nebo jiném odvětví nebo na jiném místě nebo pro jeho rozšíření veřejnými nebo soukromými subjekty nebo prostřednictvím mobilizace větších investic nebo finančních zdrojů (katalytický potenciál).

3. Kvalita (0-20 bodů)

- Jasnost, relevantnost a proveditelnost pracovního plánu. Vhodné geografické zaměření činností.
- Identifikace a mobilizace příslušných zúčastněných stran.
- Kvalita plánu monitorování a vykazování dopadů.
- Vhodnost a kvalita opatření pro komunikaci a šíření projektu a jeho výsledků mezi různými cílovými skupinami.

4. Zdroje (0-20 bodů)

- Složení projektového týmu – z hlediska odborných znalostí, dovedností a odpovědností a vhodnosti řídicí struktury.
- Přiměřenost rozpočtu a zdrojů a jejich soulad s pracovním plánem.
- Transparentnost rozpočtu, tj. nákladové položky by měly být dostatečně popsány.

- Rozsah, v jakém je zohledněn a zmírněn dopad projektu na životní prostředí, včetně využití zadávání veřejných zakázek s ohledem na životní prostředí. Přínosem by bylo použití uznávaných metod pro výpočet environmentální stopy projektu (*např. metody environmentální stopy projektu (PEF) nebo environmentální stopy organizace (OEF) nebo podobných metod⁷¹*) nebo systémů environmentálního řízení (*např. systému environmentálního řízení a auditu (EMAS)*).
- Poměr mezi hodnotou návrhu a vynaloženými penězi.

Kritérium udělení	Minimální počet bodů pro úspěch	Maximální počet bodů	Vážení
Relevance	10	20	1
Dopad	10	20	1.5
Kvalita	10	20	1
Zdroje	10	20	1
Celkový vážený počet bodů (pro úspěch, bez bonusu)	55	90	N / A

Maximální počet bodů (úplné návrhy): 90 bodů.

Jednotlivé prahové hodnoty pro každé kritérium (úplné návrhy): 10/20, 10/20, 10/20 a 10/20 bodů (před vážením).

Celková prahová hodnota (úplné návrhy): 55 bodů (po zvážení).

Návrhy, které splní jednotlivé prahové hodnoty A ZÁROVEŇ celkovou prahovou hodnotu, budou zváženy pro financování – v rámci dostupného rozpočtu (tj. až do výše rozpočtového stropu). Ostatní návrhy budou zamítnuty.

10. Právní a finanční nastavení grantových dohod

Pokud projdete hodnocením, bude váš projekt pozván k přípravě grantu, kde budete vyzváni, abyste společně s projektovým úředníkem EU připravili Grantovou dohodu.

Tato Grantová dohoda stanoví rámec vašeho grantu a jeho podmínky, zejména pokud jde o výstupy, podávání zpráv, vykazování a platby.

Vzorovou grantovou dohodu, která bude použita (a všechny další příslušné šablony a pokyny), naleznete v [Referenčních dokumentech na Portálu](#).

Datum zahájení a doba trvání projektu

Datum zahájení a doba trvání projektu budou stanoveny v Grantové dohodě (*List s údaji, bod 1*). Datum zahájení by mělo být po podpisu grantu. Výjimečně lze z řádně odůvodněných důvodů stanovit datum zahájení se zpětnou platností – nikdy však dříve než v den podání návrhu.

⁷¹ Viz seznam na https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgrp/PEFCR_OEFSR_en.htm

Milníky a výstupy

Milníky a výstupy každého projektu budou řízeny prostřednictvím Systému řízení grantů na Portálu a budou uvedeny v příloze 1 Grantové dohody.

Forma grantu, míra financování a maximální výše grantu

Parametry grantu (*maximální výše grantu, míra financování, celkové způsobilé náklady atd.*) budou stanoveny v Grantové dohodě (*List s údaji, bod 3 a článek 5*).

Rozpočet projektu (požadovaná částka grantu): viz oddíl 3 výše.

Přidělený grant může být nižší než požadovaná částka.

Jedná se o smíšený grant založený na rozpočtu a skutečných nákladech (skutečné náklady s prvky jednotkových nákladů a paušální sazby). To znamená, že z něj budou hrazeny POUZE určité typy nákladů (způsobilé náklady) a náklady, které byly *skutečně* vynaloženy na váš projekt (NE náklady uvedené v *rozpočtu*). V případě jednotkových nákladů a paušálních sazeb můžete účtovat částky vypočtené tak, jak je vysvětleno v Grantové dohodě (*viz čl. 6 a přílohy 2 a 2a*).

Náklady budou proplaceny v míře financování stanovené v Grantové dohodě: **95 %**.

Granty NESMÍ vytvářet zisk (tj. přebytek příjmů + grant EU nad náklady). Ziskové organizace musí vykázat své příjmy a v případě zisku jej odečteme od konečné výše grantu (*viz čl. 22 odst. 3*).

Upozorňujeme, že maximální výše grantu pro každého příjemce bude stanovena v Grantové dohodě. Příjemci se však mohou rozhodnout, že rozdělí grantové prostředky jinak v souladu s tím, co si dohodli ve smlouvě o konsorciu (*viz také oddíl 13*).

Dále upozorňujeme, že konečná částka grantu může být snížena v případě nedodržení Grantové dohody (*např. nesprávná realizace, porušení povinností atd.*).

Rozpočtové kategorie a pravidla způsobilosti nákladů

Rozpočtové kategorie a pravidla způsobilosti nákladů jsou stanoveny v Grantové dohodě (*List s údaji, bod 3, článek 6 a příloha 2*).

 Při vyplňování souhrnné tabulky rozpočtu (přímo online v části A formuláře žádosti) klikněte na znak "?", který se objevuje na každé obrazovce, a pečlivě zkontrolujte pokyny pro správné vyplnění jednotlivých oddílů.

Rozpočtové kategorie pro tuto výzvu:

- A. Osobní náklady
 - A.1 Zaměstnanci, A.2 Fyzické osoby na základě přímé smlouvy, A.3 Vysílané osoby
 - A.4 Vlastníci malých a středních podniků a příjemci z řad fyzických osob
 - A.5 Dobrovolníci
- B. Náklady na subdodávky
- C. Náklady na nákupy
 - C.1 Cestovné a stravné
 - C.2 Vybavení
 - C.3 Ostatní zboží, práce a služby

– D. Ostatní kategorie nákladů pouze pro **téma LIFE-2025-CET-EUCF**

– D.1 Finanční podpora třetím

– E. Nepřímé náklady

Zvláštní podmínky způsobilosti nákladů pro tuto výzvu:

– osobní náklady:

– Vlastník MSP/fyzická osoba – jednotkové náklady⁷²: Ano

– jednotkové náklady dobrovolníků⁷³: Ano (bez nepřímých nákladů)

– jednotkové náklady na cestovné a stravné⁷⁴: Ne (pouze skutečné náklady)

– náklady na vybavení: odpisy

– ostatní kategorie nákladů:

– náklady na finanční podporu třetím stranám **pro všechna témata LIFE-2025-CET s výjimkou tématu LIFE-2025-CET-EUCF**: není povoleno.

– náklady na finanční podporu třetím stranám pro téma **LIFE-2025-CET-EUCF**: povoleno pro granty nebo podobné účely; maximální částka na třetí stranu 60000 EUR, pokud není požadována vyšší částka, protože by jinak nebylo možné nebo bylo příliš obtížné dosáhnout cíle akce, a pokud to je řádně odůvodněno ve formuláři žádosti.

– náklady na nákup pozemků: nepoužije se

– paušální nepřímé náklady: 7 % způsobilých přímých nákladů (kategorie A-D, s výjimkou nákladů na dobrovolníky a vyňatých specifických kategorií nákladů, pokud existují).

– DPH: neodpočitatelná/nevratná DPH je způsobilá (upozorňujeme však, že od roku 2013 NENÍ způsobilá DPH, kterou platí příjemci, kteří jsou veřejnými subjekty jednajícími jako orgán veřejné moci).

– ostatní:

– věcné příspěvky zdarma jsou povoleny, ale jsou nákladově neutrální, tj. nelze je vykázat jako náklady.

– webové stránky projektu: způsobilé jsou náklady na komunikaci týkající se prezentace projektu na webových stránkách účastníků nebo na účtech sociálních sítí; náklady na *samostatné* webové stránky projektu nejsou způsobilé, pokud to není řádně odůvodněno cíli projektu.

– společné informační a propagační činnosti (šíření informací): předpokládejte zdroje na zvýšení synergií mezi akcemi podporovaných programem LIFE a EU a jejich zviditelnění (např. 1 cesta/rok, 5 dní)

– další nezpůsobilé náklady:

⁷² [Rozhodnutí](#) Komise ze dne 20. října 2020, kterým se povoluje použití jednotkových nákladů na osobní náklady vlastníků malých a středních podniků a příjemců, kteří jsou fyzickými osobami nepobírajícími plat za práci, kterou sami vykonávají v rámci akce nebo pracovního programu (C(2020)7115).

⁷³ [Rozhodnutí](#) Komise ze dne 10. dubna 2019, kterým se povoluje používání jednotkových nákladů pro vykazování osobních nákladů na práci vykonávanou dobrovolníky v rámci akce nebo pracovního programu (C(2019)2646).

⁷⁴ [Rozhodnutí](#) Komise ze dne 12. ledna 2021, kterým se povoluje použití jednotkových nákladů na cestovné, ubytování a pobytové náklady v rámci akce nebo pracovního programu v rámci víceletého finančního rámce na období 2021-2027 (C(2021)35).

– náklady na nákup pozemku nejsou způsobilé

 Náklady na dobrovolníky – náklady na dobrovolníky nejsou klasickou kategorií nákladů. Nejedná se o žádné náklady, protože dobrovolníci pracují zdarma, ale přesto je možné je do rozpočtu přidat v podobě předem stanovených jednotkových nákladů (na dobrovolníka) a umožnit tak mít užitek z práce dobrovolníků pro grant (zvýšením částky úhrady až do výše 100 % normálních nákladů, tj. jiných kategorií nákladů než dobrovolníci). Více informací naleznete v dokumentu [AGA - Anotovaná grantová dohoda, článek 6.2.A.5](#)

Podávání zpráv a platební ujednání

Způsoby podávání zpráv a plateb jsou stanoveny v Grantové dohodě (*List s údaji, bod 4 a články 21 a 22*).

Po podpisu grantu obvykle obdržíte **předběžné financování**, abyste mohli začít pracovat na projektu (obvykle ve výši **30 %** maximální výše grantu). Předběžné financování bude vyplaceno 30 dní od vstupu v platnost/finanční záruky, pokud je vyžadována – podle toho, co nastane později.

Pro **všechna témata LIFE-2025-CET s výjimkou tématu LIFE-2025-CET-EUCF**: nebudou prováděny žádné prozatímní/průběžné platby. Bude provedena jedna nebo více **dodatečných plateb předběžného financování** spojených se zprávou o předběžném financování.

Pro téma **LIFE-2025-CET-EUCF**: bude provedena jedna nebo více **prozatímních/průběžných plateb** s vykazováním nákladů prostřednictvím zprávy o využívání zdrojů.

U delších nebo složitějších projektů se navíc může očekávat, že předložíte jednu nebo více zpráv o pokroku, které nejsou spojeny s platbami.

Vyplacení zůstatku: Na konci projektu vám vypočítáme konečnou výši grantu. Pokud bude součet dřívějších plateb vyšší než konečná výše grantu, požádáme vás (vašeho koordinátora) o vrácení rozdílu (vrácení prostředků).

Veškeré platby se provádějí na účet koordinátora.

 Upozorňujeme, že platby budou automaticky sníženy, pokud máte vy nebo některý z členů vašeho konsorcia nesplacené dluhy vůči EU (orgánu poskytujícímu grant nebo jiným orgánům EU). Tyto dluhy budou námi započteny – v souladu s podmínkami stanovenými v Grantové dohodě (*viz článek 22*).

Upozorňujeme také, že jste povinni **vést záznamy** o všech provedených pracích a vykázaných nákladech. Grantová dohoda obsahuje další pravidla pro vedení záznamů (*List s údaji, bod 3 a článek 20*).

Záruky předběžného financování

Pokud je požadována záruka předběžného financování, bude stanovena v Grantové dohodě (*List s údaji, bod 4*). Její výše bude stanovena v průběhu přípravy grantu a obvykle bude stejná nebo nižší než výše předběžného financování vašeho grantu.

Záruka by měla být v eurech a vystavena schválenou bankou/finanční institucí se sídlem v členském státě EU. Pokud máte sídlo v zemi mimo EU a chcete poskytnout záruku od banky/finanční instituce ve vaší zemi, kontaktujte nás (může být výjimečně akceptována, pokud nabízí rovnocenné zajištění). Částky zablokované na bankovních účtech NEBUDOU jako finanční záruky akceptovány.

Záruky předběžného financování jsou obvykle požadovány od koordinátora pro konsorcium. Musí být poskytnuty během přípravy grantu, a to včas, aby bylo možné provést předběžné financování (naskenovaná kopie prostřednictvím portálu A ZÁROVEŇ originál poštou).

Po dohodě s námi může být bankovní záruka nahrazena zárukou třetí strany.

Záruka bude uvolněna na konci grantu v souladu s podmínkami stanovenými v Grantové dohodě (článek 23).

Certifikáty

V závislosti na typu akce, výši grantu a typu příjemců můžete být požádáni o předložení různých certifikátů. Typy, harmonogramy a prahové hodnoty pro jednotlivé certifikáty jsou stanoveny v Grantové dohodě (List s údaji, bod 4 a článek 24).

Režim odpovědnosti za vrácení prostředků

Režim odpovědnosti za vrácení prostředků bude stanoven v Grantové dohodě (List s údaji, bod 4.4 a článek 22)

Pro příjemce je to jedna z následujících možností:

- omezená společná a nerozdílná odpovědnost s individuálními stropy – každý *příjemce* do maximální výše svého grantu.
- bezpodmínečná společná a nerozdílná odpovědnost – každý *příjemce* až do *maximální výše grantu na akci*.

nebo

- individuální finanční odpovědnost – každý *příjemce* odpovídá pouze za své dluhy.

Kromě toho může orgán poskytující grant požadovat společnou a nerozdílnou odpovědnost přidružených subjektů (s jejich příjemcem).

Ustanovení týkající se provádění projektu

Pravidla pro práva duševního vlastnictví: viz *Vzorová grantová dohoda (článek 16 a příloha 5)*:

- práva na využívání výsledků: Ano

Komunikace, šíření a zviditelnění financování: viz *Vzorová grantová dohoda (článek 17 a příloha 5)*:

- plán komunikace a šíření informací: Ano
- další komunikační a propagační činnosti: Ano
- speciální loga: Ano

Zvláštní pravidla pro provádění akce: viz *Vzorová grantová dohoda (článek 18 a příloha 5)*:

- trvanlivost: Ne
- specifická pravidla pro tzv. blending operace: Ne

Další specifika

Dohoda o konsorciu: Ano

Nedodržení pravidel a porušení dohody

Grantová dohoda (kapitola 5) stanoví opatření, která můžeme přijmout v případě porušení této Dohody (a dalších problémů s nedodržáním podmínek).

 Další informace naleznete v části [AGA - Anotovaná grantová dohoda](#)

11. Jak předložit žádost

Všechny návrhy musí být podány přímo online prostřednictvím elektronického Systému pro podávání návrhů na portálu Funding & Tenders. Papírové žádosti se NEpřijímají.

Podání žádosti je **dvoufázové**:

a) vytvořit si uživatelský účet a zaregistrovat svou organizaci

Pro použití Systému pro podávání žádostí (jediný způsob, jak podat žádost) si všichni účastníci musí vytvořit [uživatelský účet EU Login](#).

Jakmile máte účet EU Login, můžete [svou organizaci zaregistrovat](#) v Registru účastníků. Po dokončení registrace obdržíte devítimístný identifikační kód účastníka (PIC).

b) předložit návrh

Vstupte do Systému elektronického předkládání návrhů přes stránku Téma v sekci [Výzvy k předkládání návrhů](#) (nebo u výzev zaslaných prostřednictvím pozvánky/vyzvání k předložení návrhu přes odkaz uvedený v pozvánce).

Svůj návrh předložte ve 4 částech, a to následovně:

- Část A obsahuje administrativní informace o žádajících organizacích (budoucí koordinátor, příjemci, přidružené subjekty a přidružení partneři) a souhrnný rozpočet návrhu. Vyplňte ji přímo online
- Část B (popis akce) se týká technického obsahu návrhu. Stáhněte si povinnou šablonu ve Wordu ze Systému pro předkládání návrhů, vyplňte ji a nahrajte ji jako soubor PDF.
- Část C obsahující další údaje o projektu. Vyplňuje se přímo online.
- Přílohy (viz *oddíl 5*). Nahrajte je jako soubor PDF (jeden nebo více souborů v závislosti na slotech). Někdy je možné nahrát i soubor v Excelu, záleží na typu souboru.

Návrh musí dodržet **stránkový limit** (viz *oddíl 5*); na nadbytečné stránky nebude brán zřetel.

Dokumenty musí být v Systému pro předkládání návrhů nahrány do **správné kategorie**, jinak může být návrh považován za neúplný, a tudíž nepřijatelný.

Návrh musí být předložen **před termínem výzvy** (viz *oddíl 4*). Po uplynutí této lhůty je systém uzavřen a návrhy již nelze předkládat.

Po odeslání návrhu obdržíte **potvrzující e-mail** (s datem a časem podání žádosti). Pokud tento potvrzovací e-mail neobdržíte, znamená to, že váš návrh NEBYL podán. Pokud se domníváte, že je to způsobeno chybou v Systému pro předkládání návrhů, měli byste neprodleně podat stížnost prostřednictvím [webového formuláře IT](#)

[Helpdesku](#), vysvětlit okolnosti a přiložit kopii návrhu (a pokud možno snímky obrazovky, které ukazují, co se stalo).

Podrobnosti o procesech a postupech jsou popsány v [Online příručce](#). Online příručka obsahuje také odkazy na často kladené dotazy a podrobné pokyny týkající se systému elektronické výměny na Portálu.

12. Pomoc

Pokud je to možné, ***pokuste se najít potřebné odpovědi sami*** v tomto a v dalších dokumentech (máme omezené zdroje pro vyřizování přímých dotazů):

- [Online příručka](#)
- [Často kladené dotazy k Portálu](#) (pro obecné dotazy).
- [Často kladené dotazy na webových stránkách LIFE](#)
- [Informační dny LIFE](#)

Pravidelně také navštěvujte stránku Téma, protože na ní budeme zveřejňovat aktualizace výzev.

Kontakt

Pouze v případě, že jste ve výše uvedených odkazech nenašli odpověď, můžete se obrátit na:

- pro jednotlivé dotazy na Systém pro předkládání návrhů – Portál: [IT Helpdesk](#)
- pro otázky, které nesouvisejí s IT: CINEA-LIFE-ENQUIRIES@ec.europa.eu

⚠ Své dotazy zasílejte prosím nejpozději 7 dní před termínem pro předložení návrhů (viz oddíl 4) A ZÁROVEŇ jasně uveďte odkaz na výzvu a téma, kterého se váš dotaz týká (viz titulní strana).

13. Důležité

DŮLEŽITÉ

- **Nečekejte až na konec** – vyplňte žádost s dostatečným předstihem před termínem, abyste se vyhnuli případným **technickým problémům** na poslední chvíli. Problémy způsobené podáním na poslední chvíli (*např. přetížení apod.*) jdou zcela na vaše riziko. Termíny výzev NELZE prodloužit.
- Pravidelně **navštěvujte** stránku Téma na Portálu. Budeme ji využívat ke zveřejňování aktualizací a dalších informací o výzvě (aktualizace výzvy a tématu).
- **Elektronický výměnný systém Portálu *Funding and Tenders*** – podáním žádosti všichni účastníci **souhlasí s** používáním elektronického výměnného systému v souladu s [Podmínkami Portálu](#).
- **Registrace** – Před podáním žádosti musí být všichni příjemci, přidružené subjekty a přidružení partneři zaregistrováni [v Registru účastníků](#). Identifikační kód účastníka (PIC) (jeden pro každého účastníka) je pro formulář žádosti povinný.
- **Role v konsorciu** – Při vytváření konsorcia byste měli myslet na organizace, které vám pomohou dosáhnout cílů a řešit problémy.

Role by měly být rozděleny podle úrovně účasti na projektu. Hlavní účastníci by se měli účastnit jako **příjemci** nebo **přidružené subjekty**; ostatní subjekty se mohou účastnit jako přidružení partneři, subdodavatelé, třetí strany poskytující věcné příspěvky. **Přidružení partneři** a třetí strany poskytující věcné příspěvky by měli nést své vlastní náklady (nestanou se formálními příjemci finančních prostředků EU). **Subdodávky** by měly obvykle tvořit omezenou část a musí být prováděny třetími stranami (nikoli jedním z příjemců/přidružených subjektů). Subdodávky přesahující 30 % celkových způsobilých nákladů musí být v žádosti odůvodněny.

- **Koordinátor** – V případě grantů pro více příjemců se příjemci účastní jako konsorcium (skupina příjemců). Musí si zvolit koordinátora, který se bude starat o řízení a koordinaci projektu a bude zastupovat konsorcium vůči orgánu poskytujícímu grant. V případě grantů pro jednoho příjemce bude koordinátorem automaticky jediný příjemce.
- **Přidružené subjekty** – žadatelé se mohou účastnit s přidruženými subjekty (tj. subjekty spojenými s příjemcem, které se účastní akce s podobnými právy a povinnostmi jako příjemci, ale nepodepisují grant, a proto se sami nestávají příjemci). Tyto subjekty získají část grantových prostředků, a proto musí splňovat všechny podmínky výzvy a být potvrzeny (stejně jako příjemci); nezapočítávají se však do minimálních kritérií způsobilosti pro složení konsorcia (pokud existují). Pokud se na vašem projektu podílejí přidružené subjekty, nezapomeňte v rámci své žádosti předložit dokumenty prokazující jejich přidružené propojení s vaší organizací.
- **Přidružení partneři** – žadatelé se mohou účastnit s přidruženými partnery (tj. partnerské organizace, které se účastní akce, ale bez nároku na získání peněz z grantu). Účastní se bez finančních prostředků, a proto nemusí být potvrzeny.
- **Smlouva o konsorciu** – Z praktických a právních důvodů se doporučuje zavést interní opatření, která vám umožní řešit výjimečné nebo nepředvídané okolnosti (ve všech případech, i když nejsou podle grantové dohody povinné). Smlouva o konsorciu vám také dává možnost přerozdělit grantové prostředky podle vlastních vnitřních zásad a parametrů konsorcia (například jeden příjemce může přerozdělit své grantové prostředky jinému příjemci). Smlouva o konsorciu vám tedy umožňuje přizpůsobit grant EU potřebám uvnitř vašeho konsorcia a může vám také pomoci chránit vás v případě sporů.

Vyrovnaný rozpočet projektu – Žádosti o grant musí zajistit vyrovnaný rozpočet projektu a dostatek dalších zdrojů pro úspěšnou realizaci projektu (*např. vlastní příspěvky, příjmy z akce, finanční příspěvky třetích stran atd.*). Můžete být požádáni o snížení odhadovaných nákladů, pokud jsou nezpůsobilé (včetně nadměrných).

Ukončené/probíhající projekty – Návrhy na projekty, které již byly ukončeny, budou zamítnuty; návrhy na projekty, které již byly zahájeny, budou posuzovány případ od případu (v tomto případě nelze proplatit náklady na činnosti, které se uskutečnily před datem zahájení projektu/předložení návrhu).

Pravidlo neziskovosti – granty NESMÍ vytvářet zisk (tj. přebytek příjmů + grant EU nad náklady). Toto budeme kontrolovat na konci projektu.

Zákaz kumulace finančních prostředků / zákaz dvojího financování - Kumulace finančních prostředků z rozpočtu EU je přísně zakázána (s výjimkou tzv. akcí EU "Synergie"). Mimo tyto akce Synergie může každá akce obdržet pouze JEDEN grant z rozpočtu EU a nákladové položky nesmí být v žádném případě vykázány v rámci dvou grantů EU; projekty musí být koncipovány jako různé akce, jasně vymezené a oddělené pro každý grant (bez překrývání).

Kombinace s provozními granty EU - Kombinace s provozními granty EU je možná, pokud projekt zůstane mimo pracovní program provozního grantu a pokud zajistíte, aby nákladové položky byly ve vašem účetnictví jasně odděleny a NEBYLY vykázány dvakrát (viz [AGA - Anotovaná grantová dohoda, článek 6.2.E](#))

Více návrhů – Žadatelé mohou v rámci jedné výzvy předložit více než jeden návrh na *různé* projekty (a získat na ně finanční prostředky).

Organizace se mohou účastnit několika návrhů.

ALE: pokud bude podáno více návrhů na *velmi podobné* projekty, bude přijata a hodnocena pouze jedna žádost; žadatelé budou vyzváni, aby ty ostatní stáhli (nebo budou zamítnuty).

Opětovné předložení – Návrhy lze měnit a znovu předkládat až do uplynutí termínu pro podání.

Zamítnutí – Podáním žádosti všichni žadatelé přijímají podmínky Výzvy stanovené v tomto dokumentu Výzvy (a v dokumentech, na které se odkazuje). Žádosti, které nebudou splňovat všechny podmínky Výzvy, budou zamítnuty. To platí i pro žadatele: Všichni žadatelé musí splňovat kritéria; pokud některý z nich nesplňuje, musí být nahrazen, jinak bude celý návrh zamítnut.

Zrušení – mohou nastat okolnosti, které si vyžádají zrušení Výzvy. V takovém případě budete informováni prostřednictvím aktualizace Výzvy nebo tématu. Upozorňujeme, že zrušení Výzvy je bez nároku na náhradu.

Jazyk – návrh můžete předložit v jakémkoli úředním jazyce EU (abstrakt/shrnutí projektu by však měl být vždy v angličtině). Z důvodu efektivity vám důrazně doporučujeme, abyste celou žádost podávali v angličtině.

- **Transparentnost** - V souladu s článkem 38 [Finančního nařízení EU](#) jsou informace o udělených grantech EU každoročně zveřejňovány na [internetových stránkách Europa](#).

To zahrnuje:

- názvy příjemců
- adresy příjemců
- účel, na který byl grant udělen
- maximální výše uděleného grantu.

Od zveřejnění lze výjimečně upustit (na základě odůvodněné a řádně podložené žádosti), pokud existuje riziko, že by zveřejnění mohlo ohrozit vaše práva a svobody podle Listiny základních práv EU nebo poškodit vaše obchodní zájmy.

Ochrana údajů – předložení návrhu v rámci této výzvy zahrnuje shromažďování, používání a zpracování osobních údajů. Tyto údaje budou zpracovávány v souladu s platným právním rámcem. Budou zpracovávány výhradně za účelem hodnocení vašeho návrhu, následné správy vašeho grantu a v případě potřeby monitorování, hodnocení a komunikace programu. Podrobnosti jsou vysvětleny v [Prohlášení o ochraně osobních údajů na Portálu Funding and Tenders](#).

